การศึกษาความพร้อมทางด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นก่อนประถมศึกษา จากการเตรียมความพร้อมโดยใช้วิธีการสอนแบบมอนเตสเซอรี่

ปริญญานิพนธ์

ของ

มณีวรัช ปัญจมณี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาพิเศษ
กุมภาพันธ์ 2545

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

21979

การศึกษาความพร้อมทางด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นก่อนประถมศึกษา จากการเตรียมความพร้อมโดยใช้วิธีการสอนแบบมอนเตสเซอรี่

29 เม.ย. 2545

บทคัดย่อ

ของ

มณีวรัช ปัญจมณี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาพิเศษ
กุมภาพันธ์ 2545

ศ LL685

มณีวรัช ปัญจมณี. (2544), *การศึกษาความพร้อมทางด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นก่อนประถมศึกษา จากการเตรียมความพร้อมโดยใช้วิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี่.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: ศ.ดร.ผดุง อารยะวิญญู, ผศ.ดร.ไพฑูรย์ โพธิสาร

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาความพร้อมด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นก่อนประถมศึกษา จากการเตรียมความพร้อมโดยใช้วิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นชายและหญิงที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีระดับการสูญเสียการได้ยินไม่เกิน 90 dB (เดซิเบล) หลังจากใส่เครื่องช่วยฟัง อายุระหว่าง 3 - 5 ปี มีระดับสติปัญญาปกติ และไม่มีความพิการซ้ำซ้อน กำลังเรียนอยู่ในชั้นก่อนประถมศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 จำนวน 8 คน ระยะเวลาทำการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที รวมทั้งสิ้น 40 ครั้ง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบทดสอบความพร้อมด้านการอ่าน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ใช้สถิติการทดสอบ เครื่องหมาย (Singned Rank Test)

ผลการวิจัยสรุปว่า 1. ความพร้อมด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นก่อนประถมศึกษา จากการเตรียมความพร้อมโดยใช้วิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่อยู่ในระดับดี

2. ความพร้อมด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นก่อนประถมศึกษา จากการเตรียมความพร้อมโดยใช้วิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่สูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

A STUDY ON READING READINESS OF PRESCHOOL HEARING IMPAIRED CHILDREN THROUGH MONTESSORI METHOD

AN ABSTRACT

BY

MANEEVARAUCH PAUNJAMANEE

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Special Education
At Srinakharinwirot University
at February 2002

Maneevarauch Paunjamanee. (2001), *A Study on Reading Readiness of Preschool Hearing Impaired Children Through Montessori Method.* Master Thesis, M.A. (Special Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Prof.Dr.Padoong Arrayavinyoo, Asst.Prof.Dr.Paitoon Pothisaan.

The purpose of this study was to investigate the reading readiness of preschool hearing impaired children through Montessori Method.

The sample group for this study consisted of eight preschool hearing impaired children with the hearing loss from 26 to 90 decibels after the fitting of hearing aids and had no multiple handicap, in the second semester of the year 2000 from special education center in central region.

The time for the experiment was eight weeks, five times each week with 30 minutes per session.

The instruments used for collection of the data was test of Reading Readiness. The data was analysed using the Signed Ranks Test.

It was found that

1. The ability in Reading Readiness of preschool hearing impaired children through Montessori Method was in good level.

2. The ability in Reading Readiness of preschool hearing impaired children through Montessori Method increased significantly at the .05 level.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

การศึกษาความพร้อมทางด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
ชั้นก่อนประถมศึกษา จากการเตรียมความพร้อมโดยใช้วิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่

ของ
นางสาวมณีวรัช ปัญจมณี

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาพิเศษ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.นภาภรณ์ หะวานนท์)
วันที่ ..... เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.2545

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน
(ศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิสาร)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ศาสตราจารย์ศรียา นิยมธรรม)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ ดร.จีระพันธุ์ พูลพัฒน์)

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุนและส่งเสริมวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาโท
ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐของทบวงมหาวิทยาลัย

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาเป็นอย่างดี จาก ศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิสาร ศาสตราจารย์ศรียา นิยมธรรม อาจารย์ดารณี ศักดิ์ศิริผล และรองศาสตราจารย์ ดร.จีระพันธุ์ พูลพัฒน์ ที่ได้ให้คำปรึกษาและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการทำวิจัย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์วิรัช กล้าหาญ อาจารย์อัจฉราวรรณ มะกาเจ และอาจารย์วราพร เภกะนันท์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาและเป็นผู้สอนวิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยในครั้งนี้ด้วย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านหัวหน้าศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลาง คณะครู - บุคลากรของศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลาง ที่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล

สุดท้ายนี้ การทำปริญญานิพนธ์สำเร็จลงได้ จากกำลังใจของ คุณพ่อยุทธ คุณแม่สุนี ปัญจมณี และสมาชิกทุกคนในครอบครัวปัญจมณี เพื่อนนิสิตปริญญาโทวิชาเอกการศึกษาพิเศษ เพื่อนครู - อาจารย์ บุคลากรโรงเรียนชุมพรปัญญานุกูล และ ร.ต.ท.ภัทศาสน์ บัวแก้ว ซึ่งให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบให้เป็นเครื่องบูชาพระคุณ บิดา มารดา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่ช่วยให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการศึกษา

มณีวรัช ปัญจมณี

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
	ความสำคัญของการวิจัย	4
	ขอบเขตของการวิจัย	4
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	4
	ตัวแปรที่ศึกษา	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
	กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	7
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมในการอ่าน	10
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี่	13
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	24
	การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง	24
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	24
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	28
	การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	30
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	33
5	สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	37
	ความมุ่งหมาย	37
	สมมุติฐาน	37
	วิธีการดำเนินการวิจัย	37
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	38
	วิธีดำเนินการทดลอง	38
	การวิเคราะห์ข้อมูล	38
	สรุปผลการวิจัย	39

สารบัญ(ต่อ)

บทที่ หน้า

5 (ต่อ)

อภิปราย 39

ข้อเสนอแนะ 40

บรรณานุกรม 41

ภาคผนวก ก 46

ภาคผนวก ข 48

ภาคผนวก ค 54

ประวัติย่อผู้วิจัย 160

บัญชีตาราง

ตาราง หน้า

1 จำนวน ค่ามัธยฐาน และพิสัยควอไทล์ คะแนนความพร้อมด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นก่อนประถมศึกษา ก่อนและหลังการเตรียมความพร้อมโดยใช้วิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่ 34

2 การเปรียบเทียบความพร้อมด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นก่อนประถมศึกษา ก่อนและหลังการสอบจากการเตรียมความพร้อมโดยใช้วิธีมอนเตสซอรี่ 35

3 คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ที่ตรวจสอบค่าดัชนีความแม่นตรงเชิงเนื้อหา หรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อทดสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม 48

4 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) โดยใช้ความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของแบบทดสอบ 52

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อความหมายที่สำคัญ เพราะภาษาช่วยให้คนในสังคมสามารถถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด ความรู้ ความเข้าใน ตลอดจนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพูด ซึ่งเป็นทักษะทางภาษาอย่างหนึ่งที่สำคัญ ถ้าผู้พูดสามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องชัดเจนและผู้ฟังเข้าใจได้ถูกต้องตรงกัน การสื่อสารระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังก็จะบรรลุวัตถุประสงค์ (รจนา ทรรทรานนท์,และคนอื่น ๆ, 2528: 13) นอกจากนี้ พัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กมีความสัมพันธ์กับพัฒนาการทางภาษาซึ่งเกิดขึ้นที่สมองเกี่ยวข้องกับการรับรู้แลจดจำสัญลักษณ์ต่าง ๆ (พัชรีวัลย์ เกตุแก่นจันทร์. 2539 : 1)

พัฒนาการทางภาษาเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เนื่องจากเด็กกลุ่มนี้มีกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาต่างจากเด็กปกติ คือ ในการรับรู้ภาษาของเด็กปกติจะอาศัยการฟัง 80% การมอง 13% และการสัมผัส 7% (จรวยพร ธรณินทร์, 2526 : 17) ซึ่งการแสดงออกทางภาษาจะอาศัยการพูดและการเขียนเป็นหลัก ส่วนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนั้นจะรับรู้ภาษาโดยอาศัยประสาทตา ในการอ่านหนังสือ หรือสัญลักษณ์และการรับรู้จากการอ่านริมฝีปาก หรือสีหน้าท่าทางต่าง ๆ และจะขาดการรับรู้ด้านการฟังซึ่งมีความสำคัญมากต่อการรับรู้ภาษา ด้านแสดงออกทางภาษาก็จะใช้การแสดงท่าทางและการเขียนแทนการพูด จึงทำให้เด็กเหล่านี้มีพัฒนาการทางภาษาด้อยกว่าเด็กปกติ

เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนั้นมีปัญหาด้านการรับรู้ภาษาและการแสดงออกทางภาษา การไม่ได้ยินเสียงพูดย่อมทำให้ขาดโอกาสที่จะเข้าใจภาษาในระยะแรก ซึ่งจะมีผลต่อการแสดงออกทางภาษา คือ การพูดและทำให้มีปัญหาด้านการอ่านต่อไปอีกด้วย ดังที่ได้มีการศึกษาพบว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมักมีปัญหาในด้านความเข้าใจภาษาเพราะการที่เด็กเหล่านี้สูญเสียการได้ยิน ทำให้ลำดับขั้นของพัฒนาการทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำเป็นต้องอาศัยประสาทส่วนที่เหลืออยู่ คือ สายตาและการสัมผัส สายตามีประโยชน์ช่วยในการเรียนรู้ภาษาได้จริง จะเห็นได้จากการอ่านหนังสือ ซึ่งจะทำให้เราควรคำนึงถึงการรับรู้ภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ถึงแม้ว่าสายตาไม่อาจช่วยการเรียนรู้ภาษาได้ดีเท่าโสตประสาท แต่ก็เป็นประสาทที่ดีที่สุดสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะพึงมี สำหรับช่วยในการรับรู้ภาษาทางการอ่าน ไม่ว่าจะเป็นการอ่านหนังสือหรือสัญลักษณ์ ก็ต้องอาศัยวุฒิภาวะเป็นสำคัญ ฉะนั้น เด็กที่มีวามบกพร่องทางการได้ยินควรได้รับการฝึกฝนให้ใช้ประทสส่วนที่เหลืออยู่ให้เป็นประโยชน์ในการเรียนรู้ภาษา (ศรียา นิยมธรรม. 2541 : 94 - 95) โดยการใช้สายตาใน การอ่านแทนการฟัง ความเข้าใจในการอ่านจึงมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมาก เพราะการอ่านอย่างเข้าใจทำให้เกิดความสามารถในการผสมและขยายความรู้ความจำให้ไกลออกไปจากเดิมอย่างสมเหตุสมผลซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของการอ่าน (ชวาล แพรัตกุล. 2520 : 134) การอ่านมีความสำคัญและมีความจำเป็นเพราะการอ่านเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ แทบทุกวิชา การที่เด็กจะเรียนวิชาอื่น ๆ ได้ดี เด็กต้องสาะารถอ่านได้และเข้าใจความหมาย (ผดุง อารยะวิญญู. 2539 : 240)

หากเด็กอ่านไม่ได้การเรียนย่อมพบอุปสรรค พฤติกรรมการเรียนของเด็กจะเปลี่ยนไปทำให้เด็กเกิดมีปมด้อย และขาดความมั่นใจในตนเอง (บันลือ พฤษะวัน. 2532 : 10) สาเหตุที่เด็กอ่านไม่ได้เป็นผลมากจากเด็กไม่มีความพร้อมในการอ่าน ถึงแม้ครูจะพยายามสอนให้อ่านเด็กจะรู้สึกว่าการเรียนอ่านเป็นเรื่องยาก (ศรีรัตน์ เจิงกลิ่นจันทร์. 2536 : 39) ดังนั้น การเตรียมความพร้อมในการอ่าน จึงเป็นสิ่งแรกที่ครูควรทำก่อนที่จะเริ่มสอนอ่านให้กับเด็ก

การเตรียมความพร้อมในการอ่านเป็นการปูพื้นฐานความรู้ที่จำเป็นสำหรับการเรียนการ่อานโดยตรง เพื่อพัฒนาความพร้อมในการอ่านให้เกิดขึ้นกับเด็ก การเตรียมความพร้อมในการอ่านของเด็กสามารถทำได้ตั้งแต่เด็กก่อนวัยเรียนจนถึงเด็กอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (นงเยาว์ แข่งเพ็ญแข, ประภาพันธ์ นิลอรุณ และสมศักดิ์ ศรีมาโนชน์. 2522 : 23) ซึ่งความพร้อมในการอ่านนี้ หมายถึง ภาวะการเตรียมความพร้อมขององค์ประกอบต่าง ๆ ภายในตัวของเด็ก ในอันที่จะเรียนอ่านให้ได้ผลดี ซึ่งได้แก่ สายตา การทำงานของสมอง อารมณ์ เป็นต้น (ไขศรี วรรธกวิชา. 2507 : 5) ซึ่งการใช้สายตาในการรับรู้ภาษานับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุดของคนเรา ด้วยความสำคัญดังกล่าวนี้ จำเนียร ช่วงโชติ และคนอื่น ๆ (2516 : 20) ได้กล่าวว่าก่อนที่สัญลักษณ์ต่าง ๆ จะผ่านเข้าไปยังสมองได้จะต้องผ่านการรับภาพ หรือสัญลักษณ์จากตา ถ้าตารับภาพ หรือสัญลักษณ์ไม่ละเอียดพอ การแปลความหมายก็ผิดพลาดไปได้ นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของดวงเดือน ศาสตรภัทร์ (2515 : 194) ได้วิจัยยืนยันว่า การอ่านมีความสัมพันธ์อย่างสูงกับการรับรู้ทางสายตาของเด็กระดับประถมศึกษาทุกระดับชั้น และเมื่อทดลองฝึกการรับรู้ทางสายตาโดยใช้แบบฝึกภาพความแตกต่างกับเด็กอนุบาล พบว่า การฝึกการรับรู้ทางสายตา มีความสัมพันธ์กับการอ่าน (พวงน้อย ศรีตลานนท์. 2515 : 84) ดังนั้นการเตรียมความพร้อมในการอ่าน สิ่งที่ครูควรฝึกเพื่อให้เด็กเกิดการวัดความสามารถในการจำแนกความแตกต่างระหว่างตัวอักษร คำ และรูปทรงเรขาคณิต ใช้พยากรณ์ในการเรียนอ่านได้ดี (นงเยาว์ แข่งเพ็ญแข. 2522 : 54 ; อ้างอิงจาก *Barrentt*. 1965.)

การจัดกิจกรรมการเตรียมความพร้อมด้านการอ่านเป็นสิ่งสำคัญที่ครูต้องทำเพื่อให้เด็กเกิดความพร้อมด้านการอ่าน การเตรียมความพร้อมในการอ่านของเด็กที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ครูสามารถกระทำได้ด้วยการจัดกิจกรรมในห้องเรียน (ประเทิน มหาขันธ์. 2530 : 86) กิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมในการอ่านให้กับเด็กควรมุ่งให้เด็กได้รับความเพลิดเพลิน ความในใจและความพอใจ (เยาวพา เดชะคุปต์. 2528 : 61) ซึ่งลักษณะการสอนแบบมอนเตสซอรี่ เป็นการสอนที่ให้ความสนใจกับความต้องการตามธรรมชาติของเด็ก มุ่งให้เด็กได้เจริญเติบโตไปตามขั้นตอน และความสามารถเป็นรายบุคคล เด็กเรียนรู้การทำงาน การควบคุมตนเอง ความรับผิดชอบ การแก้ไขข้อบกพร่องในการทำงานด้วยตนเอง ความเป็นอิสระในการเรียนสิ่งต่าง ๆ ที่จัดไว้อย่างมีจุดมุ่งหมาย ครูจะเป็นผู้จัดสิ่งแวดล้อมเตรียมและเลือกอุปกรณ์ด้านการใช้มือปฏิบัติการ่ทำงาน โดยเฉพาะด้านภาษา มอนเตสซอรี่ พบว่าการสอนนักเรียนระดับปฐมวัยจะเรียนรู้และซึมซับได้ดี ดังนั้นการฝึกหัด และการเตรียมความพร้อมให้ระยะนี้ จะช่วยให้เด็กได้พัฒนาการรับรู้ และใช้ความสามารถเต็มศักยภาพ การฝึกด้านภาษา จำเป็นต้องเน้นการพัฒนาการรับรู้ทางสายตา การให้เด็กกวาดสายตาจากซ้ายไปขวาตามอุปกรณ์ที่ได้จัดเตรียมไว้ฝึกการทำงานของกล้ามเนื้อต่าง ๆ ให้สัมพันธ์กันจะมีผลต่อการสร้างความมั่นใจในการเรียนและการเขียนได้เป็นอย่างดี

สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีปัญหาในการพูดและภาษา เช่น พูดไม่ชัด รู้คำศัพท์ในวงจำกัด เรียงคำเป็นประโยคผิดหลักภาษา เนื่องจากมีข้อจำกัดทางภาษาจึงเป็นผลให้มีปัญหาในการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เรียนไม่ทันเพื่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการอ่านเพื่อความเข้าใจ (ผดุง อารยะวิญญู.2539 : 24) และเด็กที่อ่านหนังสือไม่ออกย่อมมีผลทำให้เด็กไม่สามารถเข้าใจความหมายในสิ่งที่

อ่าน สาเหตุหนึ่งของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินอ่านหนังสือไม่ออกเป็นผลมาจากเด็กยังไม่มีความพร้อมด้านการอ่าน ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นก่อนประถมศึกษาควรเน้นความพร้อมของเด็กในด้านความคิด ความจำ ร่างกาย อารมณ์ และสังคมของเด็ก ซึ่งความพร้อมของเด็กในระดับนี้เป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนระดับประถมศึกษา การพัฒนาทักษะของเด็กในระดับนี้ ควรเน้นทักษะที่จำเป็นที่จะช่วยให้เด็กมีความพร้อมในการเรียน (ผดุง อารยะวิญญู.2539 : 25) ดังนั้น ความพร้อมในการเรียนที่ครูสร้างให้เกิดขึ้นกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นก่อนประถมศึกษา คือ ความพร้อมในการอ่าน เพราะถ้าเด็กมีความพร้อมในการอ่านและจะทำให้เด็กสามารถเรียนอ่านได้ดี เป็นผลให้เด็กอ่านหนังสือออก และช่วยให้เด็กประสบผลสำเร็จในการเรียนวิชาต่าง ๆ ในระดับขั้นต่อไป

ความพร้อมด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะเกิดขึ้นได้ ถ้าครูจัดกิจกรรมการเตรียมความพร้อมในการอ่านที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ซึ่งการจัดกิจกรรมการเตรียมความพร้อมที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ควรคำนึงถึงลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งจะมีความคงทนในการจำน้อย และมักลืมในสิ่งที่เรียนไปแล้วได้เร็วกว่าเด็กปกติ อันเนื่องมาจากความบกพร่องทางการได้ยิน ดังนั้น การให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีโอกาสทำกิจกรรมซ้ำ ๆ บ่อย ๆ จะช่วยให้เด็กเกิดความชำนาญ ทำได้ถูกต้อง ส่งผลให้เด็กมีการเรียนรู้ที่ดีขึ้น นอกจากนี้ เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความช่วงความสนใจสั้น ไม่ค่อยมีสมาธิ ขาดความมั่นใจในตนเอง และซนมากกว่าเด็กปกติ การสอนแบบมอนเตสซอรี่ เป็นการสอนที่ให้ความสนใจกับความต้องการตามธรรมชาติของเด็ก ซึ่งจะช่วยให้เด็กรู้สึกสนุกสนาน มีความสนใจอยากจะเรียนต่อไป ดังนั้น การสอนแบบมอนเตสซอรี่ เป็นการสอนที่เหมาะสมจะนำมาใช้ในการเตรียมความพร้อมในการอ่านให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นก่อนประถมศึกษา เพราะเป็นการสอนที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลางซึ่งจะช่วยให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีความสามารถในการเรียนรู้ได้ดีขึ้น การเตรียมความพร้อมด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นก่อนประถมศึกษา โดยใช้วิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี่ จะทำให้เด็กได้มีการเรียนรู้ที่ดีที่สุด โดยการฝึกฝนประสาทสัมผัสด้วยการประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อมือและสายตาจนเกิดทักษะ มีระเบียบวินัย มีสมาธิมาขึ้น สร้างความมั่นใจในตนเอง เด็กจะรู้จักมารยาทในการรอ อักทั้งยังทำให้เด็กมีพัฒนาการทั้ง 4 ด้านสมบูรณ์ตามธรรมชาติของเด็ก ซึ่งคาดว่าผลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ให้เกิดความพร้อมในการอ่านต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพร้อมด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นก่อนประถมศึกษา จากการเตรียมความพร้อมโดยใช้วิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่
2. เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นก่อนประถมศึกษา ระหว่างก่อนและหลังการเตรียมความพร้อมโดยใช้วิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี่

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการศึกษาค้นคว้าความพร้อมด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นก่อนประถมศึกษา จากการใช้วิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี่ จะเป็นแนวทางแก่ครู และผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้อง สามารถนำวิธีการนี้ไปใช้เตรียมความพร้อมด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เพื่อเด็กจะได้มีพื้นฐานที่ดี ด้านการอ่านต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีระดับการสูญเสียการได้ยินไม่เกิน 90 dB (เดซิเบล) หลังจากใส่เครื่องช่วยฟัง อายุระหว่าง 3 – 5 ปี มีระดับสติปัญญาปกติ และไม่มีความพิการซ้ำซ้อน กำลังเรียนอยู่ในชั้นก่อนประถมศึกษา

กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีระดับการสูญเสียการได้ยินไม่เกิน 90 dB (เดซิเบล) หลังจากใส่เครื่องช่วยฟัง อายุระหว่าง 3 – 5 ปี มีระดับสติปัญญาปกติ และไม่มีความพิการซ้ำซ้อน กำลังเรียนอยู่ในชั้นปีที่ 1 (ดอกรัก) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 ของศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลาง โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ เลือกมาแบบเจาะจงเฉพาะที่มาเรียนสม่ำเสมอ จำนวน 8 คน

ตัวแปรที่ศึกษา คือ ความพร้อมด้านการอ่าน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความพร้อมด้านการอ่าน หมายถึง ความสามารถในการใช้ประสาทสัมผัสด้วยการทำงานด้วยการประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อมือและสายตา การใช้สายตาจากซ้ายไปขวา ความจำในการหาความแตกต่าง การหาความเหมือน การแยกแยะภาพซ้อน การทำให้ภาพสมบูรณ์ รูปที่ขาดหายไป อันเนื่องมาจากการเรียนรู้ที่ได้รับจากการเตรียมความพร้อมโดยวิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่ที่ช่วยให้เด็กรับการสอนอ่านได้ดี ซึ่งสามารถวัดได้ด้วยแบบทดสอบความพร้อมด้านการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งการทดสอบเป็น 5 ด้าน คือ การหาความแตกต่าง การหาความเหมือน การแยกแยะภาพซ้อน การทำให้ภาพสมบูรณ์ รูปที่ขาดหายไป โดยมีเกณฑ์การตัดสินความพร้อมในการอ่าน คือ เด็กต้องทำแบบทดสอบถูกต้อง 80% ของจำนวนข้อสอบทั้งหมด

การเตรียมความโดยวิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่ หมายถึง ชุดกิจกรรมที่นำมาใช้เตรียมความพร้อมด้านการอ่านให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลให้เด็กได้ทำงานตามลำดับจากง่ายไปหายาก และเป็นไปตามความสามารถของเด็ก วัสดุอุปกรณ์ที่นำมาใช้เป็นอุปกรณ์ของมอนเตสซอรี่ที่มีความเหมาะสมกับเด็ก จัดเตรียมเพื่อให้เด็กมีอิสระในการเลือกอุปกรณ์ด้วยตนเอง โดยครูจะเป็นผู้สาธิตการใช้อุปกรณ์แต่ละชิ้นให้แก่เด็กก่อนที่เด็กจะลงมือทำด้วยตนเอง เนื้อหาที่สอนได้แก่ การใช้ประสาทสัมผัสเบื้องต้น เช่น การรับรู้ทางสายตา การรับรู้ทางการสัมผัส การรับรู้ทางการได้ยิน

การรับรู้รส เป็นต้น มิติสัมพันธ์ การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อมือและสายตาและภาษา ซึ่งเนื้อหาและกิจกรรมรวมทั้งสิ้น 20 กิจกรรม ได้แก่ จับคู่หอย ภาพต่อแบบมีจุก ร้อยลูกปัด เปิด – ปิดขวด เทน้ำตามระดับที่กำหนด ไม้หนีบผ้า เทน้ำผ่านกรวย ตีไข่ กรอบไม้ชุดเครื่องแต่งกายชุดกระดุมใหญ่ กวาดขยะ ตักลูกปิงปอง ที่คีบใหญ่ การเรียงลำดับไข่ไก่ ถาดแยกพวก ถุงลึกลับ ตัดกระดาษ บัตรอักษรกระดาษทราย จับคู่ตัวอักษร ตัวอักษรเคลื่อนที่ การแต่งคำ และรวมถึงการมีสมาธิ ความมีระเบียบวินัย ความมั่นใจในตนเอง และการมีมารยาทในการรอ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีระดับการสูญเสียการได้ยินไม่เกิน 90 dB (เดซิเบล) ชั้นก่อนประถมศึกษา อายุระหว่าง 3 – 5 ปี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

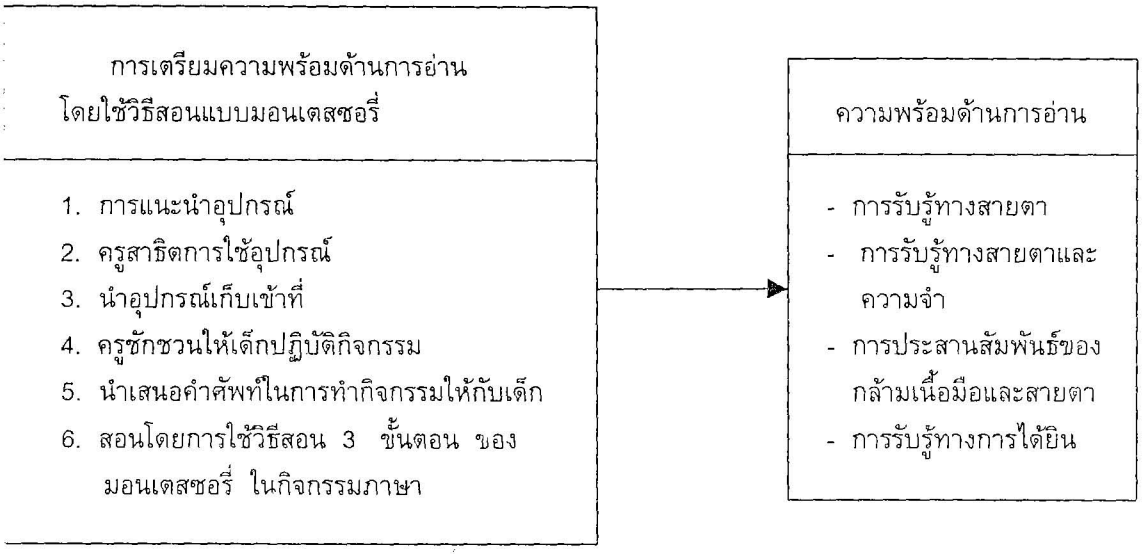

สมมติฐานในการวิจัย

ความพร้อมด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังเตรียมความพร้อมโดยใช้วิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่สูงขึ้น

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยเรียบเรียงตามหัวข้อดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

1.1 ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

1.2 ลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

1.3 การเรียนการสอนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมในการอ่าน

2.1 ความหมายความพร้อมในการอ่าน

2.2 องค์ประกอบความพร้อมในการอ่าน

2.3 การเตรียมความพร้อมในการอ่าน

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่

3.1 ความเป็นมาของการสอนแบบมอนเตสซอรี่

3.2 ปรัชญาและหลักการสอนแบบมอนเตสซอรี่

3.3 หลักสูตรของการสอนแบบมอนเตสซอรี่

3.4 หลักและวิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี่

3.5 การประเมินผลการสอนแบบมอนเตสซอรี่

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมในด้านการอ่าน

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบมอนเตสซอรี่

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

1. ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

1.1 เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง เด็กที่มีสภาพอวัยวะทางการได้ยิน คือ ประสาทหูไม่สามารถทำหน้าที่ได้สมบูรณ์เป็นปกติ ทำให้เด็กไม่สามารถรับรู้โดยการฟังได้ปกติเหมือนเด็กทั่วๆ ไป (ละออ ชุติกร และจิตต์ใส อินท์โสพส. 2524 : 4) ดังนั้นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเป็นเด็กที่สูญเสียการได้ยิน ซึ่งอาจจะเป็นเด็กหูตึงหรือเด็กหูหนวกก็ได้ (ผดุง อารยะวิญญู. 2539 : 21) จึงควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของเด็กหูตึงและหูหนวก ดังนี้

เด็กหูตึง หมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยินระหว่าง 26 ถึง 89 เดซิเบล (dB)ในหูข้างที่ดีกว่า วัดโดยใช้เสียงบริสุทธิ์ที่ความถี่ 500 , 1,000 , และ 2,000 เฮิทซ์ ซึ่งเป็นเด็กที่สูญเสียการได้ยินเล็กน้อยจนถึงสูญเสียการได้ยินขั้นรุนแรง (ผดุง อารยะวิญญู. 2539 : 21) และการที่สูญเสียการได้ยินไปบ้างจึงทำให้ไม่อาจพัฒนาทักษะทางภาษาได้ในวัยที่อยู่ในช่วงการเรียนรู้ภาษา (ศรียา นิยมธรรม. 2541 : 25)

เด็กหูหนวก หมายถึง เด็กที่มีสมรรถภาพการได้ยิน เมื่อทำการวัดการได้ยินด้วยเสียงบริสุทธิ์เป็นเดซิเบล ณ ความถี่ 500 , 1,000 และ 2,000 เฮิทซ์ ได้ค่าเฉลี่ยการได้ยินของหูแต่ละข้างสูงกว่า 90 เดซิเบล (dB) อันเป็นค่ามาตรฐานระหว่างชาติ (ISO. 1964) (ประจิตต์ อภินัยนุรักต์ และมลิวัลย์ ธรรมแสง. 2529 : 6) เด็กเหล่านี้ไม่สามารถใช้การได้ยินให้เป็นประโยชน์ในการฟังอย่างมีประสิทธิภาพได้ (ผดุง อารยะวิญญู. 2539 : 21)

การกำหนดระดับการได้ยินและการเรียกชื่อบุคคลที่สูญเสียการได้ยินนั้น แตกต่างกันไปตามจุดมุ่งหมาย ซึ่งได้แบ่งเป็นคนหูตึงและคนหูหนวกข้างต้นเป็นการแบ่งให้เห็นว่านอกจากจะแบ่งเป็นระดับการได้ยินยังบอกถึงความสามารถในการดำรงชีวิตของบุคคลด้วย ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญในการจัดการศึกษา การแบ่งระดับการได้ยินนั้นใช้ตามเกณฑ์พิจารณาอัตราความพิการของหูของสมาคมโสต ศอ นาสิก แพทย์แห่งประเทศไทย (โดยใช้ค่าเฉลี่ยการได้ยินที่ความถี่ 500 , 1,000 และ 2,000 เฮิทซ์) ในหูข้างที่ดีกว่ามี 5 ระดับ (มลิวัลย์ ธรรมแสง. 2528 : 7)

1. หูตึงน้อย ระหว่าง 26 – 40 เดซิเบล
2. หูตึงปานกลาง ระหว่าง 41 – 55 เดซิเบล
3. หูตึงมาก ระหว่าง 56 – 70 เดซิเบล
4. หูตึงรุนแรง ระหว่าง 71 – 90 เดซิเบล
5. หูหนวก ตั้งแต่ 90 เดซิเบล ขึ้นไป

2. ลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ผดุง อารยะวิญญู (2539 : 23 – 25) กล่าวถึงลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ไว้ดังนี้

1. การพูด จะมีปัญหาทางการพูดโดยอาจพูดไม่ได้หรือพูดไม่ชัด ซึ่งขึ้นอยู่กับระดับ

การสูญเสียการได้ยินของเด็ก โอกาสในการได้รับการสอนพูดและอายุของเด็กเมื่อสูญเสียการได้ยิน

2. ภาษา จะมีปัญหาเกี่ยวกับภาษา ได้แก่ มีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ในวงจำกัด เรียงคำเป็นประโยคที่ผิดหลักภาษา ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับปัญหาในการพูด คือถ้าสูญเสียการได้ยินมากเท่าใดก็ยิ่งมีปัญหาในทางภาษามากขึ้น

3. ความสามารถทางสติปัญญา จากรายงานการวิจัยเป็นจำนวนมากพบว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีความสามารถทางสติปัญญาในหลายๆ ระดับคล้ายเด็กปกติแต่ที่บางคนคิดว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีสติปัญญาต่ำก็เพราะว่าปัญหาในการสื่อสารไม่เข้าใจกัน

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจำนวนมากมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเด็กปกติ อันเนื่องจากปัญหาทางภาษาและทักษะทางภาษาจำกัดซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการเรียน

5. การปรับตัว เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีปัญหาในการปรับตัว ซึ่งเป็นผลมาจากการสื่อสารกับผู้อื่น หากเด็กสามารถสื่อสารได้ดี ปัญหาทางอารมณ์อาจลดลงทำให้เด็กสามารถปรับตัวได้

รจนา ทรรทรานนท์ และคนอื่น ๆ (2528 : 87 – 91) ได้กล่าวถึงลักษณะทางจิตวิทยาของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไว้ว่า การที่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินย่อมมีผลต่อพัฒนาการทางอารมณ์ และจิตใจเช่นเดียวกับที่มีผลต่อการพัฒนาการด้านอื่น ๆ เช่น พัฒนาการทางสติปัญญา พัฒนาการทางการพูด ฯลฯ ผลจากการที่หูไม่ได้ยินและพูดไม่ได้ทำให้เด็กขาดภาษาที่จะสื่อความคิด ความรู้สึก และความต้องการของตนเองแก่ผู้อื่น เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจึงแสดงพฤติกรรมอย่างที่บ่งถึงการไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ เช่น ขี้โมโหเอาแต่ใจตัว ก้าวร้าว ขาดความยับยั้งชั่งใจ ไม่ทำตามระเบียบข้อบังคับ เห็นแก่ตัว เป็นต้น การที่เด็กมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมนั้นเกิดจากความไม่เข้าใจความคิด ความรู้สึก และความต้องการของตนเองได้ดังที่ต้องการ

ความบกพร่องทางการได้ยินจะมีผลต่ออารมณ์และจิตใจของเด็ก ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับตัวเด็กแบบค่อยเป็นค่อยไปโดยการเรียนรู้จากพ่อแม่และสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ยังอยู่ในวัยทารกการพัฒนาของอารมณ์และจิตใจของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ขึ้นอยู่กับทัศนคติและความรู้สึกของพ่อแม่ที่มีต่อตัวเด็ก ความรู้สึกและอารมณ์ของแม่ไม่ว่าจะเป็นความเสียใจ ความโกรธ ผิดหวัง วิตกกังวล รำคาญ สงสาร หรือความรู้สึกไม่แน่ใจว่าลูกพิการจริงหรือไม่ล้วนแต่ถ่ายทอดไปสู่ลูกได้ทางสีหน้า ท่าทางอากัปกริยาที่พ่อแม่แสดงต่อเด็ก เมื่ออายุมากขึ้นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินก็ยิ่งมีปัญหาเกี่ยวกับอารมณ์และจิตใจซับซ้อนมากขึ้น เมื่อเข้าสู่วัยเรียนก็ต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพของโรงเรียน เด็กจะถูกมองว่าเป็นคนประหลาด ในขณะเดียวกันเด็กจะรู้สึกว่าด้อยกว่าเด็กปกติทั้งด้านการเข้าใจและการใช้ภาษา ตลอดจนด้านวิชาการ ดังนั้น เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจึงอาจมีปัญหาทางอารมณ์และจิตใจที่เกี่ยวข้องกับความคิดคำนึงเกี่ยวกับตัวเอง พฤติกรรมต่าง ๆ ที่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินแสดงออกนั้น เป็นพฤติกรรมที่ต่างจากเด็กปกติและมีผลต่อพัฒนาการทางด้านต่างๆของเด็กด้วย พัฒนาการที่เห็นได้ชัดเจนคือ พัฒนาการทางด้านอารมณ์ เพราะผลจากการที่สูญเสียการได้ยินจึงทำให้เด็กมีความยากลำบากในการพูด และขาดภาษาในการสื่อความคิด ความรู้สึก และความต้องการกับผู้อื่น เด็กเหล่านี้มีความกดดันและจะแสดงพฤติกรรมบางอย่างที่บ่งถึงการไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเอง เช่น โมโหเอาแต่ใจ ก้าวร้าว ไม่ทำตามระเบียบข้อบังคับเห็นแก่ตัว มองโลกแคบ เก็บตัว ซึมเศร้า นอกจากนี้ยังมี

ปัญหาในด้านสังคมที่แสดงออกทางพฤติกรรม อันได้แก่ การขาดความเชื่อมั่นในตนเองจึงทำให้เด็กเหล่านี้แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ซึ่งล้วนแต่มาจากสาเหตุที่เด็กไม่เข้าใจความคิด ความรู้สึก และความต้องการของตนเองทั้งสิ้น (ผดุง อารยะวิญญู. 2539 : 35) จึงส่งผลทำให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินขาดโอกาสในการรับรู้มีจุดอ่อนในการรับรู้และการพัฒนาความคิดในด้านนามธรรม

จะเห็นได้ว่าลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนั้นจะมีปัญหาเกือบทุกเรื่องเมื่อเทียบกับเด็กปกติไม่ว่าจะเป็นด้าน ความสามารถทางสติปัญญา, การพูด, การใช้ภาษา, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, การปรับตัว , อารมณ์และสังคม อันเป็นผลมาจากการที่ไม่สามารถสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองแก่ผู้อื่นได้จึงเป็นผลให้พัฒนาการในด้านต่าง ๆ มีความล่าช้าไป ซึ่งอาจจะไม่ใช่เพราะความด้อยทางสติปัญญา แต่เป็นความบกพร่องทางการได้ยินจึงเป็นอุปสรรคด้านความเข้าใจและการใช้ภาษา ดังนั้น การพัฒนาประสาทสัมผัสที่เหลืออยู่ให้มีคุณค่าและมีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยเฉพาะด้านการรับรู้ทางสายตาจะช่วยให้ลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านอารมณ์และจิตใจดีขึ้นได้ ซึ่งจะส่งผลไปพัฒนาการด้านอื่นด้วย

3. การเรียนการสอนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ผดุง อารยะวิญญู (2539 : 25 – 30) กล่าวว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินได้มีการกำหนดเนื้อหาวิชาการใกล้เคียงกับเด็กปกติ เช่น วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ แต่มีความแตกต่างออกไปในเรื่องของวิธีการสอน และต้องมีการใช้อุปกรณ์การสอนที่จำเป็นมากกว่าการสอนของเด็กปกติ เพื่อสนองตอบความต้องการพิเศษของเด็กประเภทนี้หลักสูตรควรครอบคลุมทักษะพิเศษ คือ การฝึกฟัง การฝึกสายตา การฝึกทักษะทางการพูด การฝึกทักษะทางภาษาซึ่งควรทำเป็นขั้นตอนตามลำดับความยากง่าย

เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะเริ่มมีความล่าช้าทางการเรียนกว่าเด็กที่มีสภาพปกติตั้งแต่อายุ 3 – 5 ปี และจะเพิ่มขึ้นเมื่อเด็กมีอายุสูงขึ้น โดยความล่าช้านี้มักจะพบในวิชาคำนวณ การสะกดคำ การใช้เชาว์ทั่ว ๆ ไป การใช้ภาษา และวิชาที่ต้องใช้ทักษะในการคิด (ประมวญ ดิคคินสัน. 2524 : 55) เด็กเหล่านี้จึงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเด็กปกติในทุกวิชา และอยู่ในระดับอ่อนถึงอ่อนมาก เมื่อนำผลไปเปรียบเทียบกับเด็กปกติโดยเฉพาะวิชาที่ต้องใช้ความสามารถทางภาษาเข้ามาเกี่ยวข้อง เป็นเพราะเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนั้นมีอุปสรรคด้านความเข้าใจและการใช้ภาษา ซึ่งเด็กเหล่านี้มีอยู่แต่เริ่มแรกทำให้เป็นอุปสรรคในการเรียนจึงต้องใช้เวลาในการศึกษายาวนานกว่าเด็กที่มีการฟังปกติ ดังนั้นการเรียนการสอนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ควรมุ่งเตรียมเด็กให้มีความพร้อมเพื่อการเรียนร่วม หรือถ้าเด็กเรียนร่วมอยู่แล้วก็ควรได้รับบริการทางการศึกษาพร้อมการแก้ปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้เด็กได้รับประโยชน์สูงสุดจากการเรียนร่วม จึงมีการมุ่งเน้นในเรื่องการฝึกฟัง การแก้ไขการพูด การอ่านคำพูด และการฝึกภาษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนในชั้นเรียนพิเศษ หลักสูตรจะเน้น การฝึกฟัง การแก้ไขการพูด การอ่านคำพูดโดยใช้เนื้อหาจากวิชาอื่น ๆ ที่มีสอนในโรงเรียน

การพัฒนาประสาทการรับรู้ที่เหลืออยู่ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะการรับรู้จำเป็นต้องเรียนมิใช่ได้มาเองโดยอัตโนมัติ นักศึกษาพัฒนาการของเด็ก ได้แก่ เพียเจท์ และกีเซลล์ ได้ตั้งข้อสังเกตว่า ทารกเรียนรับรู้โดยเพ่งพิจารณาส่วนย่อยเสียก่อนเสมอ โดยใช้

สายตาจับจ้องทีละส่วนนาน ๆ มิใช่ดูเพียงผิวเผินครั้นต่อมาจึงผสมผสานด้วยตัวเองโดยอาศัย " การเล่น " เป็นกิจกรรมในการฝึกทักษะอันนี้ (ประมวญ ดิคคินสัน. 2535 : 276 – 277) ดังนั้น การพัฒนาประสาทการรับรู้ที่หลืออยู่ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินโดยเฉพาะการรับรู้ทางสายตาจึงสามารถนำกิจกรรมการเล่นในรูปแบบต่าง ๆ มาช่วยให้การรับรู้ที่เหลืออยู่ดีขึ้นได้ เพื่อนำไปใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ โดยเฉพาะการเรียนรู้ภาษาให้เกิดความเข้าใจอย่างกว้างขวาง อันจะเป็นผลให้พัฒนาการทางอารมณ์ สังคม และสติปัญญาของเด็กดีขึ้นไปด้วย เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินความสามารถทางภาษา ความสามารถในการสื่อสาร วิธีสื่อสาร ความสามารถในการเรียนวิชาสามัญ พฤติกรรมทางสังคม ตลอดจนวุฒิภาวะของเด็กเป็นเรื่องสำคัญในการจัดการเรียนการสอน

จะเห็นได้ว่าการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะใกล้เคียงกับเด็กปกติ ซึ่งจะแตกต่างตรงวิธีการสอนเพื่อสื่อให้เด็กเกิดความเข้าใจ และจะเสริมบริการทางการศึกษาพิเศษ ได้แก่ การแก้ไขการพูด การฝึกฟัง การฝึกสังเกต เป็นต้น จึงต้องมีการพัฒนาประสาทการรับรู้ภาษาให้มีประสิทธิภาพขึ้นด้วยการใช้กิจกรรมการเล่นมาช่วยเพื่อให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินสามารถสื่อสารและเข้าใจภาษาได้ดีขึ้น ซึ่งทำให้เด็กสามารถปรับพฤติกรรมทางสังคมได้และมีวุฒิภาวะที่เหมาะสมอันจะทำให้เด็กพัฒนาตามกิจกรรมจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมแต่ละประเภทได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมในการอ่าน

1. ความหมายความพร้อมในการอ่าน

ความพร้อมในการอ่าน หมายถึง พัฒนาการระดับหนึ่งที่จะช่วยให้อ่านได้โดยปราศจากอุปสรรคต่าง ๆ พัฒนาการดังกล่าวอาจจะเป็นพัฒนาการอันเนื่องมาจากวุฒิภาวะ (Maturation) หรือจากการเรียนรู้ที่ผ่านมา (Previous Learning) หรือเกิดจากอิทธิพลทั้งสองอย่างประกอบกัน (นงเยาว์ แข่งเพ็ญแข , ประภาพันธ์ นิลอรุณ และสมศักดิ์ ศรีมาโนชน์. 2522 : 47)

ความพร้อมในการอ่าน หมายถึง ช่วงเวลาที่เด็กมีความเหมาะสมที่เริ่มสอนอ่านได้ (ประเทิน มหาขันธ์. 2530 : 85)

ความพร้อมในการอ่าน หมายถึง สภาพของเด็กที่มีความคล่องตัวที่จะใช้การผสมผสานของตัวอักษรผสมเป็นคำอ่าน อ่านเป็นประโยคหรือเรื่องราวแล้วได้รับความรู้ เช่น อ่านบัตรคำประกอบภาพ อ่านประโยคประกอบภาพ หรืออ่านเรื่องที่มีภาพประกอบ (บันลือ พฤกษะวัน. 2532 : 27)

สรุป ความพร้อมในการอ่าน หมายถึง ความสามารถของเด็กอันเนื่องมาจากวุฒิภาวะหรือจากการเรียนรู้ที่ช่วยให้เด็กสามารถรับการสอนอ่านได้

2. องค์ประกอบความพร้อมในการอ่าน

องค์ประกอบความพร้อมในการอ่านประกอบด้วยความสามารถต่อไปนี้

1. ความสามารถในการแยกสิ่งที่ได้ยิน ได้แก่ ความเข้าใจ และความสามารถใช้ภาษาพูดได้

ถูกต้อง แยกคำพูดที่แตกต่างกัน สามารถแยกถ้อยคำและออกเสียงได้ถูกต้อง

2. ความสามารถทางสายตา ได้แก่ ความสามารถในการแยกคำที่คล้ายคลึงกันและมองเห็นความแตกต่างของคำ

3. ความสามารถทางการคิดและจำ ได้แก่ สามารถใช้เหตุผล เข้าใจในเหตุผลรู้จักเชื่อมโยงความคิดต่าง ๆ ให้มีความหมาย เข้าใจความหมายของประโยค และจำรูปร่างของคำได้

4. ความสนใจ ได้แก่ ความสามารถที่จะนั่งฟัง และจับสายตาไปตามสิ่งที่อ่านเคลื่อนไหวสายตา มีสมาธิในการอ่าน การฟัง และทำตามคำสั่งได้ (ทวี สุรเมธี.2521 : 8)

องค์ประกอบความพร้อมในการอ่าน มี 4 ประการ คือ

1. ความสามารถในการพูด (Oral Language)
2. ความรู้พื้นฐาน (Background of Knowledge)
3. ความสามารถในการจำแนกความแตกต่างของภาพ(Visual Discrimenation)
4. ความสามารถในการจำแนกความแตกต่างของเสียง(Auditory Discrimenation)

(รัตนา ศิริพานิช. 2524 : 2 – 6)

องค์ประกอบความพร้อมในการอ่านมี 5 ด้าน

1. ความพร้อมทางร่างกาย ได้แก่ ขนาด ส่วนสูง น้ำหนัก ซึ่งแสดงให้เห็นความเจริญเติบโตทางร่างกาย นอกจากนั้นยังรวมถึงการใช้สายตา หู ความคล่องแคล่วในการใช้กล้ามเนื้อความสัมพันธ์ระหว่างมือและตา

2. ความพร้อมทางสมอง ได้แก่ ความสามารถในการจำ การตีความ และ แปลความการอธิบายงานที่ตนเองทำ และเรื่องราวของตนและผู้อื่นได้ดี

3. ความพร้อมทางอารมณ์และสังคม ได้แก่ การมีอารมณ์ร่วมสนุกสนาน เล่นร่วมกับเพื่อนรู้จักช่วยเหลือเพื่อน และแบ่งปันของใช้ให้เพื่อน

4. ความพร้อมทางด้านจิตวิทยา ได้แก่ การมีสมาธิในการฟังนิทานหรือเรื่องราว มีความมั่นใจในตนเอง กล้าแสดงออก

5. ความพร้อมทางพื้นฐานประสบการณ์ ได้แก่ การใช้ภาษาพูด การตอบคำถาม ความรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมใกล้ตัว (บันลือ พฤกษะวัน. 2532 : 27)

นอกจากนี้การที่ครูจะสอนเด็กให้อ่านได้นั้น ครูควรจะสังเกตและทดสอบเด็กก่อนว่าเขามีความสามารถเพียงพอที่จะเริ่มต้นเรียนได้หรือยัง เด็กคนใดที่ครูทดสอบแล้วพบว่า เขามีทักษะในการรับรู้ 3 ประการ แสดงว่าเขาน่าจะมีความพร้อมทางการอ่าน ซึ่งทักษะที่ครูควรสนใจคือ

1. การรับรู้ทางการเห็น (Visual Perception)
2. การรับรู้ทางการได้ยิน (Auditory Perception)
3. ความสัมพันธ์ทางการเห็นกับการได้ยิน (Visual – Auditory Association)

(ศรีสมร กสิวัฒน์. 2541 : 1)

จะเห็นว่าความพร้อมในการอ่าน มีองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการ เช่น ความสามารถในการแยกความแตกต่างของภาพและเสียง ความสามารถในการจำ การรู้จักเชื่อมโยงความคิดต่าง ๆ ให้มีความหมาย การมีความสามารถในการพูด การตอบคำถามความรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมใกล้ตัว และมีความสนใจ มีสมาธิในการอ่าน และทำตามคำสั่งได้ ดังนั้น การที่ครูจะดูว่าเด็กมีความพร้อมในการอ่านหรือไม่ ครูควรคำนึงถึงองค์ประกอบความพร้อมในการอ่าน เพราะองค์ประกอบของความพร้อมในการอ่านจะเป็นวิธีที่ทำให้ครูผู้สอนรู้ถึงความพร้อมในการอ่านของเด็กแต่ละคนและสามารถส่งเสริมหรือปรับปรุงแก้ไขเด็ก ในกรณีที่เด็กไม่พร้อมครูจะได้สามารถจัดกิจกรรมเสริมทักษะเตรียมความพร้อมในการอ่านของเด็กได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

3. การเตรียมความพร้อมในการอ่าน

การเตรียมความพร้อมในการอ่านให้กับเด็กก่อนวัยเรียน ควรเป็นการปูพื้นฐานในการอ่านให้กับเด็ก เพราะเด็กก่อนวัยเรียนไม่ใช่วัยที่จะสามารถอ่านหนังสือได้ (เยาวพา เดชะคุปต์. 2528 : 3)

การเตรียมความพร้อมในการอ่านมีแนวทางในการปฏิบัติ ดังนี้

1. สนทนากับเด็กและจัดกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กสามารถบอกชื่อสี ชื่อวันใน สัปดาห์ คำตรงข้าม คำบุพบท เช่น ใต้ บน ล่าง

2. ครูเล่านิทาน หรืออ่านเรื่องจากหนังสือให้ฟัง เพื่อฝึกความสามารถในการฟังของเด็กและเพิ่มความรู้ในคำศัพท์ใหม่ ๆ

3. ให้เด็กเล่าเรื่องเกี่ยวกับตนเองและสิ่งที่ได้พบเห็นหรือนึกคิด

4. จัดทำเกมการศึกษาที่จะฝึกให้เด็กเห็นความแตกต่าง เช่น เกมจับคู่ เกมเก้าอี้ดนตรี

5. ฝึกให้เด็กสังเกตความแตกต่างของเสียง

6. จัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการพูดและการฟังของเด็ก เช่น ละครหุ่น การแสดงต่าง ๆ (ประหยัด ทองมาก. 2527 : 23)

การเตรียมความพร้อมในการอ่านควรฝึกทักษะต่าง ๆ 5 ประการ

1. การหาความแตกต่าง เป็นการฝึกหัดให้เด็กสามารถแยกแยะด้วยสายตาว่าภาพที่เห็นนั้นเป็นภาพที่เหมือน หรือแตกต่างกันในรายละเอียดเล็ก ๆ น้อย ๆ

2. การหาความเหมือน เป็นการฝึกการเคลื่อนสายตา การประสานงานระหว่างมือและสายตา

3. การแยกแยะภาพซ้อน เป็นการฝึกความสามารถในการแยกแยะภาพซ้อนรวมทั้งสามารถระลึกถึงรูปที่เคยเห็นมาก่อนได้

4. การทำให้ภาพสมบูรณ์ เป็นการฝึกความสามารถในการต่อเติมภาพที่ยังไม่สามารถทำให้สมบูรณ์ เป็นการเสริมทักษะในการใช้มือ

5. รูปที่ขาดหายไป เป็นการฝึกทักษะที่อาศัยความจำโดยการต่อเติมรูปให้สมบูรณ์

ทักษะดังกล่าวเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากสำหรับกระบวนการเรียนการรู้การอ่าน และเป็นการปูพื้นฐานการอ่านให้กับเด็ก การเข้าใจถึงความเหมือน และความแตกต่างในรูปภาพ การจดจำสัญลักษณ์ การจดจำภาพหรือลายเส้นต่าง ๆ นั้นเป็นทักษะประเภทเดียวกับการจดจำรูปร่างของตัวหนังสือ ดังนั้น การเตรียมความพร้อมทางการอ่านจึงเริ่มจากการให้เด็กได้พัฒนาเทคนิคในการสังเกตและสามารถแยกแยะชิ้นส่วน หรือรายละเอียดที่สำคัญ ๆ ของภาพสัญลักษณ์ในหมวดหมู่เดียวกัน เมื่อเด็กมีทักษะพื้นฐานเหล่านี้แล้วย่อมเป็นการง่ายมากที่จะถ่ายทอดทักษะดังกล่าวเพื่อนำไปสู่ความรู้ ความเข้าใจรูปแบบตัวหนังสือและรูปร่างของคำ ความเชื่อมั่นในตนเอง และความสนุกสนาน เพลิดเพลินจะนำไปสู่ความสำเร็จ (ศรียา นิยมธรรม. ม.ป.ป.: 1)

การเตรียมความพร้อมในการอ่านสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ต้องคำนึงถึงวุฒิภาวะทางสมองของเด็กเป็นสำคัญ นั่นคือ จัดประสบการณ์ด้านความพร้อมให้สอดคล้องกับอายุสมองของเด็ก

ดังนั้นการเตรียมความพร้อมในการอ่านให้กับเด็กควรเป็นการจัดประสบการณ์และฝึกฝนให้เด็กมีความสามารถในด้านต่าง ๆ เบื้องต้นก่อนที่จะสอนอ่าน การเตรียมความพร้อมในการอ่านเพื่อให้เด็กเกิดความพร้อมในการอ่านนั้น ครูควรเน้นกิจกรรมฝึกการสังเกตความแตกต่างของภาพและเสียง การฝึกการจับคู่ระหว่างคำกับภาพ ควรฝึกให้เด็กรู้จักความหมายของตัวอักษรและคำต่าง ๆ ตลอดจนจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการพูดและฟังให้กับเด็ก

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบมอนเตสซอรี่

1. ความเป็นมาของการสอนแบบมอนเตสซอรี่

การสอนแบบมอนเตสซอรี่ (Montessori Method) เป็นแนวการศึกษายุคใหม่โดยรวบรวมมาจากประสบการณ์อันยาวนานกว่า 40 ปี ในวงการแพทย์เป็นการศึกษาโดยแพทย์หญิงมาเรีย มอนเตสซอรี่ (Maria Montessori) แนวคิดนี้เริ่มต้นจากการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพเด็กพิเศษ โดยเน้นบทบาทของครูเป็นเพียงผู้ช่วยเหลือการจัดเตรียมกิจกรรมและสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม เพื่อกระตุ้นศักยภาพของนักเรียนให้มีการพัฒนาโดยพยายามไม่เข้าไปช่วยเหลือในการสร้างสรรค์งาน แต่ครูจะเป็นผู้เฝ้าดูพัฒนาการของเด็กตามลำดับอยู่ห่าง ๆ (ธารธรรมแก้ว เชื้อเมือง. 2527 : 33)

แพทย์หญิงมาเรีย มอนเตสซอรี่ เกิดที่ประเทศอิตาลี จบการศึกษาที่ University of Rome เป็นผู้หญิงอิตาลีคนแรกที่ได้รับปริญญาแพทยศาสตร์บัณฑิต ศึกษาทางด้านการแพทย์และวรรณคดี ทำงานกับเด็กพิเศษและทางจิตคลีนิคจิตแพทย์ของมหาวิทยาลัย (คำแก้ว ไกสรพงษ์. 2534 : 1-2)

ปี ค.ศ. 1907 มอนเตสซอรี่รับตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการของ " บ้านเด็ก " (Casa Dei Bambini) ดูแลเด็กอายุ 3 – 7 ปี ซึ่งนำวิธีการสอนที่ใช้กับเด็กพิเศษมาประยุกต์ใช้กับนักเรียนปกติและปรับวิธีการสอนให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น มอนเตสซอรี่เชื่อว่าเด็กพิเศษนั้นมีความล้าหลังทางพัฒนาการเท่านั้น และค้นพบหลักในการกระตุ้นจิตสมองเด็ก โดยให้เด็กได้จับต้องหรือเล่นอุปกรณ์ต่าง ๆ (คำแก้ว ไกสรพงษ์. 2534 : 4-5) มอนเตสซอรี่ปรับปรุงวิธีการสอนใหม่เสมอ ในการศึกษาเด็ก วิเคราะห์ เนื้อหาสาระ และตรวจสอบวิธีการที่บุคคลอื่นใช้ในสาขาอื่นๆ วิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี่เป็นที่สนใจต่อนักการศึกษา เพราะวิธีการสอนที่แปลก

และแตกต่างไปจากคนอื่น แผนการศึกษาขยายจากวัยทารกไปถึงเด็กโต โดยคาดหวังอย่างมากกับการเรียนในวัยเริ่มแรก ปัจจุบันมีโรงเรียนระดับอนุบาลศึกษาและประถมศึกษาทั่วโลกนำเอาวิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี่ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและมีศูนย์ฝึกอบรมครูที่จะสอนโดยใช้วิธีการสอนนี้ตั้งขึ้นทั่วโลกเช่นกัน (จีระพันธุ์ พูลพัฒน์. 2540:4 – 5)

2. ปรัชญาและหลักการสอนแบบมอนเตสซอรี่

มอนเตสซอรี่ เชื่อว่า สังคมที่ดีสามารถสร้างขึ้นได้ โดยการให้การศึกษาที่ดีแก่เด็กเพราะเด็กจะเป็นผู้สร้างสังคมใหม่และเริ่มอนาคตของโลกใหม่ ใช้เด็กเป็นเครื่องมือในการเปลี่ยนแปลงสังคมและแก้ไขปัญหาปัจจุบัน โดยการส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมที่ดีที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ โดยให้เด็กเป็นศูนย์กลางของการศึกษา (คำแก้ว ไกรสรพงษ์. 2534 : 11)

1. เด็กจะต้องได้รับการยอมรับนับถือ ในสภาพที่แตกต่างไปจากผู้ใหญ่เราต้องยอมรับนับถือเด็กในลักษณะเฉพาะของเด็กแต่ละคน เนื่องจากเด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ดังนั้น เราจึงควรจัดการศึกษาให้เด็กแต่ละคนตามความสามารถและความต้องการตามธรรมชาติ โดยพัฒนาการสอนให้สัมพันธ์กับพัฒนาการความต้องการของเด็ก มอนเตสซอรี่จะย้ำอยู่เสมอว่า เด็กไม่ใช่ผู้ใหญ่ตัวเล็ก เด็กควรได้รับการเอาใจใส่ดูแลในสภาพชีวิตที่แตกต่างไปจากผู้ใหญ่ การศึกษาที่จัดให้นั้น ผู้ใหญ่ควรคำนึงถึงสภาพชีวิตเด็ก ไม่ทำตามความต้องการของผู้ใหญ่

การสอนแบบมอนเตสซอรี่ คำนึงถึงการยอมรับนับถือในตัวเด็ก โดยจัดการสอนให้เป็นรายบุคคล และสอนจากง่าย – ยาก และทำตามความสามารถ พร้อมทั้งจัดอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับวัยและขนาดของเด็ก และเป็นอุปกรณ์ที่เด็กอยากหยิบจับอยู่แล้วในชีวิตประจำวันของเขา

2. เด็กมีจิตที่ซึมซาบได้ มอนเตสซอรี่เชื่อว่า มนุษย์เป็นผู้ที่ให้การศึกษาแก่ตนเอง จิตของเด็กเปรียบเหมือนฟองน้ำที่จะซึมซับข้อมูลจากสิ่งแวดล้อม เด็กจะใช้จิตในการศึกษาหาความรู้ ซึมซับเอาสิ่งต่าง ๆ เข้าไปในจิตของตนเอง (The Absorbent Mind) ในเด็กอายุแรกเกิดถึง 3 ขวบ เป็นช่วงที่จิตซึมซับโดยไร้ความรู้สึก พัฒนาประสาทที่ใช้ในการเห็น การได้ยิน การลิ้มรส การดมกลิ่น การสัมผัส และซึมซับทุกสิ่งทุกอย่าง ช่วงอายุ 3 - 6 ขวบ เป็นช่วงที่จิตซึมซับโดยรู้สึกตัว เลือกสิ่งที่ประทับใจ สำรวจสิ่งแวดล้อม เป็นการเรียนรู้ทางธรรมชาติและเป็นกิจกรรมที่เด็กพอใจ และเมื่อเด็กมีอายุ 3 ขวบเป็นต้นไป เด็กมีความสามารถในการแยกแยะสิ่งต่าง ๆครูเป็นผู้ชี้แนะความคิดและจินตนาการให้เด็กได้ศึกษาสิ่งแวดล้อมจนถึง 7 ขวบ สิ่งที่คนรอบข้างปฏิบัติต่อเขาจะมีผลทั้งสิ้น ประสบการณ์จะมีเพิ่มมากขึ้น ครูมีการสอนสาธิตพื้นฐานการเรียน การเล่น ให้ทำงานตามช่วงความสนใจของเด็กเป็นการเตรียมความพร้อมที่จะเรียนรู้

3. ช่วงเวลาหลักของชีวิต เป็นช่วงเวลาสำคัญของการเรียนรู้ และการพัฒนาสติปัญญาและเด็กจะสามารถเรียนทักษะได้ดีในช่วงเวลาหลักนี้ครูต้องช่างสังเกต และใช้ประโยชน์จากช่วงเวลานี้ในการจัดการเรียนการสอนให้สมบูรณ์และเหมาะสม เพื่อให้เด็กจะได้มีโอกาสเลือกกิจกรรมของตนเอง ซึ่งช่วงอายุตั้งแต่เกิด ถึง 6 ขวบ เป็นช่วงที่สติปัญญาของมนุษย์เริ่มพัฒนา และอำนาจทางจิตก็พัฒนาด้วย

จากการสังเกตของมอนเตสซอรี่ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากงานวิจัยรุ่นใหม่ คือความสำคัญของช่วงเวลาหลักของชีวิต จะเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมในการเรียนทักษะเฉพาะอย่าง เช่น ขึ้นลงบันได จัดของให้เป็นระเบียบถูกต้อง การนับ และการอ่าน เด็กจะเรียนรู้ได้ง่ายในช่วงเวลานี้มากกว่าช่วงเวลาไหน ๆ

4. การเตรียมสิ่งแวดล้อม มอนเตสซอรี่ เชื่อว่าเด็กจะสามารถเรียนได้ดีที่สุดในสภาพการจัดสิ่งแวดล้อมที่ได้ตระเตรียมเอาไว้แล้วอย่างมีจุดมุ่งหมาย การจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมเช่นนี้ เพื่อให้เด็กได้มีอิสระจากการควบคุมของผู้ใหญ่ เด็กจะทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามความคิดของตนบ้าง มอนเตสซอรี่สนับสนุนการจัดห้องเรียนแบบเปิด เพื่อให้เด็กทำงานอย่างอิสระตามที่ต้องการ และเกิดการเรียนรู้จากการกระทำ การมีอิสระตามความคิดนี้คือ การมีอิสระในขอบเขตที่กำหนดให้

การสอนแบบมอนเตสซอรี่มีการเตรียมสิ่งแวดล้อมให้เด็ก และเด็กได้ติดตามดูการสาธิตอุปกรณ์ของครู ต่อจากนั้น เด็กสามารถตัดสินใจด้วยตนเองว่า มีความต้องการที่จะทำงานกับอุปกรณ์ชิ้นใด การสอนแบบมอนเตสซอรี่นี้ จะไม่มีรูปแบบของการจัดโต๊ะ เก้าอี้ของโรงเรียนแบบที่จัดกันในโรงเรียนโดยทั่วๆ ไป แต่จะมีโต๊ะ เก้าอี้ ที่เคลื่อนที่ไปได้ เพื่อให้เด็กได้ทำงานคนเดียว หรือทำงานในกลุ่มเล็ก ๆ

ในห้องเรียนของมอนเตสซอรี่ เด็กส่วนใหญ่จะนั่งทำงานอย่างอิสระที่พื้น โต๊ะครู ไม่ได้มีความจำเป็นในห้องเรียนแบบนี้ ครูจะไปนั่งอยู่กับเด็ก ทำงานกับเด็กอุปกรณ์และเฟอร์นิเจอร์ต่างๆ ที่ใช้จะเป็นขนาดสำหรับเด็ก และมีพื้นที่นอกห้องเรียนสำหรับกิจกรรมกลางแจ้งของเด็กด้วย

ความคิดของมอนเตสซอรี่เกี่ยวกับห้องเรียน คือ สถานที่ที่เด็กจะทำอะไรได้ด้วยตนเอง ทำงานกับอุปกรณ์ซึ่งได้จัดวางเรียงเอาไว้อย่างมีจุดมุ่งหมาย ลักษณะสำคัญของการจัดเตรียมสิ่งแวดล้อม คือ อิสรภาพ เมื่อเด็กมีอิสระภายในสิ่งแวดล้อมที่ได้ตระเตรียมเอาไว้ให้ได้สำรวจเลือกอุปกรณ์ด้วยตนเอง แล้วเขาก็จะเกิดความเข้าใจและซึมซาบสิ่งเหล่านั้นได้

อิสรภาพในแนวคิดของมอนเตสซอรี่ ไม่ได้หมายความว่า เด็กมีอิสระในการเลือกทำทุกสิ่งทุกอย่างโดยไม่มีขอบเขต แต่เด็กจะต้องเรียนรู้การใช้อุปกรณ์อย่างถูกต้องก่อนที่จะมีสิทธิเลือกอย่างเสรี ภายใต้ขอบเขตที่ครูกำหนดเอาไว้ให้ การเลือกนี้เป็นการช่วยสร้างวินัยและการควบคุมตนเองให้แก่เด็ก สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ภายใต้การสอนแบบมอนเตสซอรี่จะเป็นระบบระเบียบ

5. การศึกษาด้วยตนเอง เด็กสามารถเรียนได้ด้วยตนเองจากการที่เด็กมีอิสระในสิ่งแวดล้อมที่จัดเตรียมเอาไว้อย่างสมบูรณ์ ความมีอิสระนี้ มอนเตสซอรี่กล่าวว่า ไม่ใช่สัญลักษณ์ของเสรีภาพเท่านั้น แต่หมายถึงเส้นทางไปสู่การศึกษา เด็กมีสิทธิที่จะเรียนรู้ระเบียบวินัยของชีวิต โดยการมีอิสรภาพในการทำงานด้วยตนเอง ได้มีโอกาสแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง สามารถควบคุมการเคลื่อนไหวของตนเองได้ และยังช่วยชี้ให้เห็นถึงความสามารถของมนุษย์ในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง (Self or Auto - Education) ภายใต้สถานการณ์ที่กำหนดให้เรียนรู้ซึ่งจะนำความพึงพอใจในตนเอง ตลอดจนการให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆต่อไปด้วย

ความคิดทั่วไปเกี่ยวกับการเรียนการสอนก็คือ ครูเป็นผู้สอนและเด็กเป็นผู้เรียน คนเราจะเรียนได้หลากหลายจากการเรียนโดยใช้ความพยายามของตนเอง หลักการของการศึกษาด้วยตนเองนี้ มอนเตสซอรี่พุ่งความสนใจไปตามความสามารถของเด็ก ศิลปะของการสอนนั้น รวมถึงการจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมเพื่อที่ว่าเมื่อเด็กได้ลงมือทำงาน เขาก็ได้ศึกษาด้วยตนเอง และทำให้เกิดพลังในการที่จะทำงานต่อๆไป (จีระพันธุ์ พูลพัฒน์. 2540 : 13–17)

สรุปปรัชญาและหลักการสอนแบบมอนเตสซอรี่ จะเกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมที่ดีเหมาะกับการเรียนรู้โดยให้เด็กเป็นศูนย์กลาง แนวทางการจัดการสอนในรูปแบบการจัดการศึกษาให้เด็ก

แต่ละคนตามความสามารถ และความต้องการของเด็กประสบการณ์ของเด็กจะเพิ่มมากขึ้น ถ้าเด็กได้เล่นได้ทำงานตามช่วงความสนใจ การที่เด็กจะเรียนทักษะได้ดีควรได้มีโอกาสเลือกกิจกรรมตามความสนใจของตนเอง ตลอดจนการมีอิสระในการทำงานตามความต้องการของตน

3. หลักสูตรของการสอนแบบมอนเตสซอรี่

การสอนแบบมอนเตสซอรี่คำนึงถึงเด็ก และความต้องการของเด็กในการเรียน ครูเป็นผู้ตระเตรียมสิ่งแวดล้อมให้เด็กได้ทำงานด้วยตนเอง สิ่งแวดล้อมและเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นสิ่งที่จะช่วยให้เด็กได้พัฒนาตนเอง จัดให้ผู้เรียนมีอิสระ ควบคุมความผิดพลาด ในการทำงานด้วยวัสดุเหล่านั้นเอง การที่เด็กได้เรียนรู้ตามความต้องการด้วยตนเอง และการซึมซาบการเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมจะทำให้เด็กได้สิ่งที่ต้องการจะเรียนรู้และทำให้เด็กได้รับผลสำเร็จตามต้องการ

หลักสูตรพื้นฐานสำหรับเด็ก แบ่งเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ

1. การศึกษาด้านทักษะกลไก (Motor Education)
2. การศึกษาด้านประสาทสัมผัส (Education of the Senses)
3. การตระเตรียมสำหรับการเขียนและคณิตศาสตร์ (Preparation for Writing and Arithmetic) (จีระพันธุ์ พูลพัฒน์. 2540 : 18)

การศึกษาด้านทักษะกลไก (Motor Education) มีจุดประสงค์ประกอบด้วย

1. เพื่อพัฒนาความเป็นตัวของตัวเองให้กับเด็ก
2. เพื่อพัฒนาสมาธิให้กับเด็ก
3. เพื่อพัฒนาสังคมให้กับเด็ก
4. เพื่อพัฒนาระเบียบวินัย

แบ่งเป็นกิจกรรมย่อย ๆ 10 หัวข้อ คือ

พัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ พัฒนากล้ามเนื้อย่อย พัฒนากล้ามเนื้อมือ ส่งเสริมการดูแลกิจส่วนตน ส่งเสริมการดูแลสิ่งแวดล้อม การซัก การล้าง การขัด การจัดเตรียมและบริการอาหาร งานศิลปะ ทักษะทางสังคม งานบ้าน (คำแก้ว ไกสรพงษ์. 2534 : 45 – 46)

อุปกรณ์ที่ใช้ในกลุ่มทักษะนี้จะเป็นสิ่งที่เด็กได้พบเห็นและคุ้นเคยอยู่ในชีวิตประจำวัน แต่ไม่มีโอกาสได้หยิบจับหรือปฏิบัติ เช่น ไม้กวาดและที่โกยขยะ ฟองน้ำ ผ้า เครื่องครัวสำหรับหั่นและปอกการล้างมือและจาน หรือรีดผ้า อุปกรณ์เหล่านี้ควรมีขนาดที่เหมาะกับเด็กเพื่อที่เด็กจะได้ใช้ได้สะดวกและเนื่องจากอุปกรณ์คล้ายกับสิ่งที่เด็กเคยเห็นและมีใช้ในบ้าน ดังนั้นเมื่อเข้าสู่ห้องเรียน กลุ่มวิชานี้จึงนับได้ว่าเป็นตัวเชื่อมโยงเด็กระหว่างบ้านและโรงเรียน สิ่งหนึ่งที่ดึงดูดความสนใจของเด็ก คือ อิสระในการเคลื่อนไหวในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจัดเตรียมและบริการอาหาร และการทำความสะอาด เป็นต้น

การศึกษาด้านประสาทสัมผัส (Education of the Senses) มีจุดประสงค์ประกอบด้วย

1. การสังเกต
2. มิติ ประสาทสัมผัสทางตา และการสัมผัส
3. รูปทรง ประสาทสัมผัสทางตา และการสัมผัส
4. สี ประสาทสัมผัสทางตา และการสัมผัส
5. โครงร่าง ประสาทสัมผัสทางตา และการสัมผัส
6. น้ำหนัก ประสาทสัมผัสทางตา และการสัมผัส
7. อุณหภูมิและการสัมผัส
8. การสัมผัสและพิจารณามิติ และปริมาตรของแข็งทรงทึบ
9. ประสาทสัมผัสทางหู

ในกลุ่มประสาทสัมผัสจะมีชุดกรอบไม้เครื่องแต่งกาย ซึ่งการที่เด็กอายุ 2 ขวบ ได้ฝึกติดกระดุมและปลดกระดุมในกรอบไม้ชุดติดกระดุม เด็กจะพัฒนาการหยิบจับได้โดยทางอ้อม ที่สำคัญงานชิ้นนี้จะต้องใช้สมาธิ และในการติดกระดุมและปลดกระดุม เด็กยังจะสามารถแต่งตัวได้ด้วยตัวเอง การกระทำอะไรได้เองโดยไม่ต้องร้องขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นก็คือ สัญลักษณ์ ของการเป็นตัวของตัวเอง

การเตรียมสำหรับการเขียนและคณิตศาสตร์ (Preparation for Writing and Arithmetic) มีจุดประสงค์ประกอบด้วย

1. การเตรียมตัวเพื่อไปสู่ระบบการศึกษาสามัญต่อไป
2. การเคลื่อนไหวของมือ
3. การเตรียมตัวสำหรับเขียน
4. การเตรียมตัวสำหรับการอ่านและเขียน การสัมผัส ประสาทสัมผัสทางตาและหู
5. การเขียนโดยธรรมชาติ การประสมคำ การอ่าน พื้นฐานสำหรับการสะกดคำ
6. การเตรียมตัวสำหรับการเรียนคณิตศาสตร์ ประสาทสัมผัสทางการสัมผัสและสายตา
7. การเตรียมทางด้านพฤกษศาสตร์
8. การศึกษาทางด้านภูมิศาสตร์
9. การอ่านและประพันธ์เพลง

โดยส่วนรวมของการสอนตามหลักสูตรของมอนเตสซอรี่ คือจะทำให้เด็กสงบ แข็งแรง เรียนรู้ด้วยตนเอง มีความพึงพอใจ รับรู้เข้าใจ และมีความรู้สึกที่ดี

สิ่งแวดล้อมที่ได้ตระเตรียมเอาไว้อย่างพร้อมเพรียง และอุปกรณ์ตามกำหนดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญสำหรับวิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่ สิ่งแวดล้อมห้องเรียนต้องจัดให้เหมาะสมกับวัยของเด็กจัดวางรูปแบบเพื่อช่วยให้เด็กพบความสำเร็จ เกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และเรียนรู้สิ่งแวดล้อมรอบตัว ด้วยการที่เด็กได้เข้าไปสัมผัสกับงานที่ตนเองก็ได้พบในชีวิตประจำวัน การเรียนแบบนี้ต้องการที่ว่างสำหรับเด็กเพื่อเด็กจะได้นั่งทำงานทั้งบนเก้าอี้ และที่พื้นด้วยการปูพรม ปูเสื่อ อุปกรณ์จะจัดทำเป็นสีอ่อน

และมีน้ำหนักเบา การเลือกอุปกรณ์ประกอบต่าง ๆ จะเลือกมาเป็นส่วนประกอบทำให้เกิดความสวยงาม ด้วย อุปกรณ์ที่ไม่สมบูรณ์จะต้องนำออกไปจากชั้นอุปกรณ์ สถานที่จะเปิดติดต่อกันได้ เด็กเองมีความรับผิดชอบในการจัดห้องให้สะอาดและมีระเบียบ

มอนเตสซอรี่ จัดเตรียมอุปกรณ์การสอนใหม่โดยการสังเกตเด็ก สังเกตการใช้อุปกรณ์ของเด็กสิ่งที่เด็กใช้ก็จะให้คงไว้เพื่อใช้ต่อไป สิ่งทีเด็กไม่สนใจก็จะขจัดทิ้งไป (จีระพันธุ์ พูลพัฒน์. 2540 : 22)

อุปกรณ์แต่ละชิ้นจะถูกจัดไว้ในชั้นอย่างมีระเบียบ และมีที่ประจำสำหรับอุปกรณ์ทุกชิ้น ชั้นวางอุปกรณ์นั้นจะอยู่ระดับที่เด็กสามารถหยิบออกมาใช้ได้เอง การจัดอุปกรณ์จะจัดไว้เป็นกลุ่ม โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ ด้วยกัน คือ 1. กลุ่มประสบการณ์ชีวิต 2. กลุ่มประสาทสัมผัส และ 3. กลุ่มวิชาการ ซึ่งประกอบด้วยคณิตศาสตร์และภาษาแล้ว ครูสามารถเพิ่มวิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และวิทยาศาสตร์เข้าไปได้อีกด้วย

นอกจากอุปกรณ์ต่าง ๆ จะได้จัดไว้เป็นกลุ่ม ๆ แล้วในแต่ละกลุ่มนั้น อุปกรณ์จะต้องวางเรียงตามลำดับง่าย – ยากอีกด้วย โดยเริ่มจากซ้ายไปขวา และอุปกรณ์นั้นจะมีเพียงอย่างละหนึ่งชิ้นเท่านั้น ทั้งนี้ก็เพื่อฝึกให้เด็กรู้จักการรอคอย อุปกรณ์ทุกชิ้นจะต้องเป็นของจริง เพื่อให้เด็กได้ฝึกทักษะการใช้ที่ถูกต้อง (คำแก้ว ไกรสรพงษ์. 2534 : 19 – 29)

หลักสูตรการสอนแบบมอนเตสซอรี่ เป็นไปตามปรัชญาและหลักการสอนแบบมอนเตสซอรี่ 5 ประการ คือ 1) เด็กจะต้องได้รับการยอมรับนับถือ 2) เด็กมีจิตที่ซึมซาบได้ 3) ช่วงเวลาหลักของชีวิต 4) การเตรียมสิ่งแวดล้อม และ 5) การศึกษาด้วยตนเอง การสอนแบบมอนเตสซอรี่มีจุดมุ่งหมายเพื่อมุ่งพัฒนาสติปัญญา สังคม อารมณ์ และร่างกาย โดยจัดหลักสูตรพื้นฐานเป็น 3 กลุ่มใหญ่ คือ การศึกษาทางด้านทักษะกลไก การศึกษาทางด้านประสาทสัมผัส และการเตรียมสำหรับการเขียนและคณิตศาสตร์ การจัดทำอุปกรณ์การสอนแบบมอนเตสซอรี่ให้สัมพันธ์กับหลักสูตรแต่ละกลุ่ม และสัมพันธ์กับวิชาที่จะต้องเรียนต่อไป อุปกรณ์แต่ละชิ้นจะมีจุดมุ่งหมายเฉพาะ มีลำดับความยากง่ายเป็นลำดับที่ต่อเนื่องกันไป และครูจะเป็นผู้สาธิตการใช้อุปกรณ์ให้แก่เด็ก

4. หลักและวิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี่

แนวคิดการสอนแบบมอนเตสซอรี่เพื่อเชื่อมโยงภาษากับอุปกรณ์หรือสิ่งของมี 3 ขั้นตอนดังนี้

1.1 การสังเกตเห็นลักษณะเฉพาะของสิ่งนั้น ทำให้เชื่อมโยง สิ่งที่ครูสาธิตให้ดู กับชื่อของสิ่งนั้นได้ " นี่คือ..."

1.2 การสังเกตเห็นความแตกต่าง เพื่อให้มั่นใจว่า เด็กเข้าใจ เมื่อบอกเด็กว่า " อันไหน..."

1.3 การเห็นความแตกต่างระหว่างสิ่งที่คล้ายคลึงกันและสามารถบอกชื่อของสิ่งของนั้นได้ ขั้นตอนนี้เพื่อจะได้ทราบว่าเด็กจำชื่อสิ่งต่าง ๆ ที่ครูสาธิตให้ดูได้หรือไม่ เช่น ชี้ที่สิ่งของแล้วถามว่า " อันนี้อะไร..." (จีระพันธุ์ พูลพัฒน์. 2543: 22)

จุดประสงค์ของหลักการสอนทั้ง 3 ขั้นตอนเพื่อช่วยให้เด็กเข้าใจ รู้จักอุปกรณ์นั้น ๆ ได้ดีขึ้น และยังช่วยให้ครูมีโอกาสได้สังเกตเด็กว่า เขาหยิบจับสิ่งของนั้นอย่างไร (ประมวญ ดิคคินสัน. 2530 : 36 – 37) บทเรียนของมอนเตสซอรี่ ยังมีลักษณะเป็นขั้นตอนต่อเนื่องกันไป แต่ละขั้นจะเป็นการเตรียมสำหรับขั้นต่อ

ไป บทเรียนแรก ๆ จะง่ายไม่สลับซับซ้อน และจะค่อยยากขึ้นเป็นลำดับ อุปกรณ์ที่ใช้ต้องยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนได้ตามบทเรียน (Hainstock. 1968 :10 –11)

นอกเหนือจากหลักการสอนทั้ง 3 ขั้นตอนแล้ว ครูที่สอนแบบมอนเตสซอรี่จะมีหน้าที่อยู่ 3 อย่าง คือ เป็นผู้ดูแล และให้คำแนะนำช่วยเหลือการทำงานของเด็ก เป็นผู้อำนวยการสอนให้แก่เด็กเพื่อให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างถูกวิธี และเป็นผู้สังเกตการทำงานและความก้าวหน้าของเด็ก (Gettman. 1978 : 17)

ดังนั้นครูแบบมอนเตสซอรี่ ต้องเป็นครูที่มีจิตวิญญาน (Spirit) มากกว่ามีทักษะกลไก นั่นคือ ครูต้องเป็นคนช่างสังเกตและเตรียมพร้อมที่จะแนะนำชี้ทางเพื่อให้เด็กมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้โดยไม่ต้องไปยับยั้งความพยายามของเด็กเพราะสิ่งนี้จะช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กให้เป็นคนใฝ่รู้ มีความคิดริเริ่ม รู้จักเลือกงาน มีความพยายาม รู้จักเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของตัวเอง เด็กจะไม่เลี่ยงความพยายามจะค้นคว้าและสนุกกับการเผชิญปัญหาอุปสรรคด้วยตัวเขาเองเพื่อให้ได้มาซึ่งผลสำเร็จ (Hainstock. 1968 :10)

วิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี่ เด็กจะเป็นผู้เลือกเครื่องใช้ในการทำงานตามความต้องการ ความสนใจ ความใคร่รู้ของตนเอง ไม่ใช่ว่าครูหยิบเอาเรื่องนั้น ๆ ขึ้นมาสอนแล้วจึงใช้อุปกรณ์ประกอบ (ประมวญ ดิคคินสัน. 2530 : 31) ครูเป็นผู้สาธิตวิธีการใช้อุปกรณ์ให้แก่เด็ก วิธีการต้องทำให้เด็กเกิดความสนใจ อุปกรณ์มีลำดับความยากง่ายต่อเนื่องกันไป มีความสัมพันธ์กับวิชาที่ต้องเรียนต่อไป (จีระพันธุ์ พูลพัฒน์. 2540 : 56 -65)

แต่ถ้าหากเด็กใช้อุปกรณ์ในทางที่ผิด ครูต้องรีบยับยั้งทันที การใช้อุปกรณ์ในทางที่ผิด อาจเกิดจากเหตุ 2 ประการคือ ประการแรก เกี่ยวกับวุฒิภาวะของเด็ก เช่น พัฒนาการด้านการกำหนดรู้ยังไม่ถึงขั้นที่จะใช้วัสดุนั้นๆ เช่น เวลาสร้างบล็อค เด็กเอาอันเล็กไว้เป็นฐาน อันใหญ่ไว้ข้างบน ทำเท่าไหร่ไม่สำเร็จสักที เมื่อลองผิดลองถูกแล้ว ยังไปไม่ถึงไหน ครูควรรีบเปลี่ยนให้เป็นอุปกรณ์ที่เหมาะแก่วุฒิภาวะของเด็กรายนั้น ก่อนที่เด็กจะเกิดความอัดอั้นตันใจ จนไม่ต้องการทำกิจกรรมอื่น ประการที่สอง การใช้อุปกรณ์ในทางที่ผิด อาจเกิดจากการหย่อนวินัยในตนเอง เช่น ทำเป็นเล่นโดยไม่มีจุดหมาย เช่น นำก้อนไม้ที่ต่อเป็นขั้นบันไดมาเหยียบเล่น ครูต้องเฉียบขาดในการทำให้เด็กรู้สึกว่าตนไม่มีสิทธิใช้อุปกรณ์นั้นและให้นำไปเก็บทันที (ประมวญ ดิคคินสัน. 2530 : 34 – 35)

5. การประเมินผลการสอนแบบมอนเตสซอรี่

ประเมินผลโดยการสังเกตความสามารถในการทำกิจกรรมของเด็ก สังเกตการใช้อุปกรณ์ รายงานผลการเรียนให้ทางบ้านทราบทุกสัปดาห์ ให้ผู้ปกครองสังเกตการสอนที่โรงเรียน และมีการสนทนาระหว่างครูและผู้ปกครองเกี่ยวกับความสามารถของเด็ก มีแบบประเมินผลความสามารถของเด็กที่ใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ โดยใช้ลงวันที่หรือขีดเครื่องหมายถูก หลังรายการอุปกรณ์ที่เด็กทำอย่างคล่องแคล่ว และเข้าใจการใช้อุปกรณ์อย่างถูกต้องพร้อมที่จะรับการสาธิตจากครู สำหรับการใช้อุปกรณ์ชิ้นที่ยากขึ้นไปอีก แล้วจัดทำรายงานให้ผู้ปกครองทราบ (จีระพันธุ์ พูลพัฒน์. 2540 : 65)

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมในด้านการอ่าน

การเปรียบเทียบความพร้อมในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนอนุบาล ซึ่งได้รับประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับการอ่าน และได้รับประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับการอ่านน้อย พบว่า นักเรียนอนุบาลซึ่งได้รับประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับการอ่านมาก จะมีความพร้อมในการอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนอนุบาล ซึ่งได้รับประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับการอ่านน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (สุนีย์ ทองสิริประภา. 2534 : บทคัดย่อ)

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอายุ เพศ และความรู้ความเข้าใจที่มีต่อความพร้อมในการอ่านของเด็กชั้นอนุบาล พบว่า

1. เด็กที่มีอายุมากจะมีคะแนนความพร้อมในการอ่านสูงกว่าเด็กที่มีอายุน้อยอย่างมีนัยสำคัญ
2. เด็กเพศชายหรือเพศหญิงไม่มีผลต่อคะแนนความพร้อมในการอ่าน
3. เด็กที่มีคะแนนสูงในด้านการได้ยิน , การมองเห็น , ภาษา และส่วนประกอบต่าง ๆ จะมีความสัมพันธ์สูงกับความพร้อมในการอ่านอย่างมีนัยสำคัญ (Burstein. 1993 : 381)

การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนหูหนวก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบฝึกการรับรู้ทางสายตา 3 แบบ คือ การฝึกการจำแนกความแตกต่างแบบใช้ภาพ การฝึกการจำแนกความแตกต่างแบบใช้อักษร และการฝึกการจำแนกความแตกต่างแบบใช้ภาพและตัวอักษร ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านก่อนและหลังการฝึกการรับรู้ความแตกต่างทางสายตาภายในกลุ่มทดลองทั้งสามกลุ่มแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (จำเป็น จิตจำ. 2529 : บทคัดย่อ)

การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ได้รับการฝึกผ่อนคลายความเครียดกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ไม่ได้รับการฝึกผ่อนคลายความเครียด พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (สุรินทร์ ยอดคำแปง. 2531 : บทคัดย่อ)

การศึกษาเปรียบเทียบความพร้อมในการอ่านของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเรียนได้ ชั้นก่อนประถมศึกษา ระหว่างการเตรียมความพร้อมโดยใช้เกม และการเตรียมความพร้อมโดยใช้แบบฝึกประกอบ ผลการวิจัยพบว่า การเตรียมความพร้อมในการอ่านโดยใช้เกมและการเตรียมความพร้อมในการอ่านโดยใช้แบบฝึกประกอบ มีความพร้อมในการอ่านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (อรสุดา โค้วบ้วนอาน. 2541 : 68 – 69)

สรุป การจัดให้มีการเตรียมความพร้อมในการอ่านให้เด็กก่อนวัยเรียน โดยการฝึกให้เด็กสังเกตโดยใช้สายตาในการเรียนรู้ หาความแตกต่าง หาความเหมือน แยกแยะภาพซ้อน ทำให้ภาพสมบูรณ์ หารูปที่หายไป ดังนั้นการเตรียมความพร้อมทางการอ่านจึงเริ่มจากการให้เด็กได้พัฒนาเทคนิคในการสังเกตและสามารถแยกแยะชิ้นส่วน หรือรายละเอียดที่สำคัญ ๆ ของภาพสัญลักษณ์ เมื่อเด็กมีพื้นฐานเหล่านี้แล้วย่อมเป็นการง่ายที่จะถ่ายทอดทักษะดังกล่าวเพื่อนำไปสู่ความรู้ความเข้าใจรูปแบบตัวหนังสือและรูปร่าง

ของคำ ความเชื่อมั่นในตนเอง การมีสมาธิ และความสนุกสนานเพลิดเพลินจะนำไปสู่ความสำเร็จในการอ่านต่อไป

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบมอนเตสซอรี่

การศึกษาความพร้อมด้านการเขียนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนได้ชั้นก่อนประถมศึกษา จากการเตรียมความพร้อมโดยใช้วิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่ ผลปรากฏว่า นักเรียนมีความพร้อมในการเขียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 (อัจฉราวรรณ มะกาเจ. 2541 : 45)

การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถใช้ประสาทสัมผัสของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนได้ ชั้นก่อนประถมศึกษาระหว่าง วิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่กับวิธีสอนตามคู่มือครู ปรากฏว่าความสามารถใช้ประสาทสัมผัสของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนได้ชั้นก่อนประถมศึกษาที่ได้รับวิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี่และวิธีการสอนตามคู่มือครูไม่แตกต่างกัน แต่จากการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การสอนทั้งสองแบบทำให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญามีความสามารถใช้ประสาทสัมผัสสูงขึ้น แต่การสอนแบบมอนเตสซอรี่ทำให้นักเรียนมีระเบียบมากขึ้น มีสมาธิดีขึ้น และมีความมั่นใจในตนเองมากขึ้นด้วย (อรพินท์ เหล่าสุวรรณพงษ์. 2541 : 56 – 58)

การศึกษาวิจัยเรื่องการสอนแบบมอนเตสซอรี่กับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ซึ่งต้องการความสนใจจากครูมากกว่าปกติ ปรากฏว่าการสอนแบบมอนเตสซอรี่ ทำให้นักเรียนมีสมาธิดีขึ้น กล้ามเนื้อมัดใหญ่ กล้ามเนื้อมัดเล็กแข็งแรง มีการพัฒนาการรับรู้ทางสายตาและทางการได้ยินความสามารถในการใช้ภาษาและการเขียน รวมทั้งเสริมทักษะทางคณิตศาสตร์และบุคลิกภาพดีอย่างยิ่ง ทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกประสบผลสำเร็จและมีความมั่นใจในความสามารถของตนเอง (Pickering. 1992)

การศึกษาเปรียบเทียบการสอนนักเรียนปฐมวัยด้วยหลักสูตรของประเทศไทยคือโปรแกรมการเล่นและโปรแกรมมอนเตสซอรี่ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนอเมริกัน เพื่อศึกษาว่าวิธีใดทำให้นักเรียนมีการพัฒนาการดีกว่า ผลปรากฏว่า นักเรียนในโปรแกรมการเล่นมีพัฒนาการทางภาษา สังคม ทักษะการเคลื่อนไหว การใช้มือ – ตา ทำงานประสานกัน การรับรู้และแยกแยะรูปทรง และขนาดต่าง ๆ ความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา และจิตนาการดีกว่านักเรียนในโปรแกรมมอนเตสซอรี่ แต่นักเรียนในโปรแกรมมอนเตสซอรี่มีความคิดด้านคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ดีกว่านักเรียนในโปรแกรมการเล่น (Walairat. 1992)

ศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการความเป็นตัวของตัวเองของนักเรียนระดับประถมศึกษาในโปรแกรมมอนเตส-ซอรี่และโปรแกรมการสอนปกติ ผลจากการศึกษาพบว่า นักเรียนในโปรแกรมการสอนแบบมอนเตสซอรี่มีความคิดริเริ่มสูงกว่า ไม่ต้องพึ่งพาใคร และมีระเบียบวินัยในตนเองสูงกว่านักเรียนในโปรแกรมการสอนปกติ (Kendall. 1993)

ศึกษาความสามารถของนักเรียนปฐมวัยที่มีพัฒนาการล่าช้าด้วยวิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี่ ผลการวิจัยพบว่า การสอนแบบมอนเตสซอรี่สนับสนุนและมีประสิทธิภาพต่อนักเรียนพิเศษ ทำให้นักเรียนปกติในชั้นเรียนยอมรับเด็กพิเศษได้มากขึ้น และช่วยพัฒนานักเรียนพิเศษให้มีความสามารถในการสร้างสัมพันธ์ภาพกับนักเรียนอื่น ๆ ได้ดีขึ้น (Hale. 1993)

ศึกษาทักษะความสามารถในการคิดแบบย้อนกลับของนักเรียนอนุบาลที่อยู่ในโปรแกรมมอนเตสซอรี่ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนอนุบาลจากโปรแกรมมอนเตสซอรี่ จำนวน 31คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนอนุบาลจากโปรแกรมมอนเตสซอรี่มีความสามารถในการคิดแบบย้อนกลับสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ย (Ross. 1993)

ศึกษาเพื่อประเมินประสิทธิภาพของการสอนแบบมอนเตสซอรี่ในนักเรียนเกรด 3 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 3 ในโปรแกรมมอนเตสซอรี่ และโปรแกรมการสอนปกติ จำนวน 95 คน ประเมินโดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและคณิตศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มและเปรียบเทียบความรู้สึกที่มีต่อตนเองของทั้งสองกลุ่ม พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน ทางคณิตศาสตร์ ความรู้สึกต่อตนเอง และความร่วมมือของพ่อแม่ต่อกิจกรรมของโรงเรียนไม่มีความแตกต่างกัน (Ciseros. 1994)

ศึกษาประสิทธิภาพของโปรแกรมอบรมมอนเตสซอรี่ให้กับครูและพ่อแม่ชาวเกาหลี กลุ่มตัวอย่างเป็นครูที่อบรมโปรแกรมมอนเตสซอรี่ จำนวน 261 คน และพ่อแม่ชาวเกาหลีที่อบรมมอนเตสซอรี่ จำนวน 375 คน ผลการวิจัยพบว่า ครู 74.5 % ให้เหตุผลในการเข้าอบรมว่าเพื่อเพิ่มความรู้ในด้านการพัฒนานักเรียน อายุ ตำแหน่งและประสบการณ์การทำงานของครู มีผลต่อประสิทธิภาพของโปรแกรมการอบรม นอกจากนี้ครูที่มีอายุมากและมีตำแหน่งงานสูง จะมีความพอใจในโปแกรมการอบรมมากกว่าพ่อแม่ จำนวน 74.3 % ส่งลูกเข้าเรียนในโปรแกรมมอนเตสซอรี่ เพื่อเตรียมการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติให้แก่นักเรียน พ่อแม่ จำนวน 58.5 % มีความพอใจมากกับประสบการณ์มอนเตสซอรี่ ผลของโปรแกรมนี้ทำให้พ่อแม่พอใจในตัวลูก ความมีสมาธิและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ครูจำนวน 52.87 % สนับสนุนและส่งเสริมให้มีโปรแกรมอบรมมอนเตสซอรี่แก่ประเทศเพื่อนบ้าน (Jun. 1995)

ศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของนักเรียนอายุ 5 ปี ที่ศึกษาในโปรแกรมมอนเตสซอรี่และโปรแกรมการสอนปกติ โดยประเมินพัฒนาการด้วยแบบทดสอบ DIAL – R พบว่าความสามารถทางทักษะการเคลื่อนไหวไม่มีความแตกต่างกัน นักเรียนในโปรแกรมมอนเตสซอรี่มีความสามารถทางทักษะความคิดรวบยอด และทักษะทางภาษาดีกว่านักเรียนในโปรแกรมการสอนปกติ (Banks. 1996)

ศึกษาการใช้ปรัชญาการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายว่า จะทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นหรือไม่ และมีผลต่อพัฒนาการทางอารมณ์หรือไม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโปรแกรมมอนเตสซอรี่ จำนวน 142 คน นักเรียนโปรแกรมสอนปกติ จำนวน 6 คน ผลการศึกษาพบว่า วัยรุ่นมีพัฒนาการทางอารมณ์ดีขึ้น หากส่งเสริมด้วยปรัชญาการสอนแบบมอนเตสซอรี่ และยังพบว่านักเรียนในโปรแกรมมอนเตสซอรี่มีความรู้สึกที่ดีในการสร้างสัมพันธภาพทางสังคมโรงเรียน และมีแนวโน้มว่าจะประสบความสำเร็จในด้านวิชาการ (Lee. 1996)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินสามารถพัฒนาความสามารถในด้านต่าง ๆ ได้ ถ้าได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ วิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี่เป็นการสอนที่น่าสนใจและสามารถนำไปใช้ได้ทั้งเด็กปกติและเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กที่เข้าอยู่ในโปรแกรมมอนเตสซอรี่จะมีพัฒนาการในด้านต่างๆ ดีขึ้น เช่น พัฒนาการทางภาษา พัฒนาการทางสังคม และพัฒนาการทางอารมณ์ เป็นต้น และยังเน้นให้เด็กพิเศษเกิดความมั่นใจในตนเอง มีสมาธิดีขึ้น มีระเบียบวินัยมากขึ้น มีความคิดสร้างสรรค์ ให้เด็กมีความคิดรวบยอด และกิจกรรมทุกอย่างในระบบการสอนจะเริ่มจากซ้ายไปขวาทั้งสิ้น เพื่อให้เด็กได้ซึมซาบกับการปฏิบัติกิจกรรมจากซ้ายไปขวาซึ่งเป็นพื้นฐานของการอ่านและการเขียน (คำแก้ว ไกรสรพงษ์.2534 : 28) ได้ดี ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ ของมอนเตสซอรี่เป็นกิจกรรมที่น่าสนใจ โดยผู้วิจัยสนใจในการที่จะนำกิจกรรมของ

มอนเตสซอรี่มาฝึกทักษะในด้านการเตรียมความพร้อมในการอ่านให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นก่อนประถมศึกษา

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
3. แบบแผนการทดลอง
4. วิธีดำเนินการทดลอง
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีระดับการสูญเสียการได้ยินไม่เกิน 90 dB (เดซิเบล) หลังใส่เครื่องช่วยฟัง อายุระหว่าง 3 – 5 ปี มีระดับสติปัญญาปกติ และไม่มีความพิการซ้ำซ้อน กำลังเรียนอยู่ในชั้นก่อนประถมศึกษา

กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีระดับการสูญเสียการได้ยินไม่เกิน 90 dB (เดซิเบล) หลังใส่เครื่องช่วยฟัง อายุระหว่าง 3 – 5 ปี มีระดับสติปัญญาปกติ และไม่มีความพิการซ้ำซ้อน กำลังเรียนอยู่ในชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 ของศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลาง โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ เลือกมาแบบเจาะจงเฉพาะที่มาเรียนสม่ำเสมอ จำนวน 8 คน

การกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ประกอบด้วย

1. แผนการสอนการเตรียมความพร้อมด้านการอ่านแบบมอนเตสซอรี่
2. แบบทดสอบความพร้อมด้านการอ่าน

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดำเนินการดังนี้

1. แผนการสอนการเตรียมความพร้อมด้านการอ่านแบบมอนเตสซอรี่ มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมการเตรียมความพร้อมทางด้านการอ่านแบบมอนเตสซอรี่

1.1.1 โดยศึกษาจากคู่มือการสอนแบบมอนเตสซอรี่ของสถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) ซึ่งเกี่ยวข้องกับแผนการสอนที่นำมาใช้เตรียมความพร้อมด้านการอ่านของ . คำแก้ว ไกรสรพงษ์

1.1.2 ศึกษาคู่มือการสอนแบบมอนเตสซอรี่ ของจีระพันธุ์ พูลพัฒน์

1.1.3 ศึกษาวิดีทัศน์การสอนแบบมอนเตสซอรี่ ของสถาบันมอนเตสซอรี่แห่งเกาหลี ประเทศเกาหลี ปี 2538

1.1.4 ศึกษาดูงานที่โรงเรียนมนตเสรี ซึ่งได้ทำการสอน โดยวิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี่

1.2 เลือกกิจกรรมการเตรียมความพร้อมทางด้านการอ่านแบบมอนเตสซอรี่ มาใช้ในการทดลอง ซึ่งมีเกณฑ์ในการเลือกกิจกรรมการเตรียมความพร้อมโดยมุ่งเน้นในการฝึกประสาทสัมผัส ฝึกความจำ ฝึกสมาธิ ฝึกให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง ฝึกการประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อมือและสายตา ฝึกกล้ามเนื้อนิ้วมือ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1.2.1 จับคู่หอย

1.2.2 ภาพต่อแบบมีจุก

1.2.3 ร้อยลูกปัด

1.2.4 เปิด – ปิดขวด

1.2.5 เทน้ำตามลำดับที่กำหนด

1.2.6 ไม้หนีบผ้า

1.2.7 เทน้ำผ่านกรวย

1.2.8 ตีไข่

1.2.9 กรอบไม้ชุดเครื่องแต่งกายชุดกระดุมใหญ่

1.2.10 กวาดขยะ

1.2.11 ตักลูกปิงปอง

1.2.12 ที่คีบใหญ่

1.2.13 การเรียงลำดับไข่ไก่

1.2.14 ถาดแยกพวก

1.2.15 ถุงลึกลับ

1.2.16 ตัดกระดาษ

1.2.17 บัตรอักษรกระดาษทราย

1.2.18 จับคู่ตัวอักษร

1.2.19 ตัวอักษรเคลื่อนที่

1.2.20 การแต่งคำ

1.3 นำกิจกรรมทั้ง 20 กิจกรรม เขียนเป็นแผนการสอนตามโครงการสอนต่อไปนี้

1.3.1 ความคิดรวบยอด

1.3.2 จุดมุ่งหมาย

1.3.3 เนื้อหา

1.3.4 กิจกรรมการเรียนการสอน

1.3.5 สื่อการสอน

1.3.6 การวัดและประเมินผล

1.4 นำแผนการสอนการเตรียมความพร้อมด้านการอ่าน ทั้งหมด 40 แผน ให้ผู้เชี่ยวชาญการเตรียมความพร้อมด้านการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนแบบมอนเตสซอรี่ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรประถมศึกษา กลุ่มทักษะภาษาไทย จำนวน 3 คน ตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไข

1.5 ปรับปรุงแก้ไขแผนการสอนการเตรียมความพร้อมด้านการอ่านตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ ให้จัดกิจกรรมเป็นขั้นตอน และเขียนกิจกรรมให้ชัดเจน แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2. **แบบทดสอบความพร้อมด้านการอ่าน** มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการสร้างแบบทดสอบความพร้อมด้านการอ่าน

2.1.1 ศึกษาแนวการฝึกความพร้อมด้านการอ่านของ ศรียา นิยมธรรม (ดัดแปลงมาจาก Oxford Pre – reading Activity Book โดย Jenny Ackland)

2.1.2 ศึกษาแนวการสร้างแบบทดสอบความพร้อมด้านการอ่านและการศึกษาความพร้อมในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 บางโรงเรียน ในภาคการศึกษาที่ 1 ของ ไขศรี วรรธกวิธา (ไขศรี วรรธกวิธา. 2507 : อัดสำเนา)

2.1.3 ศึกษาแนวเครื่องมือที่ใช้วัดความพร้อมด้านการอ่าน ของ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. 2537: 31)

2.2 สร้างแบบทดสอบความพร้อมด้านการอ่าน จำนวน 30 ข้อ ดังนี้

2.2.1. แบบทดสอบความพร้อมวัดการรับรู้ทางสายตา (Visual Perception) จำนวน 10 ข้อ ได้แก่

- การหาความแตกต่าง 5 ข้อ
- การหาความเหมือน 5 ข้อ

2.2.2 แบบทดสอบความพร้อมวัดการรับรู้ทางสายตาและความจำ จำนวน 10 ข้อ ได้แก่

- การแยกแยะภาพซ้อน 5 ข้อ

- รูปที่ขาดหายไป 5 ข้อ

2.2.3 แบบทดสอบการประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อมือและสายตา (Motor Coordination) จำนวน 10 ข้อ ได้แก่

- การทำให้ภาพสมบูรณ์ 10 ข้อ

2.3 หาคุณภาพของแบบทดสอบความพร้อมด้านการอ่าน โดยมีวิธีดำเนินการดังต่อไปนี้

2.3.1 นำแบบทดสอบความพร้อมด้านการอ่าน รวมทั้งหมด 3 ชุด โดยแต่ละชุดกำหนดข้อสอบมากกว่าข้อสอบที่กำหนด ชุดละ 5 ข้อ รวมข้อสอบทั้งหมด 55 ข้อ นำไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการเตรียมความพร้อม สำหรับนักเรียนชั้นก่อนประถมศึกษา จำนวน 3 คน ประกอบด้วย นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ วิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่ นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญด้านการเตรียมความพร้อม พิจารณาลงความเห็นว่าข้อสอบแต่ละข้อในแต่ละชุดตรงกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการวัดหรือไม่ โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็นไว้ดังนี้

+ 1 = แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้น

0 = ไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้น

- 1 = แน่ใจว่าข้อสอบไม่วัดจุดประสงค์ข้อนั้น

2.3.2 หาคะแนนผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 คน ในแต่ละชุดเป็นรายข้อ แทนค่าในสูตร หาค่าดัชนีความแม่นยำตรงเชิงเนื้อหา หรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์.2528 : 89 – 99) ได้ค่าดัชนีความแม่นยำตรงเชิงเนื้อหาระหว่าง 0.33 ถึง 1.00 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.74

2.3.3 คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีที่คำนวณเท่ากับ 1.00 คัดเลือกไว้ 30 ข้อ ได้ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเป็นรายข้อเท่ากับ 1.00 โดยเฉลี่ยมีค่า IOC เท่ากับ 1.00

2.4 สร้างคู่มือการใช้แบบทดสอบความพร้อมด้านการอ่าน แบ่งเป็น 5 ตอนดังนี้

2.4.1 แบบทดสอบความพร้อมวัดการรับรู้ทางสายตา จำนวน 10 ข้อ

- การหาความแตกต่าง 5 ข้อ
- การหาความเหมือน 5 ข้อ

2.4.2 แบบทดสอบความพร้อมวัดการรับรู้ทางสายตาและความจำ จำนวน 10 ข้อ

- การแยกแยะภาพซ้อน 5 ข้อ
- รูปที่ขาดหายไป 5 ข้อ

2.4.3 แบบทดสอบการประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อมือและสายตา จำนวน 10 ข้อ

- การทำให้ภาพสมบูรณ์ 10 ข้อ

2.5 หาคุณภาพของคู่มือการใช้แบบทดสอบความพร้อมด้านการอ่าน โดยนำไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการเตรียมความพร้อมด้านการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นก่อนประถมศึกษา จำนวน 3 คน ตรวจแก้ไขและพิจารณาความเหมาะสม

2.6 ปรับปรุงแก้ไขคู่มือการใช้แบบทดสอบความพร้อมด้านการอ่านตามข้อเสนอแนะ ดังนี้ ปรับปรุงรูปภาพให้ชัดเจน และเป็นภาพลักษณะเดียวกัน แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

เกณฑ์ประเมินระดับความพร้อมด้านการอ่าน มีเกณฑ์ดังนี้

คะแนน 20 – 30 หมายถึง มีความพร้อมระดับดี

คะแนน 10 – 19 หมายถึง มีความพร้อมระดับปานกลาง

คะแนน 0 – 9 หมายถึง ไม่มีความพร้อม

วิธีการทดลอง

1. แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยจะดำเนินการทดลองตามแบบแผนการทดลองแบบ One Group Pretest – Posttest Design (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2530 : 74) ดังนี้

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
E	T_1	X	T_2

E แทน กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่เลือกมาโดยแบบเจาะจงเฉพาะที่มาเรียนสม่ำเสมอ

X แทน การฝึกความพร้อมด้านการอ่านแบบมอนเตสซอรี่

T_1 แทน การทดสอบก่อนการฝึกความพร้อมด้านการอ่านแบบมอนเตสซอรี่

T_2 แทน การทดสอบหลังการฝึกความพร้อมด้านการอ่านแบบมอนเตสซอรี่

2. ขั้นตอนการทดลอง

ดำเนินการทดลองตามขั้นตอน ดังนี้

1. ก่อนที่จะดำเนินการวิจัย ได้เสนอให้บัณฑิตวิทยาลัย ออกหนังสือเพื่อเรียนเชิญผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและขออนุญาตผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อดำเนินการทดลอง

2. ขั้นก่อนการทดลอง ทำการทดสอบความพร้อมด้านการอ่านกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นก่อนประถมศึกษา เพื่อดูความพร้อมทางด้านการอ่านก่อนการเตรียมความพร้อมทางด้านการอ่านแบบมอนเตสซอรี่

3. ขั้นดำเนินการทดลอง ดำเนินการสอน โดยมีระยะเวลาในการทดลอง ในภาคเรียนที่ 2 รวม 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน ได้แก่ วันจันทร์ วันอังคาร วันพุธ วันพฤหัสบดี และวันศุกร์ วันละ 30 นาที เวลา 9.30 – 10.00 น. รวม 40 วัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

สัปดาห์	วัน	กิจกรรม
1	จันทร์	จับคู่หอย
	อังคาร	ภาพต่อแบบมีจุก
	พุธ	จับคู่หอย
	พฤหัสบดี	ภาพต่อมีจุก
	ศุกร์	ร้อยลูกปัด
2	จันทร์	เปิด - ปิดขวด
	อังคาร	ร้อยลูกปัด
	พุธ	เปิด - ปิดขวด
	พฤหัสบดี	เทน้ำตามลำดับที่กำหนด
	ศุกร์	ไม้หนีบผ้า
3	จันทร์	เทน้ำตามลำดับที่กำหนด
	อังคาร	ไม้หนีบผ้า
	พุธ	เทน้ำผ่านกรวย
	พฤหัสบดี	ตีไข่
	ศุกร์	เทน้ำผ่านกรวย
4	จันทร์	ตีไข่
	อังคาร	กรอบไม้เครื่องแต่งกายชุดกระดุมใหญ่
	พุธ	กวาดขยะ
	พฤหัสบดี	กรอบไม้เครื่องแต่งกายชุดกระดุมใหญ่
	ศุกร์	กวาดขยะ
5	จันทร์	ตักลูกปิงปอง
	อังคาร	ที่คีบใหญ่
	พุธ	ตักลูกปิงปอง
	พฤหัสบดี	ที่คีบใหญ่

สัปดาห์	วัน	กิจกรรม
5 (ต่อ)	ศุกร์	การเรียงลำดับไข่ไก่
6	จันทร์	ถาดแยกพวก
	อังคาร	การเรียงลำดับไข่ไก่
	พุธ	ถาดแยกพวก
	พฤหัสบดี	ถุงลึกลับ
	ศุกร์	ตัดกระดาษ
7	จันทร์	ถุงลึกลับ
	อังคาร	ตัดกระดาษ
	พุธ	บัตรอักษรกระดาษทราย
	พฤหัสบดี	จับคู่ตัวอักษร
	ศุกร์	บัตรตัวอักษรกระดาษทราย
8	จันทร์	จับคู่ตัวอักษร
	อังคาร	ตัวอักษรเคลื่อนที่
	พุธ	การแต่งคำ
	พฤหัสบดี	ตัวอักษรเคลื่อนที่
	ศุกร์	การแต่งคำ

3. เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองแล้ว ทำการทดสอบความพร้อมในการอ่านด้วยแบบทดสอบความพร้อมด้านการอ่านชุดเดิมอีกครั้ง โดยดำเนินการทดสอบเป็นรายบุคคล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาความพร้อมด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นก่อนประถมศึกษา โดยใช้วิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี่ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าคะแนนมัธยฐานและพิสัยควอไทล์และประเมินระดับความพร้อมก่อนและหลังการเตรียมความพร้อมแบบมอนเตสซอรี่

2. การเปรียบเทียบความพร้อมด้านการอ่านก่อนและหลังการเตรียมความพร้อมด้านการอ่าน โดยใช้วิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี่ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการเปรียบเทียบค่ามัธยฐานคะแนนระหว่างก่อนและหลังการทดลอง ด้วยวิธีการของ The Wilcoxon Matched Pairs Signed Ranks Test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ของความพร้อมด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยใช้

1.1 คะแนนมัธยฐาน (Median) คำนวณจากสูตร (นิภา ศรีไพโรจน์. 2524 : 61 - 62)

$$Mdn = \frac{\frac{{}^{x}N}{2} + \frac{{}^{x}N}{2} + 1}{2}$$

เมื่อ Mdn = เป็นมัธยฐาน

N = เป็นจำนวนคะแนนหรือข้อมูลที่เป็นเลขคู่

$\frac{{}^{x}N}{2}$ = เป็นคะแนนตัวที่ $\frac{N}{2}$

$\frac{{}^{x}N}{2} + 1$ = เป็นคะแนนตัวที่ $\frac{N}{2} + 1$

1.2 พิสัยควอไทล์ คำนวณจากสูตร (นิภา ศรีไพโรจน์. 2524 : 61 – 62)

$$IQR = Q_3 - Q_1$$

เมื่อ IQR = พิสัยควอไทล์

Q_3 = เป็นจุดที่มีคะแนนต่ำกว่านี้ 75 %

Q_1 = เป็นจุดที่มีคะแนนต่ำกว่านี้ 25 %

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาค่าดัชนีความแม่นยำตรงเชิงเนื้อหา หรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2528 : 89 – 91) คำนวณได้จากสูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ΣR แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนชั้นก่อนประถมศึกษาทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญด้านการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนชั้นก่อนประถมศึกษา

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

ใช้สถิติแบบ Nonparametic Statistics เปรียบเทียบความแตกต่างของความพร้อมในการอ่านโดยวิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่ ก่อนและหลังการทดลอง ภายในกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการทดสอบแบบ The Wilcoxon Matched Signed – Rank Test (นิภา ศรีไพโรจน์. 2528 : 91)

$$D = Y - X$$

เมื่อ D แทน ค่าความแตกต่างของข้อมูลแต่ละคู่ก่อนและหลังการทดลอง

X แทน คะแนนความพร้อมในการอ่านก่อนการทดลอง

Y แทน คะแนนความพร้อมในการอ่านหลังการทดลอง

จัดอันดับค่าความแตกต่างจากค่าน้อยไปหาค่ามาก
กำกับอันดับที่ด้วยเครื่องหมายบวกหรือเครื่องหมายลบที่มีอยู่เดิม
หาผลรวมของอันดับที่มีเครื่องหมายบวก และมีเครื่องหมายลบตามลำดับ
ค่าของผลรวมที่น้อยกว่า (โดยไม่คำนึงถึงเครื่องหมาย) เราเรียกค่านี้ว่าค่า T
(ค่าของผลรวมของอันดับที่มีเครื่องหมายกำกับที่น้อยกว่า)

สูตร $$Z = \frac{T - E(T)}{S_T}$$

เมื่อ $$E(T) = \frac{N\ (\ N + 1\ )}{4}$$

$$S_T = \sqrt{\frac{N(N+1)\ (2N+1)}{24}}$$

เมื่อ $E(T)$ แทน ค่าเฉลี่ยของผลรวมอันดับที่น้อยกว่า

N แทน จำนวนนักเรียน

S_T แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

Z แทน คะแนนมาตรฐาน

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาด้านความพร้อมด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นก่อนประถมศึกษา จากการเตรียมความพร้อม วิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่ ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การศึกษาความพร้อมด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นก่อนประถมศึกษา จากการเตรียมความพร้อมโดยใช้วิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่ รายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงในตาราง 1

ตางราง 1 จำนวน ค่ามัธยฐาน และพิสัยควอไทล์ คะแนนความพร้อมด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นก่อนประถมศึกษาก่อนและหลังการเตรียมความพร้อม โดยใช้วิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี่

คนที่	คะแนนก่อนเตรียมความพร้อม	คะแนนหลังเตรียมความพร้อม
1	12	20
2	9	21
3	13	20
4	15	22
5	14	25
6	14	20
7	13	23
8	17	26
Mdn	13.5	21.5
IQR	2	3

จากตาราง 1 คะแนนการฝึกการเตรียมความพร้อมด้านการอ่านโดยใช้วิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี่ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีคะแนนความพร้อมในช่วงคะแนน 9 - 17 คะแนน โดยมีค่ามัธยฐานเท่ากับ 13.5 จัดว่ามีความพร้อมด้านการอ่านในระดับปานกลาง และเมื่อเตรียมความพร้อมด้านการอ่านเสร็จสิ้นแล้ว เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินกลุ่มนี้ได้คะแนนความพร้อมในช่วงคะแนน 20 - 26 คะแนน โดยมีค่ามัธยฐานเท่ากับ 21.5 จัดว่ามีความพร้อมด้านการอ่านในระดับดี

2. **การเปรียบเทียบความพร้อมด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินชั้นก่อนประถมศึกษา ก่อนและหลังการเตรียมความพร้อมโดยใช้วิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่** รายละเอียดดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 การเปรียบเทียบความพร้อมด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินชั้นก่อนประถมศึกษา ก่อนและหลังการสอนจากการเตรียมความพร้อมโดยใช้วิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่

คนที่	คะแนน		ผลแตกต่าง	อันดับของ	Singed Rank		
	ก่อนฝึก X	หลังฝึก Y	D = Y - X	D	R^+	R^-	T
1	12	20	8	4	+4	-	0^+
2	9	21	12	8	+8	-	
3	13	20	7	2.5	+2.5	-	
4	15	22	7	2.5	+2.5	-	
5	14	25	11	7	+7	-	
6	14	20	6	1	+1	-	
7	13	23	10	6	+6	-	
8	17	26	9	5	+5	-	
Mdn	13.5	21.5	-	-	36	-	
IQR	2	3	-	-	-	-	

* ระดับนัยสำคัญที่ .05 N = 8 T = 3

จากตาราง 2 ความพร้อมด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นก่อนประถมศึกษาจากการเตรียมความพร้อมโดยใช้วิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่สูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบความแตกต่างของความพร้อมด้านการอ่านของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินชั้นก่อนประถมศึกษา ก่อนและหลังการสอนจากการเตรียมความพร้อม โดยใช้วิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่นี้สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ความพร้อมด้านการอ่านของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ได้รับการเตรียมความพร้อม โดยวิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี่สูงขึ้น

ข้อสังเกต

กิจกรรมของมอนเตสซอรี่นั้น เป็นกิจกรรมการเล่นปนเรียน ซึ่งถือว่าเป็นว่าเป็นส่วนสำคัญในการที่จะพัฒนาตัวเองของเด็กแต่ละคน ซึ่งขึ้นอยู่กับว่าเด็กได้รับอิสระและโอกาส ในการให้เด็กได้ทำกิจกรรมนั้นซ้ำๆ กันได้ และในการสังเกตพฤติกรรมของเด็กพบว่า

เด็กคนที่ 1 ก่อนฝึกเด็กจะไม่กล้าแสดงออก ไม่กล้าทำกิจกรรมต่าง ๆ และไม่มีความมั่นใจในตนเอง เวลาที่ทำกิจกรรมจะต้องคอยมองตามครูและให้ครูพยักหน้าว่าทำได้เล่นได้เด็กจึงจะทำกิจกรรม แต่หลังจากที่ได้รับการฝึกโดยการทำกิจกรรมของมอนเตสซอรี่แล้ว เด็กมีความมั่นใจในตนเองเพิ่มมากขึ้น กล้าคิด กล้าทำ และเด็กจะชอบทำกิจกรรมเทน้ำตามระดับที่กำหนด

เด็กคนที่ 2 เป็นเด็กที่ขี้เล่น ไม่มีสมาธิในการเรียน หรือทำกิจกรรม แต่หลังจากที่ได้รับการฝึกโดยการทำกิจกรรมของมอนเตสซอรี่แล้วเด็กมีสมาธิดีขึ้น ไม่วอกแวกง่าย มีความคิดสร้างสรรค์ในการทำกิจกรรม รู้จักสังเกตมากขึ้น ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ผู้วิจัยได้สังเกตจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ เด็กจะค่อย ๆ ทำกิจกรรม สังเกตอุปกรณ์แต่ละชิ้นด้วยความสนใจ ซึ่งกิจกรรมที่เด็กจะชอบมากคือกิจกรรม เปิด – ปิดขวด

เด็กคนที่ 3 เป็นเด็กที่มีพัฒนาการด้านต่าง ๆ ดี ใจร้อน แต่หลังจากที่ได้รับการฝึกโดยการทำกิจกรรมของมอนเตสซอรี่แล้ว เด็กใจเย็นขึ้น รู้จักการรอคอย รู้จักสังเกตมากขึ้น และมีระเบียบวินัยมากขึ้น เด็กเล่นอุปกรณ์ต่าง ๆ เสร็จแล้ว รู้จักเก็บเข้าที่โดยไม่ต้องบอก กิจกรรมที่เด็กชอบมากคือ ตัวอักษรเคลื่อนที่

เด็กคนที่ 4 เด็กขาดความมั่นใจในตนเอง ในการจะทำกิจกรรมแต่ละครั้งนั้นจะต้องคอยมองเพื่อนหรือครูก่อนเสมอ แต่หลังจากที่ได้รับการฝึกโดยการทำกิจกรรมของมอนเตสซอรี่แล้ว เด็กมีความมั่นใจขึ้นมาระดับหนึ่ง แต่ยังมีการมองซ้ำเลืองดูบางเป็นบ้างครั้ง แต่เด็กก็พัฒนาขึ้นมากทั้งในเรื่องของสมาธิ ความมีระเบียบวินัย และการสังเกต กิจกรรมที่เด็กชอบมากคือ จับคู่หอย

เด็กคนที่ 5 เป็นเด็กที่ค่อนข้างใจร้อน เอาแต่ใจตนเอง แต่หลังจากที่ได้รับการฝึกโดยการทำกิจกรรมของมอนเตสซอรี่แล้ว เด็กใจเย็นขึ้น รู้จักมารยาทในการรอคอย รู้จักเก็บอุปกรณ์เข้าที่เมื่อเล่นเสร็จโดยไม่ต้องบอก เด็กจะชอบกิจกรรม เปิด – ปิดขวด

เด็กคนที่ 6 เด็กไม่กล้าทำกิจกรรม แต่หลังจากที่ได้รับการฝึกโดยการทำกิจกรรมของมอนเตสซอรี่แล้ว เด็กมีความมั่นใจในตนเองเพิ่มมากขึ้น กล้าแสดงออก กล้าคิด กล้าทำ และมีความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น เด็กจะชอบกิจกรรม ร้อยลูกปัด

เด็กคนที่ 7 เด็กขาดความมั่นใจในตนเองในการแสดงออกหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ แต่หลังจากที่ได้รับการฝึกโดยการทำกิจกรรมของมอนเตสซอรี่แล้ว ด็กรู้จักการปรับตัว มั่นใจในตนเองมากขึ้น กล้าทำกิจกรรมต่าง ๆ มีสมาธิเพิ่มขึ้น มีระเบียบวินัยมากขึ้น เด็กจะชอบกิจกรรม จับคู่หอย

เด็กคนที่ 8 กล้าแสดงออก ยิ้มแย้มแจ่มใสดี แต่ในเรื่องระเบียบวินัย ต้องคอยเตือนอยู่เสมอ แต่หลังจากที่ได้รับการฝึกโดยการทำกิจกรรมของมอนเตสซอรี่แล้ว เด็กมีระเบียบวินัยมากขึ้นรู้จักการเก็บอุปกรณ์โดยไม่ต้องบอก รู้จักการรอคอย และมีความคิดสร้างสรรค์เพิ่มมากขึ้น เด็กชอบกิจกรรม ตีไข่

จากข้อสังเกตพบว่าเด็กเลือกทำกิจกรรมเพียงอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้นในแต่ละครั้ง เพราะเป็นสิ่งที่สนใจและไม่รู้สึกว่าเป็นการเรียน แต่เป็นการเล่น ซึ่งการเล่นนี้ทำให้เด็กมีสมาธิ และนั่งทำกิจกรรมได้นาน อีกทั้งเป็นการฝึกระเบียบวินัย โดยการเล่นแต่ละครั้งเมื่อเด็กเล่นเสร็จแล้วจะเก็บอุปกรณ์คืนที่เดิมอย่างเป็นระเบียบทุกครั้ง

การจัดประสบการณ์ในการทำกิจกรรมของมอนเตสซอรี่ จะเริ่มจากกิจกรรมจากง่ายไปยาก ซึ่งเป็นการเสริมแรงทางบวก และทำให้เด็กเกิดความมั่นใจในตัวเองมากขึ้น

การพัฒนาทางสังคมของเด็ก เด็กได้เรียนรู้หน้าที่ของแต่ละบุคคล และการรู้จักที่จะรอคอย ซึ่งเป็นพื้นฐานทางสังคมในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป

บทที่ 5
สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพร้อมด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นก่อนประถมศึกษาจากการเตรียมความพร้อมโดยใช้วิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี่

2. เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นก่อนประถมศึกษา ก่อนและหลังจากการเตรียมความพร้อมโดยใช้วิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่

สมมุติฐานในการวิจัย

ความพร้อมด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่ได้รับการเตรียมความพร้อมโดยใช้วิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่สูงขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีระดับการสูญเสียการได้ยินไม่เกิน 90 dB (เดซิเบล) หลังจากใส่เครื่องช่วยฟัง อายุระหว่าง 3 - 5 ปี มีระดับสติปัญญาปกติ และไม่มีความพิการซ้ำซ้อน กำลังเรียนอยู่ในชั้นก่อนประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีระดับการสูญเสียการได้ยินไม่เกิน 90 dB (เดซิเบล) หลังจากใส่เครื่องช่วยฟัง อายุระหว่าง 3 - 5 ปี มีระดับสติปัญญาปกติ และไม่มีความพิการซ้ำซ้อน กำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ดอกรัก) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 ของศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลาง โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ เลือกมาแบบเจาะจงเฉพาะที่เรียนสม่ำเสมอ จำนวน 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ชนิด คือ

1. แผนการสอนเตรียมความพร้อม ด้านการอ่านแบบมอนเตสซอรี่ จำนวน 40 แผน ประกอบด้วย จับคู่หอย ภาพต่อแบบมีจุก ร้อยลูกปัด เปิด - ปิดขวด เทน้ำตามลำดับที่กำหนด ไม้หนีบผ้า เทน้ำผ่านกรวย ตีไข่ กรอบไม้ชุดเครื่องแต่งกายชุดกระดุมใหญ่ กวาดขยะ ตักลูกปิงปอง ที่คีบใหญ่ การเรียงลำดับ ไข่ไก่ ถาดแยกพวก ถุงลึกลับ ตัดกระดาษ บัตรอักษรกระดาษทราย จับคู่ตัวอักษร ตัวอักษรเคลื่อนที่ การแต่งคำ วันที่ทำการสอน คือ ตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันศุกร์เวลา 09.00 - 11.00 น. วันละ 30 นาที โดยมีโครงสร้าง คือ ความคิดรวบยอด จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม เนื้อหา สื่อการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล

2. แบบทดสอบความพร้อมด้านการอ่าน จำนวน 30 ข้อ ประกอบด้วย แบบทดสอบความพร้อม วัดการรับรู้ทางสายตา (Visual Perception) จำนวน 10 ข้อ ได้แก่ การหาความแตกต่าง 5 ข้อ และการหาความเหมือน 5 ข้อ แบบทดสอบความพร้อมวัดการรับรู้ทางสายตาและความจำ จำนวน 10 ข้อ ได้แก่ การแยกแยะภาพซ้อน 5 ข้อ และรูปที่ขาดหายไป 5 ข้อ และแบบทดสอบการประสานงานของกล้ามเนื้อมือและสายตา คือ การทำให้ภาพสมบูรณ์ 10 ข้อ ซึ่งแบบทดสอบชุดนี้มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาคิดเป็นรายข้อเท่ากับ 1.00 โดยเฉลี่ย IOC เท่ากับ 1.00

วิธีการดำเนินการทดลองโดยขั้นก่อนดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยนำแบบทดสอบความพร้อมด้านการอ่านให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เพื่อประเมินความพร้อมด้านการอ่านก่อนการทดลอง (Pretest) เป็นรายบุคคล ทำการเตรียมความพร้อมด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นก่อนประถมศึกษา โดยวิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่ กับกลุ่มทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน ได้แก่ วันจันทร์ วันอังคาร วันพุธ วันพฤหัสบดี วันศุกร์ วันละ 30 นาที เวลา 09.00 - 11.00 น. รวมทั้งสิ้น 40 วัน ตั้งแต่วันที่ 27 พฤศจิกายน 2543 - วันที่ 19 มกราคม 2544 และหลังจากทดลองเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยนำแบบทดสอบความพร้อมด้านการอ่านไปทดสอบ (Posttest) กับนักเรียนเป็นรายบุคคล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพื้นฐานได้แก่ การหาค่ามัธยฐานและการหาค่าพิสัยควอไทล์ และการเปรียบเทียบความพร้อมด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นก่อนประถมศึกษา ก่อนและหลัง จากการเตรียมความพร้อมโดยใช้วิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่ ใช้วิธีทดสอบ The Wilcoxon Matched Pairs Signed - Ranks Test

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาความพร้อมด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นก่อนประถมศึกษา จากการเตรียมความพร้อมโดยใช้วิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี่ สรุปผลได้ว่าคะแนนความพร้อมด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินก่อนและหลังฝึกแตกต่างกัน โดยก่อนการสอน การเตรียมความพร้อมด้านการอ่านใกล้เคียงกัน โดยมีคะแนนระหว่าง 9 - 17 คะแนน ค่ามัธยฐานของกลุ่มเท่ากับ 13.5 คะแนน มีความพร้อมระดับปานกลาง หลังการสอนการเตรียมความพร้อมโดยวิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่ โดยมีคะแนน 20 - 26 คะแนน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มเท่ากับ 21.5 คะแนน มีความพร้อมระดับดี

การเปรียบเทียบความพร้อมด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ก่อนและหลังการสอน การเตรียมความพร้อม โดยวิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี่พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สรุปได้ว่าความพร้อมด้านการอ่านหลังการฝึกสูงขึ้น

อภิปรายผล

จากการศึกษาผู้วิจัยได้ทำการศึกษาพร้อมด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นก่อนประถมศึกษา จากการเตรียมความพร้อมโดยใช้วิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่ อภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการวิจัย พบว่า การศึกษาความพร้อมด้านการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นก่อนประถมศึกษา จากการเตรียมความพร้อมโดยใช้วิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี่ เด็กมีความพร้อมในด้านการอ่านสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

สาเหตุที่ทำให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นก่อนประถมศึกษา มีความพร้อมด้านการอ่านสูงขึ้น จากการเตรียมความพร้อมโดยใช้วิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่นั้น สามารถสรุปได้เป็นข้อดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอน การร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ เด็กได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง และให้เด็กได้ทำไปตามลำดับความยาก – ง่าย และเป็นไปตามความสามารถของเด็ก อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จัดเอาไว้มีขนาดเหมาะกับวัยของเด็ก และเป็นสิ่งที่เด็กต้องการหยิบ จับ และทำอยู่แล้วในชีวิตประจำวัน อีกทั้งมีการเคลื่อนไหวตลอดเวลาในการปฏิบัติกิจกรรม ทั้งยังเป็นการแสดงออกอย่างมีอิสระ และสนุกสนานจากการมีกิจกรรมที่หลากหลายให้เด็กได้มีโอกาสปฏิบัติ นำไปสู่การพัฒนาการประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อมือและสายตาเพื่อนำไปสู่การอ่านได้อย่างดีซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ Pickkering เรื่องการสอนแบบมอนเตสซอรี่กับเด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้ให้นักเรียนเกิดสมาธิและพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ กล้ามเนื้อมัดเล็กให้แข็งแรงขึ้นพัฒนาการรับรู้ทางสายตาให้มีความสามารถในการใช้ภาษา (Pickkering.1992)

2. การรับรู้ทางสายตามีการพัฒนาขึ้น ทำให้เด็กรู้จักการสังเกต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ศึกษาผลของการรับรู้ทางสายตาในระดับก่อนวัยเรียนที่มีผลต่อการพัฒนาการรับรู้ทางสายตา และมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และคนอื่น ๆ. 2527 : 54) นอกจากนี้การฝึกการรับรู้ทางสายตายังเป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งที่ควรจะฝึกให้แก่เด็กตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ทั้งนี้เพราะว่าการพัฒนาการของการรับรู้จะเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาได้สูงสุดในช่วงอายุ 3 - 7 ปี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรสุดา โค้วบ้วนอาน ที่ศึกษาความพร้อมในการอ่านของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเรียนได้ ชั้นก่อนประถมศึกษา โดยใช้เกมประกอบและแบบฝึกประกอบ มีความพร้อมในการอ่านสูงขึ้น อีกทั้งยังช่วยในการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กและสายตา อารมณ์ สังคม ได้อีกด้วย (อรสุดา โค้วบ้วนอาน. 2541 : 69) เช่นเดียวกับอารม คล้ายคลุม ที่ศึกษาความสามารถในการรับรู้ทางสายตาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนได้ อายุ 9 - 12 ปี ระหว่างวิธีการฝึกทักษะด้วยการเล่นเกมและแบบฝึก ช่วยให้เด็กมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านต่อไป (อารม คล้ายคลุม. 2540 : 63)

3. วิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี่นั้นจะส่งผลให้เด็กมีความมั่นใจในตนเอง มีสมาธิในการเรียนมากขึ้นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรพินท์ เหล่าสุวรรณพงษ์ (2541 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถใช้ประสาทสัมผัสของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนได้ ชั้นก่อนประถมศึกษา ระหว่าง วิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่กับวิธีสอนตามคู่มือครู ปรากฏว่าความสามารถใช้ประสาทสัมผัสของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนได้ชั้นก่อนประถมศึกษาที่ได้รับวิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี่และวิธีการสอนตามคู่มือครูไม่แตกต่างกัน แต่จากการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การสอนทั้งสองแบบทำให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญามีความสามารถใช้ประสาทสัมผัสสูงขึ้น แต่การสอนแบบมอนเตสซอรี่ทำให้นักเรียนมีระเบียบมากขึ้น มีสมาธิดีขึ้น และมีความมั่นใจในตนเองมากขึ้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการความเป็นตัวของตัวเองของนักเรียนประถมในโปรแกรมมอนเตสซอรี่และโปรแกรมการสอนปกติ ผลจากการศึกษาพบว่า นักเรียนในโปรแกรมการสอนแบบมอนเตสซอรี่มีความคิดริเริ่มสูงกว่า ไม่ต้องพึ่งพาใคร และมีระเบียบวินัยในตนเองสูงกว่านักเรียนในโปแกรมการสอนปกติ (Kendall.1993) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Bank เรื่องการเปรียบเทียบพัฒนาการด้าน

ต่าง ๆ ของนักเรียนอายุ 5 ปี ที่ศึกษาในโปรแกรมมอนเตสซอรี่และโปรแกรมการสอนปกติ โดยประเมินพัฒนาการด้วยแบบทดสอบ DIAL – R พบว่าความสามารถทางทักษะการเคลื่อนไหวไม่มีความแตกต่างกัน นักเรียนในโปแกรมมอนเตสซอรี่มีความสามารถทางทักษะความคิดรวบยอด และทักษะทางภาษาดีกว่านักเรียนในโปรแกรมการสอนปกติ(Bank.1996)

ในการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การเตรียมความพร้อมด้านการอ่านโดยใช้วิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่ ช่วยให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นก่อนประถมศึกษา มีความรู้ มีประสบการณ์ได้รับความสนุกสนาน มีวินัยต่อตนเองและผู้อื่น มีสมาธิในการเรียน มีความมั่นใจในตนเอง และมีมารยาทในการรอ และมีอิสระในการฝึกทักษะต่าง ๆ ของกล้ามเนื้อและสายตา จนแข็งแรงและดีขึ้นซึ่งจะส่งผลอย่างมากในการพัฒนาทางภาษาด้านการอ่านอย่างดีต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่ว่าการเตรียมความพร้อมด้านการอ่านของเด็กทีมีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นก่อนประถมศึกษา หลังจาการฝึกโดยใช้วิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี่แล้วควรจะนำเอาวิธีการฝึกแบบมอนเตสซอรี่ ไปใช้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียนการศึกษาพิเศษทั่วประเทศ เพื่อให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีพัฒนาการในการอ่านที่มั่นคง และมีความมั่นใจอย่างดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

1. ควรนำเอาวิธีการสอนแบบมอนซอรี่ไปใช้ในเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในการเตรียมความพร้อมด้านการเขียน ชั้นก่อนประถมศึกษา

2. ควรนำเอาวิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี่ไปใช้ในเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ในระดับประถมศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ไขศรี วรรธกวิธา. (2507). *การสร้างแบบทดสอบความพร้อมในการอ่านและการศึกษาความพร้อมในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 บางโรงเรียน ในภาคการศึกษา 1.* ปริญญานิพนธ์ กศม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

คำแก้ว ไกรสรพงษ์. (2534). *คู่มือการสอนแบบมอนเตสซอรี่.* กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ปแมนเนจเม้นท์.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2537). คู่มือครู. *เกมการศึกษาตามหน่วยเรียนในแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 1 – 2* . กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาการพิมพ์.

จรวยพร ธรณินทร์. (2526). *พลศึกษาสำหรับคนพิการ.* กรุงเทพฯ : เทพนิมิตรการพิมพ์.

จีรพันธุ์ พูลพัฒน์. (2540). *การสอนแบบมอนเตสซอรี่.* กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ปแมนเนจเม้นท์.

จีระพันธุ์ พูลพัฒน์ และคำแก้ว ไกรสรพงษ์.(2543). *การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยไทยตามแนวคิดมอนเตสซอรี่.* กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

จำเป็น จิตจำ. (2529). *การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนหูหนวกชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยการใช้แบบฝึกการรับรู้ความแตกต่างทางสายตา 3 แบบ.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

จำเนียร ช่วงโชติ และคนอื่น ๆ. (2516). *จิตวิทยาการการรับรู้และการเรียนรู้.* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาสนา.

ชวาล แพรัตกุล. (2520). *เทคนิคการเขียนข้อสอบ.* กรุงเทพฯ: พิทักษ์อักษร.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2530). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย.* พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ดวงเดือน ศาสตรภัทร์. (2515). *การศึกษาเปรียบเทียบเด็กไทยเชื้อชาติไทยกับเด็กไทยเชื้อชาติจีน เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจในการอ่านการรับรู้สายตา และแบบการคิดให้เหตุผลตามหลักการอนุรักษ์ของเพียเจต์ ในระดับชั้นป.1 – ป.5.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการพัฒนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

ทวี สุรเมธี. (2521). *ความพร้อมในการอ่านของเด็กก่อนวัยเรียนในจังหวัดชุมพร.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

ธารธรรมแก้ว เชื้อเมือง. (2527). ทัศนะใหม่ทางการศึกษาของเด็กวัยแรกเรียน (0-6 ขวบ). กรุงเทพฯ : อักษรากิจการพิมพ์.

นงเยาว์ แข่งเพ็ญแข,ประภาพันธ์ นิลอรุณ และสมศักดิ์ ศรีมาโนชน์. (2522). *ความพร้อมในการอ่าน.* กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

นาที เกิดอรุณ. (2538). *การเปรียบเทียบความสามารถในการรับรู้ทางสายตาของเด็กในระดับก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ฝึกทักษะด้วยการเล่นเกมและการใช้แบบฝึก.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

นิภา ศรีไพโรจน์. (2528). *สถิตินอนพาราเมติก.* พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

บันลือ พฤกษะวัน. (2532). *มิติใหม่ในการสอนอ่าน.* กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. (2528). *การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ : แนวคิดและวิธีการ.* กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

บุญศิริ ทัศสี. (2538). *การทดลองใช้ตัวอักษรวิ่งไฟฟ้าคอมพิวเตอร์ ในการสอนอ่านคำศัพท์ภาษาไทยแก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.* ปริญญานิพนะ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

ประจิตต์ อภินัยนุรักต์ และ มลิวัลย์ ธรรมแสง. (2529). *ความสามารถในการจำแนกเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยของเด็กหูหนวกโดยใช้ท่าแนะคำพูด.* รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ประเทิน มหาขันธ์. (2530). *การสอนอ่านเบื้องต้น.* กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

ประมวญ ดิคคินสัน. (2524). *หูหนวก-หูตึง จิตวิทยาคลีนิค.* กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

ประมวญ ดิคคินสัน. (2530). *บ้านเด็ก การพัฒนาเด็กตามแบบมอนเตสซอรี่.* กรุงเทพฯ : อักษรสัมพันธ์.

ประมวญ ดิคคินสัน. (2535). *จิตวิทยาการศึกษาพิเศษ.* กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินรวิโรฒ.

ประหยัด ทองมาก. (2527, 14 – 24 กุมภาพันธุ์). " การอ่านเพื่ออะไร ,". *วารสารแนะแนว.* 18(19): 23.

ผดุง อารยะวิญญู. (2539). *การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ.* พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แว่นแก้ว .

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และคนอื่น ๆ.(2527). *ผลของการฝึกการรับรู้ทางสายตาในระดับอนุบาลศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 1.* ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยแขนแก่น.ถ่ายเอกสาร

พัชรีวัลย์ เกตุแก่นจันทร์. (2539). " หลักการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ," *เอกสารประกอบการอบรมครูการศึกษาพิเศษ.* กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พวงน้อย ศรีตลานนท์. (2515). *การศึกษาผลการฝึกความพร้อมทางการอ่านในด้านรับรู้ความแตกต่างทางสายตาโดยใช้สไลด์ในระดับอนุบาล.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา

มลิวัลย์ ธรรมแสง. (2528). *วิธีการสอนภาษาสำหรับเด็กหูหนวก.* กรุงเทพฯ : เศรษฐเสถียร.

เยาวพา เดชะคุปต์. (2528). *กิจกรรมสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน.* กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

รจนา ทรรทรานนท์ และคนอื่น ๆ (2528). *เมื่อลูกหูพิการจะทำอย่างไร.* กรุงเทพฯ : ภาควิชา โสต ศอ นาสิก คณะแพทย์ศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล.

รัตนา ศิริพานิช. (2524). *ความหมายและตัวประกอบของความพร้อมในการเรียนอ่าน.* กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2536). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา.* พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพ ฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

ละออ ชุติกร และ จิตต์ใส อินท์โสพส. (2524). *รายงานการวิจัยการเปรียบเทียบการพัฒนาการทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินร่วมกับเด็กปกติและที่เรียนชั้นพิเศษ* ในระดับอนุบาล. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาพิเศษ วิทยาลัยครูสวนดุสิต. อัดสำเนา.

วันทนี ผลสมบูรณ์. (2541). *การเปรียบเทียบความพร้อมความเข้าใจภาษาและความคงทนในการจำของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาวัยก่อนเรียนอายุ 3 – 6 ปี ระหว่างการฝึกความพร้อมเป็นรายกลุ่มกับการฝึกความพร้อมเป็นรายบุคคล.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

ศรียา นิยมธรรม. (2538). *ความบกพร่องทางการได้ยิน ผลกระทบทางจิตวิทยา การศึกษา และสังคม.* พิมพ์ครั้งที่2. กรุงเทพฯ : รำไทยเพรส.

ศรียา นิยมธรรม. (ม.ป.ป.). *แบบฝึกหัด การเตรียมความพร้อมด้านการอ่าน.* กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แว่นแก้ว.

ศรียา นิยมธรรม และ ประภัสร นิยมธรรม. (2541). *พัฒนาการทางภาษา.* กรุงเทพฯ : รำไทยเพลส.

ศรีรัตน์ เจิงกลิ่นจันทร์. (2536). *การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน.* กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

ศรีสมร กสิวัฒน์. (2541). *เอกสารกาสอนการเตรียมความพร้อมด้านการอ่านและการเขียน.* กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

สุนีย์ ทองสิริประภา. (2535). *การเปรียบเทียบความพร้อมในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนอนุบาลซึ่งได้รับประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับการอ่านต่างกัน.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (บรรณารักษ์ศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2537). *หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย.* กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สุรินทร์ ยอดคำแปง. (2531). *ผลการฝึกผ่อนคลายความเครียดที่มีต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

อรสุดา โควับัวนอาน. (2541). *การศึกษาเปรียบเทียบความพร้อมในการอ่านของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเรียนได้ ชั้นก่อนประถมศึกษา ระหว่าง การเตรียมความพร้อมโดยใช้เกม และการเตรียมความพร้อมโดยใช้แบบฝึกประกอบ.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

อัจฉราวรรณ มะกาเจ. (2541). *การศึกษาความพร้อมด้านการเขียนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเรียนได้ ชั้นก่อนประถมศึกษา จากการเตรียมความพร้อมโดยใช้วิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี่.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

อรพินธ์ เหล่าสุวรรณพงษ์. (2541). *การเปรียบเทียบความสามารถใช้ประสาทสัมผัสของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเรียนได้ ชั้นก่อนประถมศึกษา ระหว่างวิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี่กับวิธีสอนตามคู่มือครู. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.* (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ : บัณพิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

Banks, Rhonda L. (1996, 29 February). "A Comparison of Montessori and Tradtionally Schooled Five Year Olds in the Language, Motor, and Concept Area Skills of the Developmental Indicators for the Assessment of Learing – revised, " *Master Abstract International* 34 (1).

Burstein, Marilyn C. (1993, August). " High-Stakes Teating and Kindergarten Retention : The Relationship of Chronological Age, Gender, and/or Cognitive Style to Reading Readiness Scores," *Dissertation Abstract International.* 54(2) : 381.

Ciseros, Marelou Medrano. (1994, October). " Multiple Measures of the Effectiveness of Public School Montessori Education in the third Grade ," *Dissertation Abstracts International.* 55(04) : 859.

Gettman,David. (1978)." Basic Montessori Learning Activities for Under – Fives," Bromley:Christopher Helm.

Hale, Lynette M. (1993, February). " A Qualitative Analysis of Process of Including Young Children with Developmental Delay with in a Montessori Preschool Program ," *Dissertation Abstracts International.* 53(8) : 2765.

Hainstock,Elizabeth G.(1968)." Teaching Montessori in the Home, " New York: Random House.

Jun, Young S. (1995, February). " An Evaluation of the Effectiveness of the Korean Montessori Teachers and Parents of Montessori education Children," *Dissertation Abstracts International.* 53(8) : 2230.

Kendall, Sharon D. (1993, January). " The Development of Autonomy in Children : an Examination of the montessori Educational Model ," *Dissertation Abstracts International.* 53(7) : 2236.

Lee, Elaine C. (1996, March). " An Alternative Solution Traditional Education Montessori Adolesscent Violence," *Dissertation Abstracts International* . 56(9) : 3511.

Pickering Joyce S. (1992). " Successful Application of Montessori Methods with Children at Risk for Learning Disability," *Annals of Dyslexia.* 42 : 90-109.

Ross Avi. (1993). " The Effect of Montessori Education on the Divergent Thinking Skill of Kindergarten – Age Students," *Master Abstracts International.* 31 : 547.

Walairat Tovikkai. (1992). " A Comparison of Preschool Competencies Required by Thai Curiculurm as Realized in The United States Play – Oriented Program and A Montessori Program," *Master Abstracts International.* 30(3) : 433.

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแผนการสอนและแบบทดสอบความพร้อม ด้านการอ่านโดยใช้วิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบทดสอบความพร้อมด้านการอ่านและแผนการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่

1. นางสาววราพร เภกะนันทน์
   - ผู้บริหารโรงเรียนมนตเสรี ตำบลสำโรง จังหวัดสมุทรปราการ
   - นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญวิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่

2. นายวิรัช กล้าหาญ
   - ผู้อำนวยการโรงเรียนสอนคนตาบอดภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
   - นักวิชาการด้านการจัดการศึกษาพิเศษ

3. นางอัจฉราวรรณ มะกาเจ
   - ศึกษานิเทศก์ 7 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ
   - นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญด้านการเตรียมความพร้อม และวิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่

ภาคผนวก ข

- คะแนนที่ได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ที่ตรวจสอบค่าดัชนีแม่นตรงเชิงเนื้อหา หรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) โดยใช้ความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของแบบทดสอบ

การวิเคราะห์ค่าความแม่นตรงเชิงเนื้อหาแบบทดสอบการเตรียมความพร้อมด้านการเรียน

ตาราง 3 คะแนนที่ได้รับเลือกจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ที่ตรวจสอบค่าดัชนีความแม่นตรงเชิงเนื้อหา หรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อทดสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ทักษะ/ด้าน	ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ER	IOC	ข้อที่
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			คัดเลือก
ตอนที่ 1 แบบทดสอบความพร้อม	1	+1	+1	0	+2	0.67	-
วัดการรับรู้ทางสายตา	2	+1	+1	0	+2	0.67	-
1.1 การหาภาพเหมือน	3	+1	+1	+1	+3	1.00	/
	4	+1	+1	+1	+3	1.00	/
	5	+1	+1	+1	+3	1.00	/
	6	0	+1	+1	+2	0.67	-
	7	+1	+1	+1	+3	1.00	/
	8	+1	+1	+1	+3	1.00	/
	9	+1	+1	0	+2	0.67	-
	10	+1	+1	0	+2	0.67	-
1.2 การหาภาพที่แตกต่างกัน	1	+1	+1	0	+2	0.67	-
	2	+1	+1	0	+2	0.67	-
	3	+1	+1	+1	+3	1.00	/
	4	+1	+1	+1	+3	1.00	/
	5	+1	+1	+1	+3	1.00	/
	6	0	+1	+1	+2	0.67	-
	7	+1	+1	+1	+3	1.00	/
	8	+1	+1	+1	+3	1.00	/
	9	+1	+1	0	+2	0.67	-
	10	+1	+1	0	+2	0.67	-

ตาราง 3 (ต่อ)

ทักษะ/ด้าน	ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ER	IOC	ข้อที่
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			คัดเลือก
ตอนที่ 2 แบบทดสอบความพร้อม	1	+1	+1	0	+2	0.67	-
วัดการรับรู้ทางสายตาและความจำ	2	+1	+1	+1	+3	1.00	/
2.1 แยกแยะภาพซ้อน	3	+1	0	+1	+2	0.67	-
	4	+1	+1	+1	+3	1.00	/
	5	0	+1	+1	+2	0.67	-
	6	+1	+1	+1	+3	1.00	/
	7	+1	+1	+1	+3	1.00	/
	8	+1	+1	+1	+3	1.00	/
	9	+1	0	0	+1	0.33	-
	10	0	+1	+1	+2	0.67	-
2.2 รูปที่ขาดหายไป	1	+1	+1	0	+3	1.00	/
	2	+1	0	0	+2	0.67	-
	3	+1	+1	+1	+3	1.00	/
	4	+1	+1	+1	+3	1.00	/
	5	+1	+1	0	+2	0.67	-
	6	+1	+1	+1	+3	1.00	/
	7	+1	+1	0	+2	0.67	-
	8	+1	+1	+1	+3	1.00	/
	9	0	0	+1	+1	0.33	-
	10	+1	+1	0	+2	0.67	-

ตาราง 3 (ต่อ)

ทักษะ/ด้าน	ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ER	IOC	ข้อที่
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			คัดเลือก
ตอนที่ 3 แบบทดสอบการ	1	+1	+1	0	+3	1.00	/
ประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อและ	2	+1	+1	+1	+3	1.00	/
สายตา	3	+1	+1	+1	+3	1.00	/
3.1 การทำภาพให้สมบูรณ์	4	+1	0	+1	+3	1.00	/
	5	+1	+1	+1	+2	0.67	-
	6	+1	+1	+1	+3	1.00	/
	7	+1	+1	+1	+3	1.00	/
	8	+1	+1	+1	+3	1.00	/
	9	0	0	0	0	0	-
	10	+1	+1	+1	+3	1.00	/
	11	+1	+1	0	+2	0.67	-
	12	+1	+1	+1	+3	1.00	/
	13	+1	0	0	+1	0.33	-
	14	0	0	+1	+1	0.33	-
	15	+1	+1	+1	+3	1.00	/

ตาราง 4 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) โดยใช้ความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของแบบทดสอบ

ข้อทดสอบข้อที่	IOC	ข้อทดสอบข้อที่	IOC
1	1.00	16	1.00
2	1.00	17	1.00
3	1.00	18	1.00
4	1.00	19	1.00
5	1.00	20	1.00
6	1.00	21	1.00
7	1.00	22	1.00
8	1.00	23	1.00
9	1.00	24	1.00
10	1.00	25	1.00
11	1.00	26	1.00
12	1.00	27	1.00
13	1.00	28	1.00
14	1.00	29	1.00
15	1.00	30	1.00

ภาคผนวก ค

คู่มือการฝึกกิจกรรมวิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี่

แบบบันทึกคะแนนการฝึกกิจกรรมวิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี่

แผนการสอนการฝึกกิจกรรมวิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี่

คู่มือแบบทดสอบความพร้อมด้านการอ่าน

แบบบันทึกคะแนนความพร้อมด้านการอ่าน

แบบทดสอบความพร้อมด้านการอ่าน

คู่มือการฝึกกิจกรรมวิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี่

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติถูกให้	1 คะแนน
ปฏิบัติผิดหรือไม่ปฏิบัติให้	0 คะแนน

รายการกิจกรรมการฝึก

1. จับคู่หอย

   วิธีทดสอบ สามารถจับคู่หอยที่เหมือนกันได้ถูกต้องอย่างน้อย 5 คู่

2. ภาพต่อแบบมีจุก

   วิธีทดสอบ สามารถใส่ภาพต่อแบบมีจุกได้อย่างน้อย 3 อัน

3. ร้อยลูกปัด

   วิธีทดสอบ สามารถร้อยลูกปัดได้อย่างน้อย 8 เม็ด

4. เปิด – ปิดขวด

   วิธีทดสอบ สามารถเปิด – ปิดขวดได้อย่างน้อย 6 ขวด

5. เทน้ำตามลำดับที่กำหนด

   วิธีทดสอบ สามารถเทน้ำตามระดับที่กำหนดไว้ได้ถูกต้อง 3 ครั้ง

6. ไม้หนีบผ้า

   วิธีทดสอบ สามารถใช้ปลายนิ้วบริเวณนิ้วโป้ง นิ้วชี้ นิ้วกลางจับไม้หนีบผ้าอย่างน้อย 8 อัน

7. เทน้ำผ่านกรวย

   วิธีทดสอบ สามารถเทน้ำผ่านกรวยและไม่หกหมดเหยือกได้ถูกต้อง 3 ครั้ง

8. ตีไข่

   วิธีทดสอบ สามารถใช้เครื่องมือตีไข่ได้ถูกต้อง 8 ครั้ง

9. กรอบไม้เครื่องแต่งกายชุดกระดุมใหญ่

   วิธีทดสอบ สามารถติดกระดุมได้อย่างน้อย 3 เม็ด

10. กวาดขยะ

    วิธีทดสอบ สามารถกวาดเศษขยะให้อยู่ในกรอบได้หมดและจากซ้ายไปขวาถูกต้อง 3 ครั้ง

11. ตักลูกปิงปอง

    วิธีทดสอบ สามารถตักลูกปิงปองได้โดยไม่ตกและหมดทุกลูกถูกต้อง 3 ครั้ง

12. ที่คีบใหญ่

    วิธีทดสอบ สามารถคีบฟองน้ำได้โดยไม่หล่นก่อนถึงภาชนะใส่ได้ถูกต้อง 8 ก้อน

13. การเรียงลำดับไข่ไก่

    วิธีทดสอบ สามารถใช้ปลายนิ้วหยิบไข่และเรียงจากซ้ายไปขวาถูกต้อง 8 ฟอง

14. ถาดแยกพวก

วิธีทดสอบ สามารถแยกสิ่งของที่เป็นพวกเดียวกันได้ถูกต้อง 3 ครั้ง

15. ถุงลึกลับ

วิธีทดสอบ สามารถสัมผัสคลำหาสิ่งของตามคำสั่งได้ถูกต้อง 5 ครั้ง

16. ตัดกระดาษ

วิธีทดสอบ สามารถตัดกระดาษได้และถือกรรไกรได้ถูกต้อง 3 แผ่น

17. บัตรอักษรกระดาษทราย

วิธีทดสอบ สามารถบอกตัวอักษรได้ถูกต้อง 4 ตัว

18. จับคู่ตัวอักษร

วิธีทดสอบ สามารถจับคู่ตัวอักษรได้ 10 ตัว

19. ตัวอักษรเคลื่อนที่

วิธีทดสอบ สามารถสร้างคำง่ายได้ 3 คำ

20. การแต่งคำ

วิธีทดสอบ สามารถแต่งคำและจับคู่รูปภาพได้ 4 คำ

แบบบันทึกคะแนนการฝึกกิจกรรมวิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่

แบบบันทึกคะแนน

ชื่อ.....อายุ.....ปี เพศ.....

โรงเรียน.....ชั้น.....ระดับการได้ยิน.....

วันที่ทดสอบ.....เวลา.....

ข้อที่	กิจกรรม	บันทึกคะแนน		พฤติกรรมที่สังเกตพบ
		ได้	ไม่ได้	
1.	จับคู่หอย			
2.	ภาพต่อแบบมีจุก			
3.	ร้อยลูกปัด			
4.	เปิด – ปิดขวด			
5.	เทน้ำตามลำดับที่กำหนด			
6.	ไม้หนีบผ้า			
7.	เทน้ำผ่านกรวย			
8.	ตีไข่			
9.	กรอบไม้เครื่องแต่งกายชุดกระดุมใหญ่			
10.	กวาดขยะ			
11.	ตักลูกปิงปอง			
12.	ที่คีบใหญ่			
13.	การเรียงลำดับไข่ไก่			
14.	ถาดแยกพวก			
15.	ถุงลึกลับ			
16.	ตัดกระดาษ			
17.	บัตรอักษรกระดาษทราย			
18.	จับคู่ตัวอักษร			
19.	ตัวอักษรเคลื่อนที่			
20.	การแต่งคำ			

แผนการสอนที่ 1

ชื่อกิจกรรม จับคู่หอย **เวลา 30 นาที**

กลุ่มกิจกรรม ประสาทสัมผัส

หมวดกิจกรรม พัฒนาประสาทสัมผัสเบื้องต้น

อายุเด็ก 2½ ปี

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกการประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อมือและสายตา
2. เพื่อฝึกการเคลื่อนสายตาจากซ้ายไปขวาและบนลงล่างซึ่งจะเป็นการเตรียมความพร้อมในการอ่าน
3. เพื่อฝึกให้เด็กมีระเบียบ
4. เพื่อฝึกให้เด็กมีสมาธิ
5. เพื่อฝึกให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง

อุปกรณ์

1. ตัวหอยชนิดต่าง ๆ 10 คู่
2. ถ้วยสำหรับใส่หอย
3. ผ้าปูโต๊ะ
4. ถาด

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับทะเล และถามเด็กว่ามีสัตว์อะไรบ้างที่อยู่ในทะเล ครูบอกเด็กว่าในทะเลมีสัตว์อะไรบ้าง....(ปลา ปู กุ้ง หอย ฯลฯ)....เมื่อเด็กตอบว่ามีหอย ครูจะบอกว่าเราจะมารู้จักหอยชนิดต่าง ๆ กัน และจับคู่หอยที่เหมือนกัน

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กไปที่ชั้นวางอุปกรณ์ พร้อมทั้งบอกเด็กว่า " ครูจะจับคู่หอย "
2. ครูยกถาดอุปกรณ์ไปยังโต๊ะที่จะแสดง
3. ครูให้เด็กยืนดูทางด้านซ้ายมือของครูพร้อมทั้งให้เอามือทั้งสองไขว้หลังไว้และดูอย่างเงียบ ๆ
4. ครูปูผ้า
5. ครูเอาถ้วยที่ใส่หอยออกจากถาด แล้วเอาถาดวางไว้ขวามือ
6. ครูเอาหอยตัวแรกออกจากถ้วยแล้ววางไว้ด้านซ้ายมือบนของผ้า
7. ครูหยิบหอยตัวที่สอง เทียบกับหอยตัวแรกถ้าเหมือนหอยตัวแรกให้วางถัดลงมาถ้าไม่เหมือนให้วางไว้แถวที่สองขวามือ
8. ครูทำเช่นนี้กับหอยทุกตัว โดยเริ่มเทียบกับหอยซ้ายมือตัวแรกก่อนแล้วจึงเทียบต่อไปทางขวามือ
9. เมื่อครูจับคู่หอยได้หมดแล้ว ให้ครูเก็บหอยใส่ถ้วยทีละตัวโดยเก็บจากหอยตัวแรกซ้ายมือบนก่อน เก็บจนหมดถึงตัวสุดท้ายของแถวบน แล้วจึงเริ่มเก็บแถวล่างจากซ้ายไปขวาเช่นกัน
10. ครูถามเด็กว่าจะจับคู่หอยดูบ้างหรือไม่ แล้วจึงให้เด็กลองทำดูบ้าง

11. ครูเก็บถ้วยหอยใส่ถาด พับผ้า แล้วจึงนำถาดไปเก็บไว้ที่ชั้นวางอุปกรณ์ตามเดิม

ขั้นสรุป

ครูสนทนากับเด็กว่า " เด็กจับคู่หอยได้กี่คู่ " และหอยแต่ละคู่จะมีลักษณะที่เหมือนกันอย่างไร เด็กจะได้ภาษา คำว่า เหมือน ไม่เหมือน จับคู่

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

1. เด็กจะได้สัมผัส เห็นสีและรูปร่างของหอย
2. เด็กจะได้คำศัพท์จากอุปกรณ์ที่ใช้ และคำว่า เหมือน ไม่เหมือน จับคู่

การประเมินผล

1. สังเกตดูว่ามีหอยเหลือเกินที่จับคู่อยู่ในถ้วยหรือไม่
2. สังเกตดูว่าหอยไม่พอที่จะจับคู่หรือไม่
3. สังเกตดูว่ามีหอยวางอยู่มากกว่าสองตัวต่อหนึ่งคู่หรือไม่

หยิบตัวหอยมาวางแถวบน จากนั้นหยิบตัวหอยมาเทียบกับจากหอยตัวแรก จนพบตัวหอยที่มีรูปร่างเหมือนกันจึงวางตัวหอยนั้นลงที่แถวล่าง

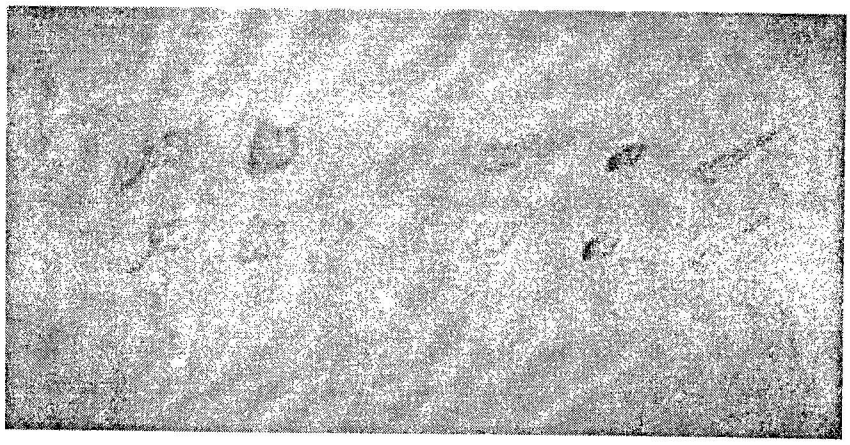

จับคู่หอยที่เหมือนกันจนครบ

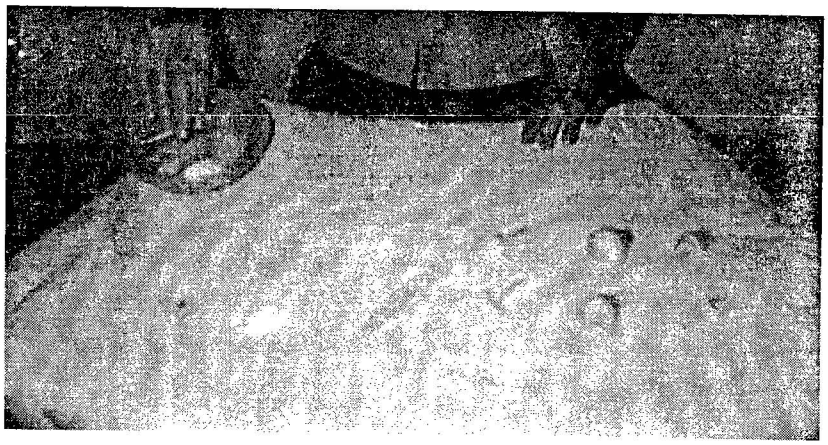

เก็บตัวหอยโดยเริ่มเก็บจากแถวล่าง

แผนการสอนที่ 2

ชื่อกิจกรรม ภาพต่อมีจุก **เวลา 30 นาที**

กลุ่มกิจกรรม ประสบการณ์ชีวิต

หมวดกิจกรรม พัฒนากล้ามเนื้อย่อย

อายุเด็ก 2 - 2½ ปี

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกให้เด็กรู้จักขนาดที่แตกต่างกัน
2. เพื่อฝึกการหยิบจับด้วยนิ้วมือทั้งสามคือ นิ้วหัวแม่มือ นิ้วชี้ และนิ้วกลาง

อุปกรณ์

ภาพต่อแบบมีจุกรูปผลไม้ จำนวน 5 ภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูนำภาพผลไม้ที่มีรูปภาพผลไม้หลายรูป ให้เด็กดู และครูถามว่าในภาพมีรูปผลไม้อะไรบ้าง

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กไปที่ชั้นวางอุปกรณ์ แล้วบอกเด็กว่าเราจะมาเล่น "ต่อภาพมีจุกรูปผลไม้กัน"
2. ครูถือภาพต่อมีจุกไปวางบนโต๊ะที่จะแสดง โดยให้นิ้วหัวแม่มืออยู่ด้านบนของภาพ และนิ้วที่เหลืออยู่ใต้ภาพ ถือภาพให้ชิดตัว
3. ครูปูผ้า
4. ครูหยิบชิ้นส่วนของภาพต่อ โดยใช้นิ้วทั้งสามในการหยิบ จับ คือ นิ้วหัวแม่มือ นิ้วชี้ และนิ้วกลาง จับบริเวณของภาพต่อนำออกมาวางข้าง ๆ ภาพทีละ 1 ชิ้นจนหมด
5. เมื่อนำชิ้นส่วนของภาพออกมาวางไว้จนหมดแล้ว ครูจึงนำชิ้นส่วนนั้น ๆ ใส่ลงในช่องที่ถูกต้องตามเดิม โดยหยิบด้วยนิ้วทั้งสามทีละชิ้นและให้เอียงชิ้นส่วนนั้นเล็กน้อยเพื่อให้ง่ายในการใส่
6. ให้เด็กปฏิบัติตามที่ครูสาธิต
7. เมื่อใส่ครบทุกชิ้นแล้ว ครูนำไปเก็บไว้ที่ชั้นวางอุปกรณ์ตามเดิม

ขั้นสรุป

ครูและเด็กสนทนากันว่า การที่จะใส่ภาพแบบมีจุกให้รวดเร็ว เราจะต้องเอียงชิ้นส่วนภาพจะทำให้ใส่สะดวก และสังเกตรอยของภาพให้ตรงกันให้ดี ถ้าใส่ได้ไม่ตรงให้ " ส่ายหน้า " และถ้าใส่ถูกต้องแล้วให้ " พยักหน้า " พร้อมทั้งต้องเก็บอุปกรณ์ให้เรียบร้อยทุกครั้งเมื่อเล่นเรียบร้อยแล้ว

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

1. เด็กจะมีความระมัดระวังในการจัดตำแหน่งสิ่งของ
2. เด็กจะสามารถเอียงชิ้นส่วนของภาพต่อได้ในการจัดใส่
3. เด็กจะรู้จักเก็บอุปกรณ์หลังปฏิบัติกิจกรรม

การประเมินผล

โดยการสังเกตว่าเด็กสามารถใส่ชิ้นส่วนของภาพต่อได้ถูกต้องหรือไม่

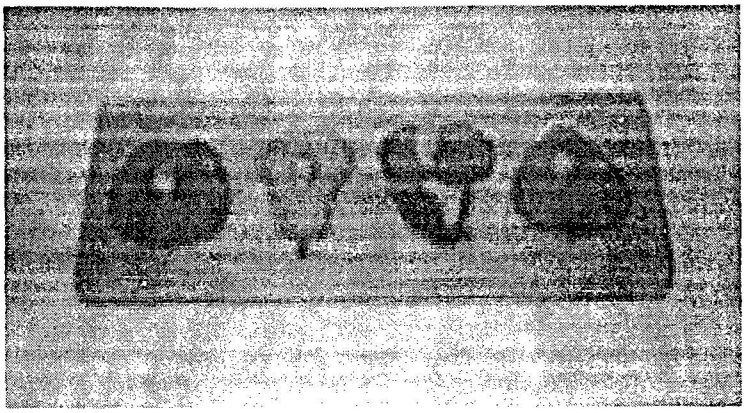

อุปกรณ์ภาพต่อแบบมีจุก

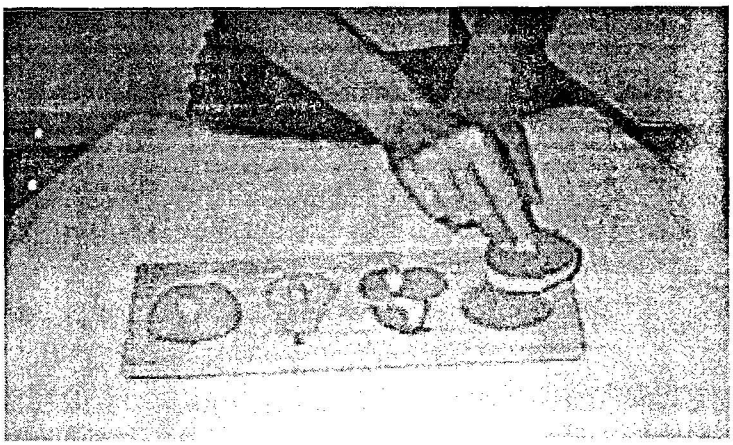

ใช้นิ้วหัวแม่มือ นิ้วชี้ นิ้วกลาง หยิบจากซ้ายไปขวา

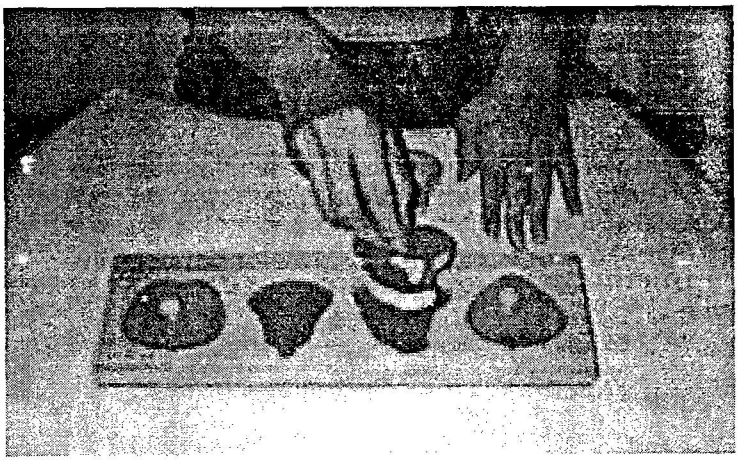

เฉียงชิ้นส่วนเล็กน้อยในการหยิบใส่

แผนการสอนที่ 3

ชื่อกิจกรรม จับคู่หอย **เวลา 30 นาที**

กลุ่มกิจกรรม ประสาทสัมผัส

หมวดกิจกรรม พัฒนาประสาทสัมผัสเบื้องต้น

อายุเด็ก 2½ ปี

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกการประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อมือและสายตา
2. เพื่อฝึกการเคลื่อนสายตาจากซ้ายไปขวาและบนลงล่างซึ่งจะเป็นการเตรียมความพร้อมในการอ่าน
3. เพื่อฝึกให้เด็กมีระเบียบ
4. เพื่อฝึกให้เด็กมีสมาธิ
5. เพื่อฝึกให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง

อุปกรณ์

1. ตัวหอยชนิดต่าง ๆ 10 คู่
2. ถ้วยสำหรับใส่หอย
3. ผ้าปูโต๊ะ
4. ถาด

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูนำรูปภาพสัตว์ที่อยู่ในทะเล....(ปลา ปู กุ้ง หอย ฯลฯ)....มาวางที่หน้าเด็ก โดยคว่ำรูปภาพไว้ จากนั้นให้เด็กหยิบภาพที่อยู่ด้านหน้าหงายดูว่ารูปในภาพนั้นเป็นรูปสัตว์อะไรให้เด็กตอบ

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กไปที่ชั้นวางอุปกรณ์ พร้อมทั้งบอกเด็กว่า "วันนี้เราจะมาเล่นจับคู่หอยกันอีกครั้ง " ครูถามเด็ก " เด็ก ๆ ลืมกันหรือยังค่ะ "
2. ครูยกถาดอุปกรณ์ไปยังโต๊ะที่จะแสดง
3. ครูให้เด็กยืนดูทางด้านซ้ายมือของครูพร้อมทั้งให้เอามือทั้งสองไขว้หลังไว้และดูอย่างเงียบ ๆ
4. ครูปูผ้า
5. ครูเอาถ้วยที่ใส่หอยออกจากถาด แล้วเอาถาดวางไว้ขวามือ
6. ครูเอาหอยตัวแรกออกจากถ้วยแล้ววางไว้ด้านซ้ายมือบนของผ้า
7. ครูหยิบหอยตัวที่สอง เทียบกับหอยตัวแรกถ้าเหมือนหอยตัวแรกให้วางถัดลงมาถ้าไม่เหมือนให้วางไว้แถวที่สองขวามือ
8. ครูทำเช่นนี้กับหอยทุกตัว โดยเริ่มเทียบกับหอยซ้ายมือตัวแรกก่อนแล้วจึงเทียบต่อไปทางขวามือ
9. เมื่อครูจับคู่หอยได้หมดแล้ว ให้ครูเก็บหอยใส่ถ้วยทีละตัวโดยเก็บจากหอยตัวแรกซ้ายมือบนก่อน เก็บจนหมดถึงตัวสุดท้ายของแถวบน แล้วจึงเริ่มเก็บแถวล่างจากซ้ายไปขวาเช่นกัน
10. ครูถามเด็กว่าจะจับคู่หอยดูบ้างหรือไม่ แล้วจึงให้เด็กลองทำดูบ้าง

11. ครูสนทนากับเด็ก " หอยคู่ไหนเหมือนกัน และหอยคู่ไหนไม่เหมือนกัน " พร้อมทั้งให้เด็กดูบัตรคำ คำว่า เหมือนกัน ไม่เหมือนกัน จับคู่ แล้วให้เด็กพูดตาม

12. ครูเก็บถ้วยหอยใส่ถาด พับผ้า แล้วจึงนำถาดไปเก็บไว้ที่ชั้นวางอุปกรณ์ตามเดิม

ขั้นสรุป

ครูสนทนากับเด็กว่า " เด็กจับคู่หอยได้กี่คู่ " และหอยแต่ละคู่จะมีลักษณะที่เหมือนกันอย่างไร

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

1. เด็กจะได้สัมผัส เห็นสีและรูปร่างของหอย
2. เด็กจะได้คำศัพท์จากอุปกรณ์ที่ใช้ และคำว่า เหมือน ไม่เหมือน จับคู่

การประเมินผล

1. สังเกตดูว่ามีหอยเหลือเกินที่จับคู่อยู่ในถ้วยหรือไม่
2. สังเกตดูว่าหอยไม่พอที่จะจับคู่หรือไม่
3. สังเกตดูว่ามีหอยวางอยู่มากกว่าสองตัวต่อหนึ่งคู่หรือไม่

หมายเหตุ ภาพกิจกรรมดูได้จากแผนการสอนที่ 1

แผนการสอนที่ 4

ชื่อกิจกรรม ภาพต่อมีจุก **เวลา 30 นาที**

กลุ่มกิจกรรม ประสบการณ์ชีวิต

หมวดกิจกรรม พัฒนากล้ามเนื้อย่อย

อายุเด็ก 2 - 2½ ปี

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกให้เด็กรู้จักขนาดที่แตกต่างกัน
2. เพื่อฝึกการหยิบจับด้วยนิ้วมือทั้งสามคือ นิ้วหัวแม่มือ นิ้วชี้ และนิ้วกลาง

อุปกรณ์

ภาพต่อแบบมีจุกรูปผลไม้ จำนวน 5 ภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูนำผลไม้จำลองมาให้เด็กดู และสนทนาว่าผลไม้จำลองแต่ละลูกมีชื่อว่าอะไร ?

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กไปที่ชั้นวางอุปกรณ์ แล้วบอกเด็กว่าเราจะมาเล่น " ต่อภาพมีจุกรูปผลไม้กัน "
2. ครูถือภาพต่อมีจุกไปวางบนโต๊ะที่จะแสดง โดยให้นิ้วหัวแม่มืออยู่ด้านบนของภาพ และนิ้วที่เหลืออยู่ใต้ภาพ ถือภาพให้ชิดตัว
3. ครูปูผ้า
4. ครูหยิบชิ้นส่วนของภาพต่อ โดยใช้นิ้วทั้งสามในการหยิบ จับ คือ นิ้วหัวแม่มือ นิ้วชี้ และนิ้วกลาง จับบริเวณของภาพต่อนำออกมาวางข้าง ๆ ภาพทีละ 1 ชิ้นจนหมด
5. เมื่อนำชิ้นส่วนของภาพออกมาวางไว้จนหมดแล้ว ครูจึงนำชิ้นส่วนนั้น ๆ ใส่ลงในช่องที่ถูกต้องตามเดิม โดยหยิบด้วยนิ้วทั้งสามทีละชิ้นและให้เอียงชิ้นส่วนนั้นเล็กน้อยเพื่อให้ง่ายในการใส่
6. ให้เด็กปฏิบัติตามที่ครูสาธิต
7. เมื่อใส่ครบทุกชิ้นแล้ว ครูนำไปเก็บไว้ที่ชั้นวางอุปกรณ์ตามเดิม

ขั้นสรุป

ครูและเด็กสนทนากันว่า การที่จะใส่ภาพแบบมีจุกให้รวดเร็ว เราจะต้องเอียงชิ้นส่วนภาพจะทำให้ใส่สะดวก และสังเกตรอยของภาพให้ตรงกันให้ดี ถ้าใส่ได้ไม่ตรงให้ " ส่ายหน้า " และถ้าใส่ถูกต้องแล้วให้ " พยักหน้า " พร้อมทั้งต้องเก็บอุปกรณ์ให้เรียบร้อยทุกครั้งเมื่อเล่นเรียบร้อยแล้ว เด็กจะได้ภาษา คำว่า ผลไม้ ชมพู่ ข้าวโพด มังคุด สตรอเบอรี่

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

1. เด็กจะมีความระมัดระวังในการจัดตำแหน่งสิ่งของ
2. เด็กจะสามารถเอียงชิ้นส่วนของภาพต่อได้ในการจัดใส่
3. เด็กจะรู้จักเก็บอุปกรณ์หลังปฏิบัติกิจกรรม

การประเมินผล

โดยการสังเกตว่าเด็กสามารถใส่ชิ้นส่วนของภาพต่อได้ถูกต้องหรือไม่

หมายเหตุ ภาพกิจกรรมดูได้จากแผนการสอนที่

แผนการสอนที่ 5

ชื่อกิจกรรม ร้อยลูกปัด เวลา 30 นาที

กลุ่มกิจกรรม ประสบการณ์ชีวิต

หมวดกิจกรรม พัฒนากล้ามเนื้อย่อย

อายุเด็ก 2 ½ ปี

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกการประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อมือและสายตา
2. เพื่อฝึกการเคลื่อนไหวที่ละเอียดอ่อน
3. เพื่อฝึกให้เด็กมีระเบียบ
4. เพื่อฝึกให้เด็กมีสมาธิ
5. เพื่อฝึกให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง
6. เพื่อเตรียมความพร้อมเด็กในการใช้สายตาในการอ่านต่อไป

อุปกรณ์

1. ตะกร้า
2. เชือกมัดปมไว้ที่ปลายด้านเดียว
3. ลูกปัดสีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1 นิ้ว จำนวน 12 - 15 ลูก

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูบอกเด็กว่าเราจะเล่นเกม " สีแสนสวย " ครูแจกกระดาษสี 8 สี ต่อเด็กหนึ่งคน ให้เด็กนั่งเป็นวงกลม ครูบอกให้เด็ก หยิบสี.....ขึ้นมา เด็กที่หยิบสีถูกต้องและหยิบก่อนจะได้เล่นต่อไป

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กไปที่ชั้นวางอุปกรณ์พร้อมทั้งบอกเด็กว่า " ครูจะร้อยลูกปัด "
2. ครูยกตะกร้าลูกปัดด้วยมือทั้งสองไปที่โต๊ะที่จะแสดง
3. **ครูนั่งลงให้เด็กยืนดูทางด้านซ้ายมือของครู โดยให้เด็กเอามือทั้งสองไขว้หลังไว้**
4. **ครูจับปลายเชือกด้วยมือขวาและลูกปัดด้วยมือซ้าย**
5. **ครูร้อยเชือกผ่านลูกปัดโดยให้เชือกผ่านรูลูกปัดประมาณ 1 นิ้ว**
6. **ครูปล่อยมือขวาจากเชือกมาจับลูกปัดและใช้มือซ้ายดึงเชือกจนสุดถึงปมที่มัดไว้**
7. **ครูใช้มือซ้ายหยิบลูกปัดลูกที่สองแล้วร้อยตามขั้นที่ 4 – 6**
8. ครูร้อยลูกปัดจนหมด
9. **เมื่อครูร้อยลูกปัดหมดแล้ว วางเชือกที่ร้อยเสร็จแล้วนั้นบนโต๊ะ แล้วดึงลูกปัดออกใส่ตะกร้าทีละลูก**
10. **ครูให้เด็กลองปฏิบัติตามที่ครูสาธิต**
11. ครูนำตะกร้าลูกปัดไปที่เก็บที่ชั้นวางอุปกรณ์ตามเดิม

ขั้นสรุป

ครูถามสีจากลูกปัดที่เด็กร้อย และช่วยกันวัดความยาวที่เด็กร้อยได้ ครูถามและสนทนากับนักเรียนว่า ถ้าเราจะร้อยเอาลูกปัดออกได้ ให้จับปลายเชือกเท่านั้น จะทำให้เราร้อยเชือกได้ง่ายขึ้น และเด็กได้คำศัพท์และภาษา คำว่า ปม เชือก ร้อย

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

1. เด็กจะได้เห็นสีและรูปร่างของลูกปัดที่ต่างกัน
2. เด็กจะได้เห็นความยาวของลูกปัดที่เพิ่มขึ้นเมื่อร้อยเสร็จ
3. เด็กจะได้คำศัพท์จากอุปกรณ์ที่ใช้ในการร้อยลูกปัด และจะเข้าใจความหมายของคำว่า ปม เชือก ร้อย

การประเมินผล

1. สังเกตดูว่าเด็กร้อยลูกปัดได้หรือไม่
2. สังเกตดูว่าเด็กค่อย ๆ เอาลูกปัดออกคืนใส่ตะกร้าหรือไม่

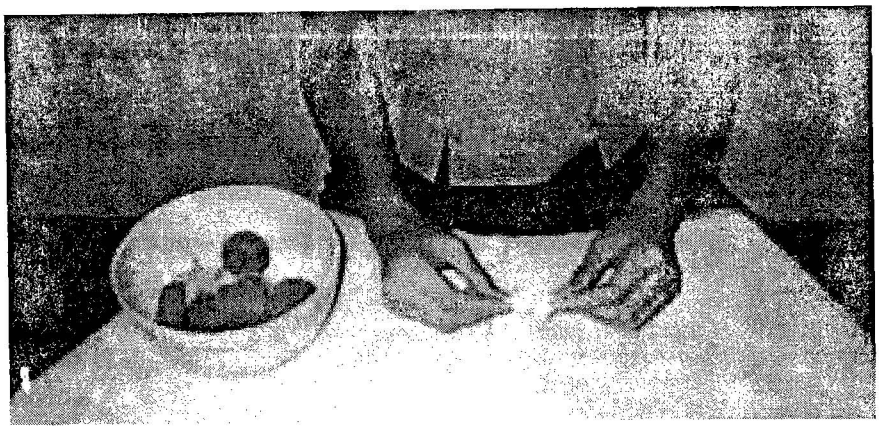

ผูกปลายเชือก

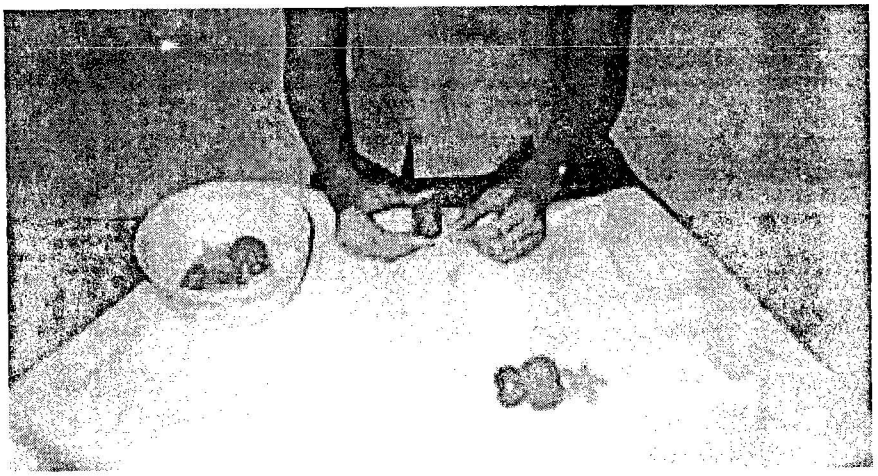

ร้อยเชือกผ่านลูกปัด โดยให้เชือกผ่านรูลูกปัด 1 นิ้ว

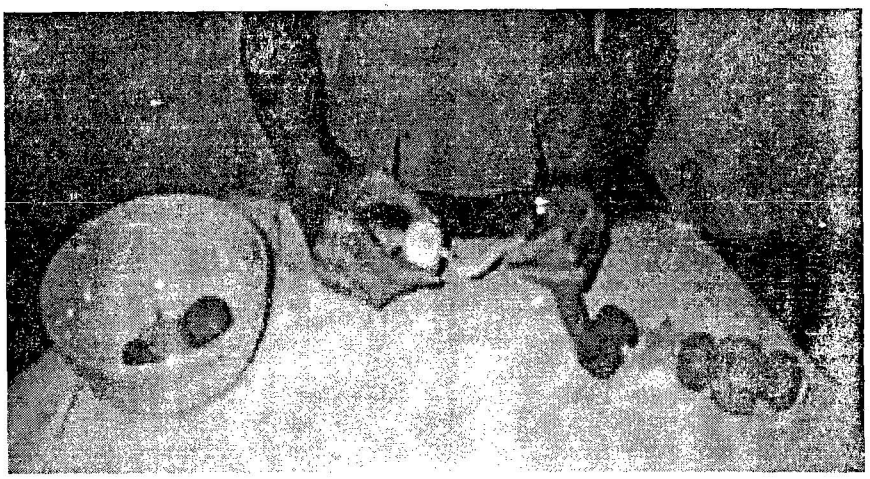

เก็บลูกปัดโดยดึงลูกปัดออกจากเชือก ทีละ 1 ลูกจนหมด

แผนการสอนที่ 6

ชื่อกิจกรรม เปิด – ปิดขวด **เวลา 30 นาที**

กลุ่มกิจกรรม ประสบการณ์ชีวิต

หมวดกิจกรรม พัฒนากล้ามเนื้อย่อย

อายุเด็ก 2 - 2½ ปี

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกการประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อมือและสายตา
2. เพื่อฝึกการใช้นิ้ว
3. เพื่อฝึกให้เด็กมีระเบียบ
4. เพื่อฝึกให้เด็กมีสมาธิ
5. เพื่อฝึกให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง

อุปกรณ์

1. ขวดขนาดแตกต่างกัน 5 ขวด
2. ถาดสำหรับใส่ขวด

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูสนทนากับเด็ก และถามว่าที่บ้านใครมีขวดบ้าง และขวดมีประโยชน์อย่างไร ขวดที่บ้านของเด็กใช้ใส่อะไรบ้าง ให้เด็กช่วยกันตอบและบอกเด็กว่า วันนี้ครูจะสอนเปิด – ปิดขวด

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กไปที่ชั้นวางอุปกรณ์
2. ครูยกถาดที่ใส่ขวดด้วยมือทั้งสองไปวางที่บนโต๊ะที่จะแสดง
3. ครูให้เด็กยืนดูทางด้านซ้ายมือของครู โดยให้เด็กเอามือทั้งสองไขว้หลังไว้ แล้วดูอย่างเงียบ ๆ
4. ครูบอกเด็กว่า " ครูจะเปิดขวดทั้งหมดนี้ "
5. ครูหยิบขวดแรกด้วยมือซ้าย แล้วใช้มือขวาหมุนเปิดฝาขวด
6. ครูเปิดฝาขวดทั้งหมด แล้ววางฝา และขวดให้คละกัน
7. ครูปิดฝาขวดทั้งหมดอีกครั้ง
8. ให้เด็กลองปฏิบัติกิจกรรมตามที่ครูสาธิต
9. ครูนำอุปกรณ์ไปเก็บไว้ที่ชั้นวางอุปกรณ์ตามเดิม

ขั้นสรุป

เด็กจะเห็นความแตกต่างของขนาด สี ฝา และชนิดของขวด นักเรียนได้ภาษาและคำศัพท์ คำว่า เปิด – ปิด หมุน ฝา ขวด

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

1.เด็กจะได้เห็นความแตกต่างของขนาดสี และชนิดของขวด

2. เด็กจะได้คำศัพท์จากอุปกรณ์ที่ใช้ และรู้จักความหมายของคำว่า เปิด ปิด หมุน ฝา ขวด

การประเมินผล

ครูสังเกตดูว่าเด็กสามารถเปิดและปิดฝาขวดได้หรือไม่

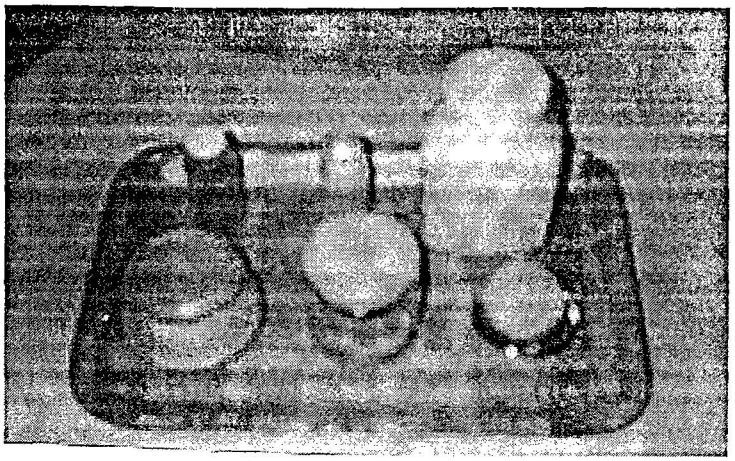

อุปกรณ์เปิด – ปิดขวา

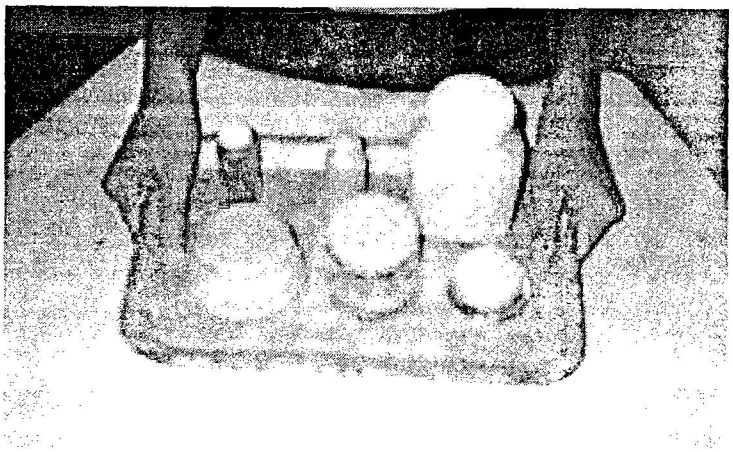

ยกถาดใช้นิ้วหัวแม่มืออยู่ด้านบน สี่นิ้วที่เหลืออยู่ใต้ถาด

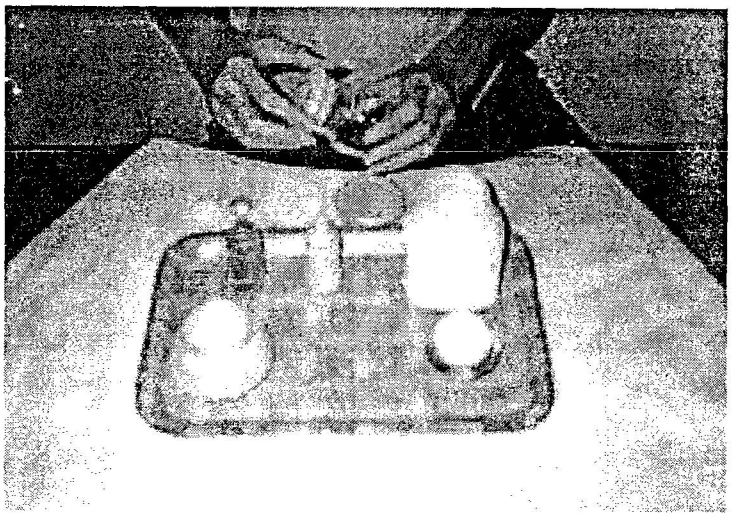

จับขวดด้วยมือซ้าย ใช้มือข วาหมุนเปิด – ปิด วางฝาคละกัน

แผนการสอนที่ 7

ชื่อกิจกรรม ร้อยลูกปัด **เวลา 30 นาที**

กลุ่มกิจกรรม ประสบการณ์ชีวิต

หมวดกิจกรรม พัฒนากล้ามเนื้อย่อย

อายุเด็ก 2 ½ ปี

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกการประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อมือและสายตา
2. เพื่อฝึกการเคลื่อนไหวที่ละเอียดอ่อน
3. เพื่อฝึกให้เด็กมีระเบียบ
4. เพื่อฝึกให้เด็กมีสมาธิ
5. เพื่อฝึกให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง
6. เพื่อเตรียมความพร้อมเด็กในการใช้สายตาในการอ่านต่อไป

อุปกรณ์

1. ตะกร้า
2. เชือกมัดปมไว้ที่ปลายด้านเดียว
3. ลูกปัดสีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1 นิ้ว จำนวน 12 - 15 ลูก

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูบอกเด็กว่าเราจะเล่นเกม " จับคู่สี " ครูแจกกระดาษสี 8 สี ต่อเด็กหนึ่งคน ให้เด็กนั่งเป็นวงกลม ครูหยิบกระดาษสีวางลงตรงกลางวงให้เด็กแต่ละคนหยิบกระดาษสีที่เหมือนกันกับสีของครู จากนั้นถ้าเด็กคนใดวางกระดาษสีได้เร็วที่สุดจะให้เด็กคนนั้นเป็นคนวางกระดาษสีกลางวงให้เพื่อน ๆ จับคู่เด็กที่หยิบสีถูกต้องและหยิบก่อนจะได้เล่นต่อไป

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กไปที่ชั้นวางอุปกรณ์พร้อมทั้งบอกเด็กว่า " ครูจะร้อยลูกปัด "
2. ครูยกตะกร้าลูกปัดด้วยมือทั้งสองไปที่โต๊ะที่จะแสดง
3. ครูนั่งลงให้เด็กยืนดูทางด้านซ้ายมือของครู โดยให้เด็กเอามือทั้งสองไขว้หลังไว้
4. ครูจับปลายเชือกด้วยมือขวาและลูกปัดด้วยมือซ้าย
5. ครูร้อยเชือกผ่านลูกปัดโดยให้เชือกผ่านรูลูกปัดประมาณ 1 นิ้ว
6. ครูปล่อยมือขวาจากเชือกมาจับลูกปัดและใช้มือซ้ายดึงเชือกจนสุดถึงปมที่มัดไว้
7. ครูใช้มือซ้ายหยิบลูกปัดลูกที่สองแล้วร้อยตามขั้นที่ 4 – 6
8. ครูร้อยลูกปัดจนหมด
9. เมื่อครูร้อยลูกปัดหมดแล้ว วางเชือกที่ร้อยเสร็จแล้วนั้นบนโต๊ะ แล้วดึงลูกปัดออกใส่ตะกร้าทีละลูก
10. ครูให้เด็กลองปฏิบัติตามที่ครูสาธิต
11. ครูนำตะกร้าลูกปัดไปที่เก็บที่ชั้นวางอุปกรณ์ตามเดิม

ขั้นสรุป

ครูถามสีจากลูกปัดที่เด็กร้อย และช่วยกันวัดความยาวที่เด็กร้อยได้ ครูถามและสนทนากับ

เด็กว่า ถ้าเราจะร้อยเอาลูกปัดออกได้ ให้จับปลายเชือกเท่านั้น จะทำให้เราร้อยเชือกได้ง่ายขึ้น และเด็กได้คำศัพท์และภาษา คำว่า ปม เชือก ร้อย

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

1. เด็กจะได้เห็นสีและรูปร่างของลูกปัดที่ต่างกัน
2. เด็กจะได้เห็นความยาวของลูกปัดที่เพิ่มขึ้นเมื่อร้อยเสร็จ
3. เด็กจะได้คำศัพท์จากอุปกรณ์ที่ใช้ในการร้อยลูกปัด และจะเข้าใจความหมายของคำว่า ปม เชือก ร้อย

การประเมินผล

1. สังเกตดูว่าเด็กร้อยลูกปัดได้หรือไม่
2. สังเกตดูว่าเด็กค่อย ๆ เอาลูกปัดออกคืนใส่ตะกร้าหรือไม่

หมายเหตุ ภาพกิจกรรมดูได้จากแผนการสอนที่ 5

แผนการสอนที่ 8

ชื่อกิจกรรม เปิด – ปิดขวด **เวลา 30 นาที**

กลุ่มกิจกรรม ประสบการณ์ชีวิต

หมวดกิจกรรม พัฒนากล้ามเนื้อย่อย

อายุเด็ก 2 - 2 ½ ปี

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกการประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อมือและสายตา
2. เพื่อฝึกการใช้นิ้ว
3. เพื่อฝึกให้เด็กมีระเบียบ
4. เพื่อฝึกให้เด็กมีสมาธิ
5. เพื่อฝึกให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง

อุปกรณ์

1. ขวดขนาดแตกต่างกัน 5 ขวด
2. ถาดสำหรับใส่ขวด

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูนำขวดมาวางบนโต๊ะ 4 – 5 ขวด จากนั้นครูสอนเด็กนับเลขจากขวดโดยเรียงลำดับ 1–2-3-4-5 ให้เด็กช่วยกันตอบและนับเลขตามครู และสอนเด็กเกี่ยวกับขนาดของขวดแต่ละขวดว่ามีขนาดแตกต่างกัน

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กไปที่ชั้นวางอุปกรณ์
2. ครูยกถาดที่ใส่ขวดด้วยมือทั้งสองไปวางที่บนโต๊ะที่จะแสดง
3. ครูให้เด็กยืนดูทางด้านซ้ายมือของครู โดยให้เด็กเอามือทั้งสองไขว้หลังไว้ แล้วดูอย่างเงียบ ๆ
4. ครูบอกเด็กว่า “ ครูจะเปิดขวดทั้งหมดนี้ ”
5. ครูหยิบขวดแรกด้วยมือซ้าย แล้วใช้มือขวาหมุนเปิดฝาขวด
6. ครูเปิดฝาขวดทั้งหมด แล้ววางฝา และขวดให้คละกัน
7. ครูปิดฝาขวดทั้งหมดอีกครั้ง
8. ให้เด็กลองปฏิบัติกิจกรรมตามที่ครูสาธิต
9. ครูนำอุปกรณ์ไปเก็บไว้ที่ชั้นวางอุปกรณ์ตามเดิม

ขั้นสรุป

เด็กจะเห็นความแตกต่างของขนาด สี ฝา และชนิดของขวด นักเรียนได้ภาษาและคำศัพท์ คำว่า เปิด – ปิด หมุน ฝา ขวด

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

1. เด็กจะได้เห็นความแตกต่างของขนาดสี และชนิดของขวด
2. เด็กจะได้คำศัพท์จากอุปกรณ์ที่ใช้ และรู้จักความหมายของคำว่า เปิด ปิด หมุน ฝา ขวด

การประเมินผล

ครูสังเกตดูว่าเด็กสามารถเปิดและปิดฝาขวดได้หรือไม่

แผนการสอนที่ 9

ชื่อกิจกรรม เทน้ำตามลำดับที่กำหนดให้ **เวลา 30 นาที**

กลุ่มกิจกรรม ประสบการณ์ชีวิต

หมวดกิจกรรม พัฒนากล้ามเนื้อใหญ่

อายุเด็ก 3 ½ ปี

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกการประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อมือและสายตา
2. เพื่อฝึกให้เด็กมีระเบียบ
3. เพื่อฝึกให้เด็กมีสมาธิ
4. เพื่อฝึกให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง

อุปกรณ์

1. ผ้าปู
2. ผ้ากันเปื้อน
3. ถาด
4. เหยือกติดจุกสำหรับการเทน้ำ
5. แก้ว 3 ใบ ติดขีดสำหรับปริมาณ ¼ , ½ และ ¾ ถ้วย
6. ผ้าขนหนู

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับน้ำ ว่าน้ำมีประโยชน์อย่างไรบ้าง ? (ใช้ชำระร่างกาย , ใช้ดื่มกิน , ใช้หุงหาอาหาร ฯลฯ)

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กไปที่ชั้นวางอุปกรณ์พร้อมทั้งแนะนำเด็กว่า " นี่คือกิจกรรมเทน้ำตามระดับที่กำหนดให้ "
2. ครูถือถาดอุปกรณ์ไปยังโต๊ะที่จะแสดง
3. ครูนำเหยือกไปใส่น้ำให้พอสำหรับจะรินใส่แก้วทั้งสาม
4. ครูกลับมานั่งที่
5. **ครูให้เด็กยืนทางด้านซ้ายมือของครู โดยให้เด็กเอามือทั้งสองไขว้หลังแล้วดูอย่างเงียบ ๆ**
6. **ครูใส่ผ้ากันเปื้อน**
7. ครูนำผ้าปูออกมาปู แล้วนำอุปกรณ์ทั้งหมดลงบนผ้าปู
8. ครูรินน้ำลงในแก้วที่มีขีด ¾ ก่อนเนื่องจากง่ายที่สุด โดยครูจะชี้ไปที่ขีดปริมาณก่อนที่จะรินการรินให้ใช้มือขวาจับเหยือกและมือซ้ายประคองใต้เหยือก
9. ให้ครูรินน้ำอย่างช้า ๆ ตามองดูที่สายน้ำ
10. ครูทำเช่นเดียวกันกับแก้วที่มีขีดปริมาณ ½ และต่อด้วยแก้วที่มีขีดปริมาณ ¼
11. ครูวางเหยือกลงบนผ้าปูตามเดิม
12. ครูยกแก้วที่มีน้ำมากที่สุด ¾ รินกลับคืนใส่เหยือกช้า ๆ โดยใช้มือขวาถือแก้ว และมือซ้ายประคองใต้แก้ว ตามองดูที่สายน้ำที่กำลังรินจนน้ำหยดสุดท้าย

13. ครูวางแก้วลงบนผ้าปูตามเดิม
14. ครูทำเช่นเดียวกันกับแก้วที่มีน้ำ ½ และ ¼ ถ้วย
15. ครูถอดผ้ากันเปื้อนออก
16. ครูให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมตามที่ครูสาธิต
17. ครูเช็ดภาชนะทั้งหมดด้วยผ้าขนหนูที่เตรียมไว้
18. ครูนำผ้าขนหนูไปตาก
19. ครูถอดและพับผ้ากันเปื้อน
20. ครูนำอุปกรณ์ไปเก็บไว้ที่ชั้นวางอุปกรณ์ตามเดิม

ขั้นสรุป

ครูสนทนากับเด็กว่าการที่เราจะเทน้ำได้ดีนั้น จะต้องเทช้า ๆ ตาต้องมองแก้วตามกำหนด จะทำให้เทน้ำไม่หก นักเรียนได้คำศัพท์และภาษาที่ได้คือ ไม่พอ มากไป น้อยไป

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

1. เด็กจะได้ยินเสียงน้ำเวลาริน
2. เด็กจะได้เห็นฟองอากาศที่เกิดขึ้นเมื่อเทน้ำ
3. เด็กจะได้สังเกตปริมาณน้ำที่รินไปในขีดต่าง ๆ
4. เด็กจะได้ภาษา ปริมาณน้ำ ไม่พอ มากไป น้อยไป และเด็กจะได้รู้จักชื่อของอุปกรณ์ที่นำมาใช้

การประเมินผล

1. สังเกตดูว่าเด็กรินน้ำต่ำกว่าระดับหรือไม่
2. สังเกตดูว่าเด็กรินน้ำสูงกว่าระดับหรือไม่
3. สังเกตดูว่าเด็กรินน้ำกลับใส่เหยือกได้หรือไม่
4. สังเกตดูว่าเด็กรินน้ำหกหรือไม่

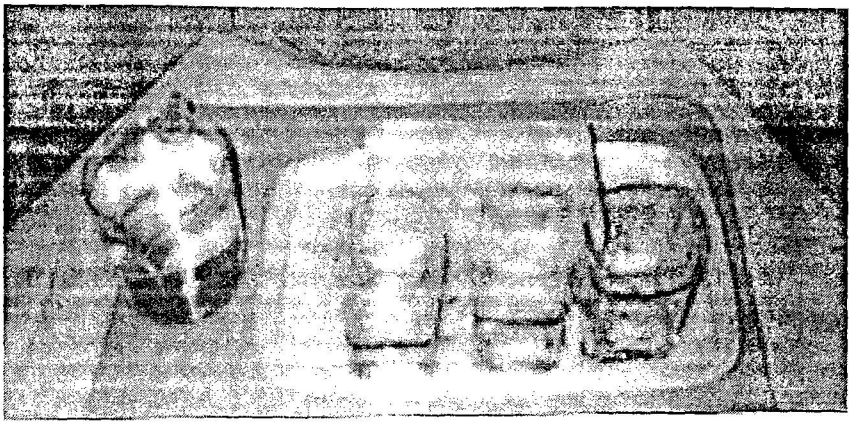

อุปกรณ์การเทน้ำตามระดับที่กำหนด

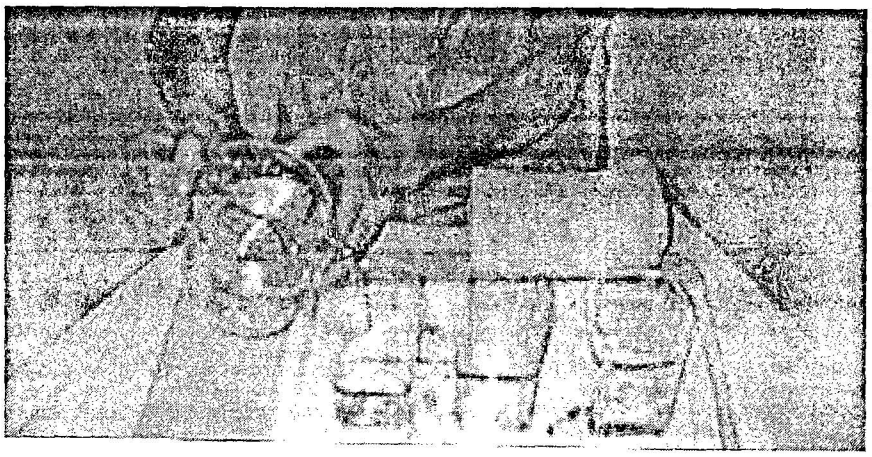

เริ่มจากระดับต่ำครั้งแรก

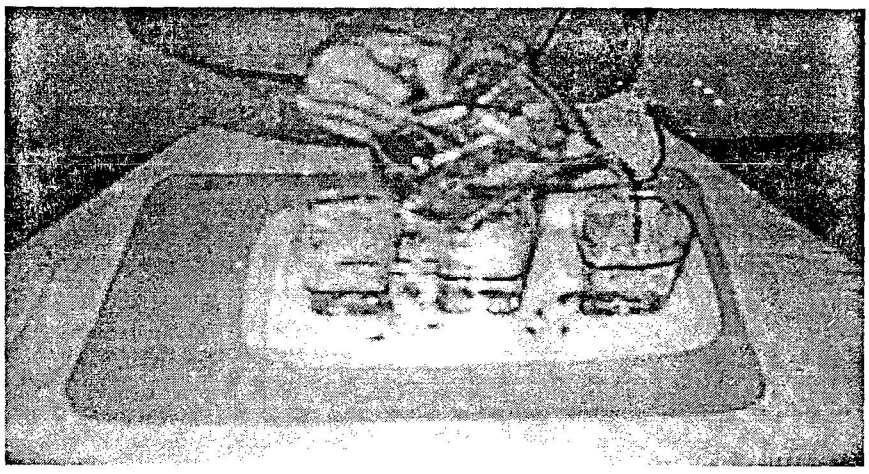

เทจนหมดถึงระดับสูง

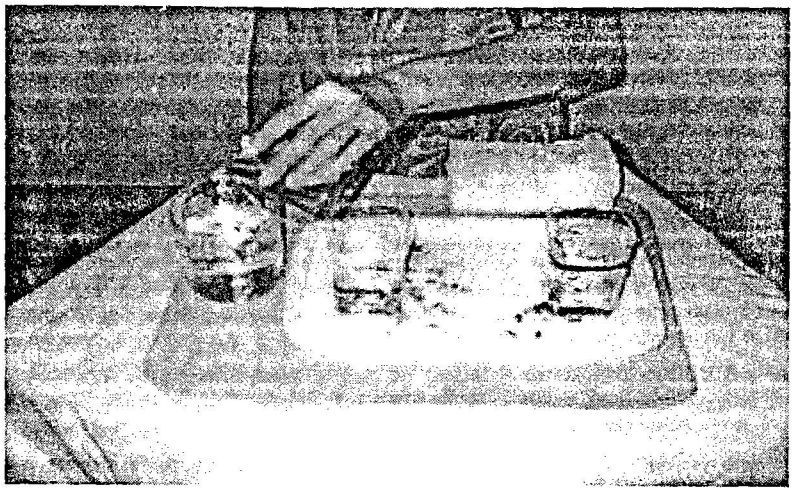

เทน้ำกลับสู่ถ้วยใหญ่

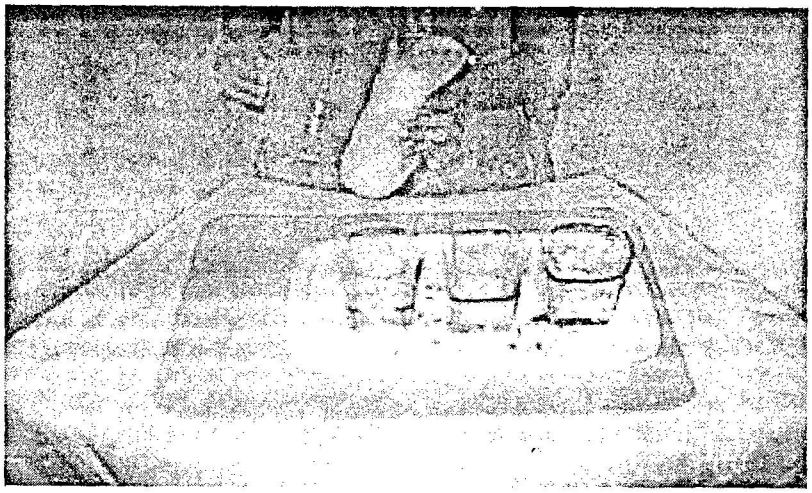

เช็ดให้แห้งหลังจากเทน้ำทุกครั้ง

แผนการสอนที่ 10

ชื่อกิจกรรม ไม้หนีบผ้า **เวลา 30 นาที**

กลุ่มกิจกรรม ประสบการณ์ชีวิต

หมวดกิจกรรม พัฒนากล้ามเนื้อมือ

อายุเด็ก 3 ปี

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกกล้ามเนื้อมือ
2. เพื่อฝึกการหยิบจับ
3. เพื่อฝึกให้เด็กมีระเบียบ
4. เพื่อฝึกให้เด็กมีสมาธิ
5. เพื่อฝึกให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง

อุปกรณ์

1. ไม้หนีบผ้า
2. ตะกร้า

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูเล่นเกม " หาคู่ " โดยนำไม้หนีบผ้า จำนวนสีคละกัน กองเอาไว้ตรงกลาง ให้เด็กช่วยกันจับคู่สีให้ได้มากที่สุด ครูถามเด็กว่า ไม้หนีบผ้ามีประโยชน์อะไรบ้าง ที่บ้านของใครมีไม้หนีบผ้าบ้าง ครูบอกเด็กว่า ครูจะสอนเรื่องไม้หนีบผ้า

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กไปที่ชั้นวางอุปกรณ์
2. ครูถือกล่องใส่ไม้หนีบผ้าด้วยมือทั้งสองไปยังโต๊ะที่จะแสดง
3. ครูให้เด็กยืนดูทางด้านซ้ายมือของครู โดยให้เด็กเอามือทั้งสองไขว้หลังไว้ แล้วดูอย่างเงียบ ๆ
4. ครูบอกเด็กว่า " ครูจะใช้ไม้หนีบผ้าหนีบกล่องนี้ "
5. ครูวางมือซ้ายไว้บนตัก
6. ครูหยิบไม้หนีบผ้าด้วยนิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้ของมือขวา
7. ครูบีบปลายไม้หนีบผ้าเข้าหากัน หนีบไว้ที่ขอบกล่องแล้วจึงปล่อยนิ้วออก
8. ครูหนีบไม้หนีบผ้าที่บริเวณขอบกล่องจนหมดโดยหนีบทีละหนึ่งอัน
9. จากนั้นครูจึงเอาไม้หนีบผ้าออกจากขอบกล่อง โดยเอาออกทีละอันและใช้วิธีบีบไม้หนีบวิธีเดียวกันกับตอนที่หนีบไว้บริเวณกล่อง
10. ให้เด็กลองปฏิบัติกิจกรรมตามที่ครูสาธิต
11. ครูนำกล่องไม้หนีบผ้าไปเก็บไว้ที่ชั้นวางอุปกรณ์ตามเดิม

ขั้นสรุป

ให้เด็กร่วมกันสรุปว่าการที่เราจะหนีบไม้หนีบผ้าให้ได้ดี ต้องใช้นิ้วมือจับให้มั่นคง และภาษาที่ได้คือ สีต่าง ๆ บีบ หนีบ กล่อง เปิด – ปิด

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

1. เด็กจะสามารถใช้นิ้วมือบีบเปิดและปิดไม้หนีบผ้าได้
2. เด็กสามารถจินตนาการไม้หนีบผ้า ที่หนีบบริเวณกล่องให้เป็นรั้วบ้านได้
3. เด็กจะได้คำศัพท์จากอุปกรณ์ที่ใช้และเข้าใจความหมายของคำว่า บีบ หนีบ เปิด ปิด

การประเมินผล

1. ครูสังเกตดูว่าเด็กสามารถจับปลายไม้หนีบด้วยนิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ได้หรือไม่
2. ครูสังเกตดูว่าเด็กเอาไม้หนีบผ้าออกจากบริเวณขอบกล่องก่อนนำไปเก็บที่เดิมหรือไม่

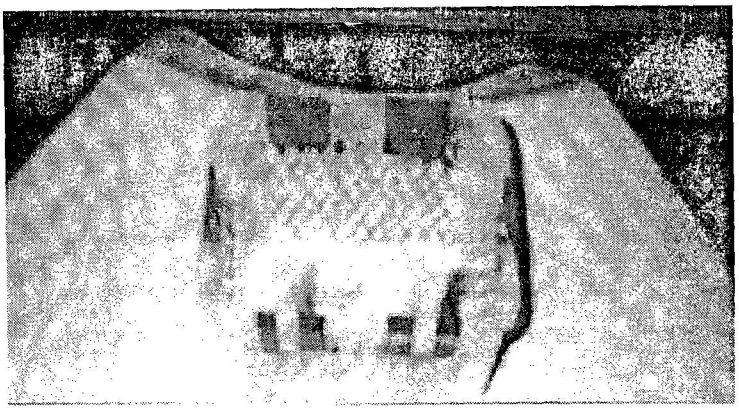

อุปกรณ์ไม้หนีบผ้า

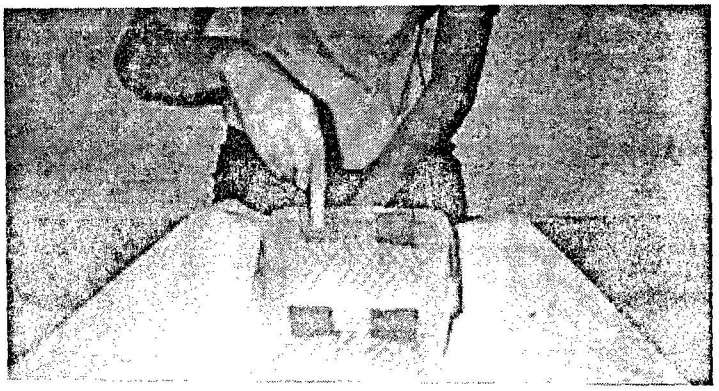

หยิบไม้หนีบด้วยมือขวา ใช้นิ้วหัวแม่มือ นิ้วชี้ นิ้วกลาง
ตามตำแหน่งที่กำหนด

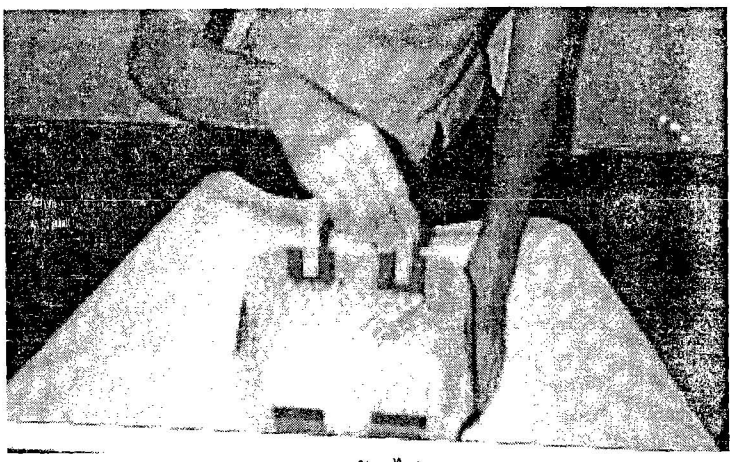

จากซ้ายไปขวา

จับไม้หนีบออก โดยเริ่มจากซ้ายไปขวา

แผนการสอนที่ 11

ชื่อกิจกรรม เทน้ำตามลำดับที่กำหนดให้ **เวลา 30 นาที**

กลุ่มกิจกรรม ประสบการณ์ชีวิต

หมวดกิจกรรม พัฒนากล้ามเนื้อใหญ่

อายุเด็ก 3 ½ ปี

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกการประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อมือและสายตา
2. เพื่อฝึกให้เด็กมีระเบียบ
3. เพื่อฝึกให้เด็กมีสมาธิ
4. เพื่อฝึกให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง

อุปกรณ์

1. ผ้าปู
2. ผ้ากันเปื้อน
3. ถาด
4. เหยือกติดจุกสำหรับการเทน้ำ
5. แก้ว 3 ใบ ติดขีดสำหรับปริมาณ ¼ , ½ และ ¾ ถ้วย
6. ผ้าขนหนู

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูนำรูปภาพประโยชน์ของน้ำมาให้เด็กดูพร้อมทั้งสนทนากับเด็กว่าในภาพเป็นภาพอะไร แล้วให้เด็กตอบว่าแต่ละภาพคืออะไรบ้าง จากนั้นครูสรุปภาพว่าทั้งนี้เป็นประโยชน์ของน้ำทั้งหมด เพราะฉะนั้นเราควรใช้น้ำอย่างประหยัด

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กไปที่ชั้นวางอุปกรณ์พร้อมทั้งแนะนำเด็กว่า " นี่คือกิจกรรมเทน้ำตามระดับที่กำหนดให้ "
2. ครูถือถาดอุปกรณ์ไปยังโต๊ะที่จะแสดง
3. ครูนำเหยือกไปใส่น้ำให้พอสำหรับจะรินใส่แก้วทั้งสาม
4. ครูกลับมานั่งที่
5. ครูให้เด็กยืนทางด้านซ้ายมือของครู โดยให้เด็กเอามือทั้งสองไขว้หลังแล้วดูอย่างเงียบ ๆ
6. ครูใส่ผ้ากันเปื้อน
7. ครูนำผ้าปูออกมาปู แล้วนำอุปกรณ์ทั้งหมดลงบนผ้าปู
8. ครูรินน้ำลงในแก้วที่มีขีด ¾ ก่อนเนื่องจากง่ายที่สุด โดยครูจะชี้ไปที่ขีดปริมาณก่อนที่จะริน การรินให้ใช้มือขวาจับเหยือกและมือซ้ายประคองใต้เหยือก
9. ให้ครูรินน้ำอย่างช้า ๆ ตามองดูที่สายน้ำ
10. ครูทำเช่นเดียวกันกับแก้วที่มีขีดปริมาณ ½ และต่อด้วยแก้วที่มีขีดปริมาณ ¼
11. ครูวางเหยือกลงบนผ้าปูตามเดิม

12. ครูยกแก้วที่มีน้ำมากที่สุด ¾ รินกลับคืนใส่เหยือกช้า ๆ โดยใช้มือขวาถือแก้ว และมือซ้ายประคองใต้แก้ว ตามองดูที่สายน้ำที่กำลังรินจนน้ำหยดสุดท้าย
13. ครูวางแก้วลงบนผ้าปูตามเดิม
14. ครูทำเช่นเดียวกันกับแก้วที่มีน้ำ ½ และ ¼ ถ้วย
15. ครูถอดผ้ากันเปื้อนออก
16. ครูให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมตามที่ครูสาธิต
17. ครูเช็ดภาชนะทั้งหมดด้วยผ้าขนหนูที่เตรียมไว้
18. ครูนำผ้าขนหนูไปตาก
19. ครูถอดและพับผ้ากันเปื้อน
20. ครูนำอุปกรณ์ไปเก็บไว้ที่ชั้นวางอุปกรณ์ตามเดิม

ขั้นสรุป

ครูสนทนากับเด็กว่าการที่เราจะเทน้ำได้ดีนั้น จะต้องเทช้า ๆ ตาต้องมองแก้วตามกำหนด จะทำให้เทน้ำไม่หก นักเรียนได้คำศัพท์และภาษาที่ได้คือ ไม่พอ มากไป น้อยไป

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

1. เด็กจะได้ยินเสียงน้ำเวลาริน
2. เด็กจะได้เห็นฟองอากาศที่เกิดขึ้นเมื่อเทน้ำ
3. เด็กจะได้สังเกตปริมาณน้ำที่รินไปในขีดต่าง ๆ
4. เด็กจะได้ภาษา ปริมาณน้ำ ไม่พอ มากไป น้อยไป และเด็กจะได้รู้จักชื่อของอุปกรณ์ที่นำมาใช้

การประเมินผล

1. สังเกตดูว่าเด็กรินน้ำต่ำกว่าระดับหรือไม่
2. สังเกตดูว่าเด็กรินน้ำสูงกว่าระดับหรือไม่
3. สังเกตดูว่าเด็กรินน้ำกลับใส่เหยือกได้หรือไม่
4. สังเกตดูว่าเด็กรินน้ำหกหรือไม่

หมายเหตุ ภาพกิจกรรมดูได้จากแผนการสอนที่ 9

แผนการสอนที่ 12

ชื่อกิจกรรม ไม้หนีบผ้า เวลา 30 นาที

กลุ่มกิจกรรม ประสบการณ์ชีวิต

หมวดกิจกรรม พัฒนากล้ามเนื้อมือ

อายุเด็ก 3 ปี

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกกล้ามเนื้อมือ
2. เพื่อฝึกการหยิบจับ
3. เพื่อฝึกให้เด็กมีระเบียบ
4. เพื่อฝึกให้เด็กมีสมาธิ
5. เพื่อฝึกให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง

อุปกรณ์

1. ไม้หนีบผ้า
2. ตะกร้า จำนวน 1 ใบ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูเล่นเกม " จับคู่ " โดยนำไม้หนีบผ้า จำนวนสีคละกัน กองเอาไว้ตรงกลาง ครูแจกกระดาษสีให้เด็กช่วยกันจับคู่สีระหว่างไม้หนีบผ้ากับกระดาษสีให้ได้มากที่สุด แล้วให้เด็กใช้ไม้หนีบผ้าที่สีเดียวกันกับกระดาษหนีบกระดาษสีไว้ ใครจับคู่สีได้มากที่สุดจะได้เป็นคนที่ทำกิจกรรมก่อน

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กไปที่ชั้นวางอุปกรณ์
2. ครูถือกล่องใส่ไม้หนีบผ้าด้วยมือทั้งสองไปยังโต๊ะที่จะแสดง
3. ครูให้เด็กยืนดูทางด้านซ้ายมือของครู โดยให้เด็กเอามือทั้งสองไขว้หลังไว้ แล้วดูอย่างเงียบ ๆ
4. ครูบอกเด็กว่า " ครูจะใช้ไม้หนีบผ้าหนีบกล่องนี้ "
5. ครูวางมือซ้ายไว้บนตัก
6. ครูหยิบไม้หนีบผ้าด้วยนิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้ของมือขวา
7. ครูบีบปลายไม้หนีบผ้าเข้าหากัน หนีบไว้ที่ขอบกล่องแล้วจึงปล่อยนิ้วออก
8. ครูหนีบไม้หนีบผ้าที่บริเวณขอบกล่องจนหมดโดยหนีบทีละหนึ่งอัน
9. จากนั้นครูจึงเอาไม้หนีบผ้าออกจากขอบกล่อง โดยเอาออกทีละอันและใช้วิธีบีบไม้หนีบวิธีเดียวกันกับตอนที่หนีบไว้บริเวณกล่อง
10. ให้เด็กลองปฏิบัติกิจกรรมตามที่ครูสาธิต
11. ครูนำกล่องไม้หนีบผ้าไปเก็บไว้ที่ชั้นวางอุปกรณ์ตามเดิม

ขั้นสรุป

ให้เด็กร่วมกันสรุปว่าการที่เราจะหนีบไม้หนีบผ้าให้ได้ดี ต้องใช้นิ้วมือจับให้มั่นคง และภาษาที่ได้คือ สีต่าง ๆ บีบ หนีบ กล่อง เปิด – ปิด

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

1. เด็กจะสามารถใช้นิ้วมือบีบเปิดและปิดไม้หนีบผ้าได้
2. เด็กสามารถจินตนาการไม้หนีบผ้า ที่หนีบบริเวณกล่องให้เป็นรั้วบ้านได้
3. เด็กจะได้คำศัพท์จากอุปกรณ์ที่ใช้และเข้าใจความหมายของคำว่า บีบ หนีบ เปิด ปิด

การประเมินผล

1. ครูสังเกตดูว่าเด็กสามารถจับปลายไม้หนีบด้วยนิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ได้หรือไม่
2. ครูสังเกตดูว่าเด็กเอาไม้หนีบผ้าออกจากบริเวณขอบกล่องก่อนนำไปเก็บที่เดิมหรือไม่

หมายเหตุ ภาพกิจกรรมดูได้จากแผนการสอนที่ 9

แผนการสอนที่ 13

ชื่อกิจกรรม เทน้ำผ่านกรวย เวลา 30 นาที

กลุ่มกิจกรรม ประสบการณ์ชีวิต

หมวดกิจกรรม พัฒนากล้ามเนื้อใหญ่

อายุเด็ก 3 ½ ปี

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกการประสานสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือและสายตา
2. เพื่อฝึกให้เด็กมีระเบียบ
3. เพื่อฝึกให้เด็กมีสมาธิ
4. เพื่อฝึกให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง

อุปกรณ์

1. ผ้าปู
2. ผ้ากันเปื้อน
3. ถาด
4. แก้วติดจุด 2 ใบ
5. กรวย
6. ผ้าขนหนู
7. น้ำ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูนำบัตรอักษร น - สระ อำ - ไม้โท มาที่ละหนึ่งตัว โดยนำบัตรอักษร น มาแล้วบอกเด็กว่า คือ น. หนู ถ้าเอา สระ อำ มาวางใกล้ ๆ กัน ลัวเอาไม้โทมาวางไว้บนสระ อำ เราจะอ่านว่า น้ำ เด็ก ๆ รู้จักน้ำหรือไม่ ถ้ารู้จักกันแล้ว วันนี้เราจะมาเล่นน้ำกัน

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กไปที่ชั้นวางอุปกรณ์ พร้อมทั้งแนะนำเด็กว่าวันนี้ครูจะสอน" การเทน้ำผ่านกรวย "
2. ครูถือถาดใส่แก้วทั้งสอง กรวย ผ้าขนหนู ผ้ากันเปื้อน และผ้าปูไปยังโต๊ะสาธิต
3. ครูนำแก้วไปใส่น้ำพอประมาณ
4. ครูกลับมานั่งที่
5. ให้เด็กยืนดูทางด้านซ้ายเมือของครู โดยให้เด็กเอามือทั้งสองข้างไขว้หลังไว้และดูอย่างเงียบ ๆ
6. ครูใส่ผ้ากันเปื้อน
7. ครูนำผ้าปูออกมาปู แล้วนำอุปกรณ์ทั้งหมดวางลงบนผ้าปู
8. ครูยกกรวยขึ้น แล้วใส่ลงในแก้วที่ไม่มีน้ำ
9. ครูยกแก้วที่มีน้ำขึ้น แล้วเทลงผ่านกรวยลงแก้วที่ไม่มีน้ำช้า ๆ จนกระทั่งน้ำหยดสุดท้ายไหลผ่านจากกรวยลงสู่แก้ว
10. ครูย้ายกรวยจากแก้วที่สองมาที่เหยือกแรก
11. ครูรินน้ำผ่านกรวยจากแก้วที่สองมาใส่เหยือกแรก เทน้ำช้า ๆ จนกระทั่งน้ำหยดสุดท้ายไหลผ่านจากกรวยลงสู่แก้ว

12. ครูเอากรวยออกจากแก้ว แล้วคว่ำกรวยลงบนผ้าปู
13. ครูให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมตามที่ครูสาธิต
14. ครูเอาน้ำในแก้วไปเททิ้ง
15. ครูเช็ดภาชนะทั้งหมดด้วยผ้าขนหนูที่เตรียมไว้
16. ครูนำผ้าขนหนูไปตาก
17. ครูถอดและพับผ้ากันเปื้อน
18. ครูนำอุปกรณ์ไปเก็บที่ชั้นวางอุปกรณ์ตามเดิม

ขั้นสรุป

ครูสนทนาการได้ยินเสียงน้ำถ้าเทแรงจะทำให้น้ำเป็นฟอง เราจะต้องวางกรวยให้ตรงกับจุดจะเห็นน้ำเป็นเส้นตรง นักเรียนได้คำศัพท์ ภาษาที่ได้คือ น้ำ กรวย จุด

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

1. เด็กจะมีความระมัดระวังมากขึ้น
2. เด็กจะได้ยินเสียงน้ำที่รินผ่านกรวย
3. เด็กจะเห็นฟองอากาศที่เกิดขึ้น

การประเมินผล

โดยสังเกตดูว่า เด็กจะยกกรวยออกก่อนน้ำไหลลงสู่เหยือกจนหมดแล้วหรือไม่

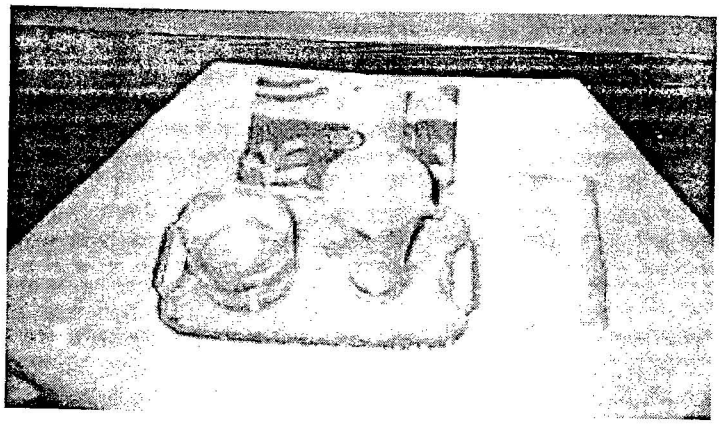

อุปกรณ์เทน้ำผ่านกรวย

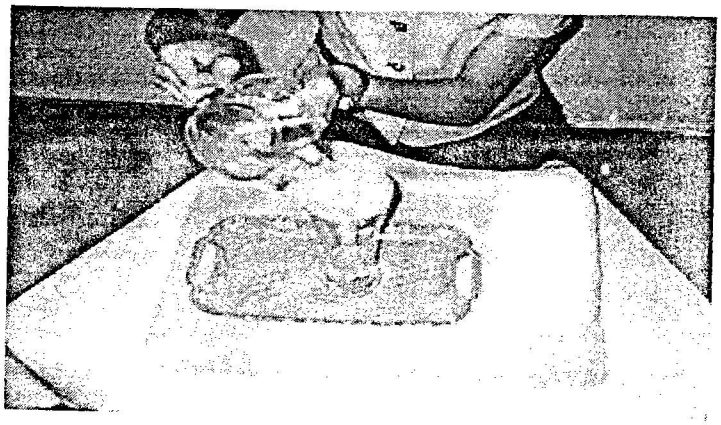

ใช้มือขวาจับถ้วยแก้ว มือซ้ายแตะแก้ว เทน้ำผ่านกรวยช้า ๆ กลับซ้ายขวาไปมาช้า ๆ

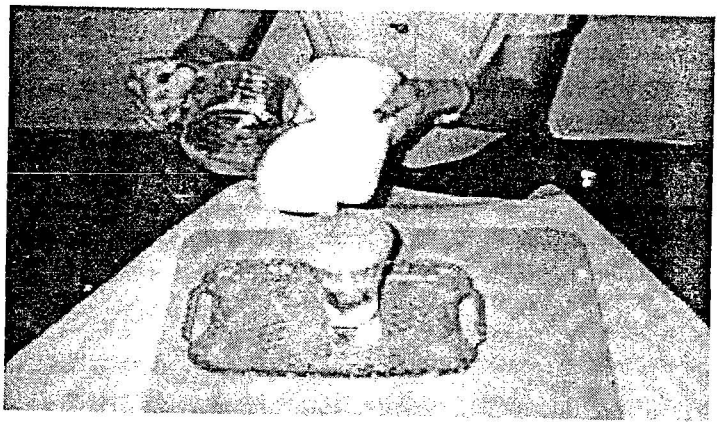

เสร็จกิจกรรมเช็ดอุปกรณ์ทุกครั้ง

แผนการสอนที่ 14

ชื่อกิจกรรม ตีไข่ เวลา 30 นาที

กลุ่มกิจกรรม ประสบการณ์ชีวิต

หมวดกิจกรรม พัฒนากล้ามเนื้อใหญ่

อายุเด็ก 3 ½ ปี

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกการประสานสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือและสายตา
2. เพื่อฝึกกล้ามเนื้อใหญ่ ข้อมือ และแขน
3. เพื่อฝึกให้เด็กมีระเบียบ
4. เพื่อฝึกให้เด็กมีสมาธิ
5. เพื่อฝึกให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง

อุปกรณ์

1. ที่ตีไข่
2. ชามลึกมีขีดปริมาณน้ำ
3. ถาด
4. ผ้ากันเปื้อน
5. สบู่เหลว
6. เหยือก
7. ผ้าพลาสติก

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูนำรูปไข่มาให้เด็กดู และถามเด็กว่ารู้จักไข่หรือไม่ ไข่มีประโยชน์อย่างไร (นำมากินเป็นอาหาร)

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กไปที่ชั้นวางอุปกรณ์แล้วบอกว่า วันนี้ครูจะสอน " การตีไข่ โดยใช้สบู่เหลว "
2. ครูยกถาดอุปกรณ์ซึ่งประกอบด้วย ที่ตีไข่ ชามลึก ผ้ากันเปื้อน ผ้าพลาสติก สบู่เหลว และเหยือก ไปที่ที่จะแสดง
3. ครูปูผ้าพลาสติกและใส่ผ้ากันเปื้อน
4. ครูเอาเหยือกใส่น้ำมาพอประมาณ
5. ครูเทน้ำจากเหยือกใส่ในชามลึกให้ถึงขีดปริมาณน้ำโดยให้มีน้ำเหลืออยู่ในเหยือกสำหรับล้างอุปกรณ์เล็กน้อย
6. ครูบีบสบู่เหลวประมาณ 2 ช้อนชาลงในชามลึก
7. ครูใช้มือซ้ายจับที่ตีไข่ใส่ลงในชามแล้วใช้มือขวาจับที่ตีไข่
8. ครูตีน้ำสบู่จนขึ้นฟอง
9. จากนั้นครูจึงทำความสะอาดที่ตีไข่ โดยยกที่ตีไข่ขึ้นเล็กน้อย แล้วล้างด้วยน้ำที่เหลือจากเหยือก แล้วจึงวางที่ตีไข่ลงบนถาด
10. ครูเทฟองสบู่ทิ้งลงในอ่าง และล้างชามที่มีฟองสบู่ติดอยู่ด้วยน้ำที่เหลือ

11. ครูเช็ดอุปกรณ์ทุกชิ้นให้แห้ง
12. ครูนำผ้าขนหนูไปตาก
13. ครูถอดผ้ากันเปื้อนแล้วพับไว้
14. ครูยกถาดอุปกรณ์ไปเก็บที่เดิม
15. ครูให้เด็กลองปฏิบัติดูบ้าง

ขั้นสรุป

ครูสนทนากับเด็กเรื่องการตีไข่ เด็กเห็นฟองสบู่ เมื่อเราออกแรงตีให้แรง แล้วจับให้แน่นฟองจะขึ้นและฟู และเด็กได้คำศัพท์และภาษาคำว่า ฟอง ตี

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

1. เด็กจะได้ยินเสียงที่ตีไข่
2. เด็กจะได้เห็นฟองสบู่
3. เด็กจะได้ภาษาเกี่ยวกับอุปกรณ์ที่ใช้ และคำว่า ฟอง ตี

การประเมินผล

ครูจะสังเกตเห็นว่า

1. ถ้าฟองสบู่น้อยไป ฟองจะไม่ขึ้น
2. ถ้าน้ำสบู่มากไป ฟองจะล้นชาม
3. เด็กทำน้ำหกเลอะเทอะหรือไม่

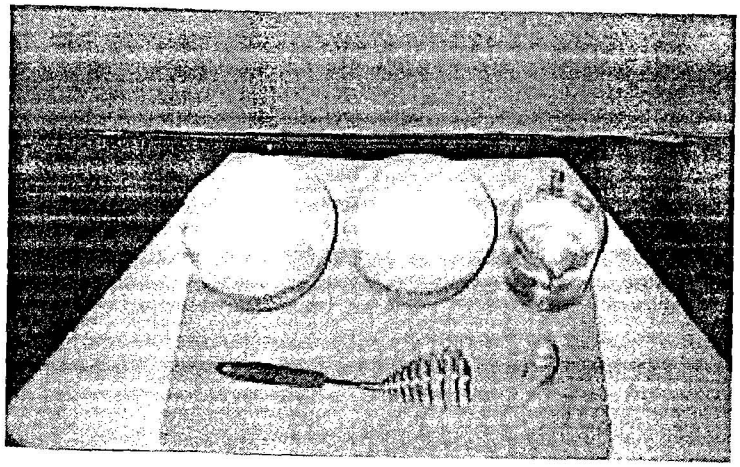

อุปกรณ์การตีไข่

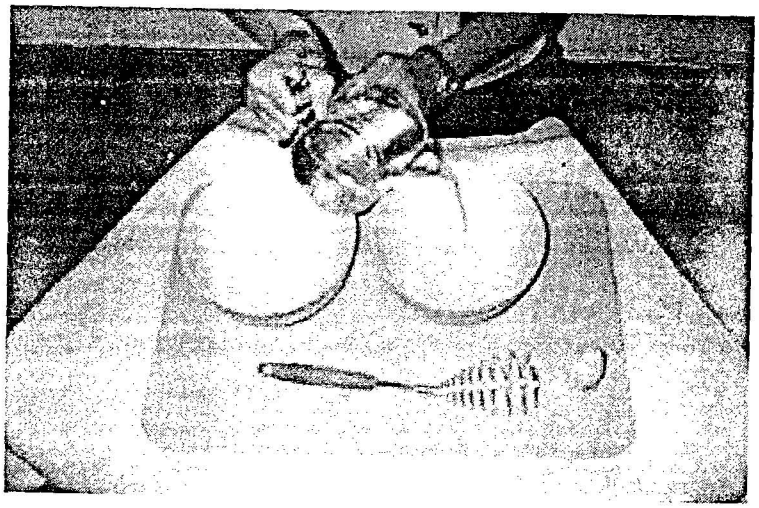

เทน้ำโดยใช้มือซ้ายประคอง

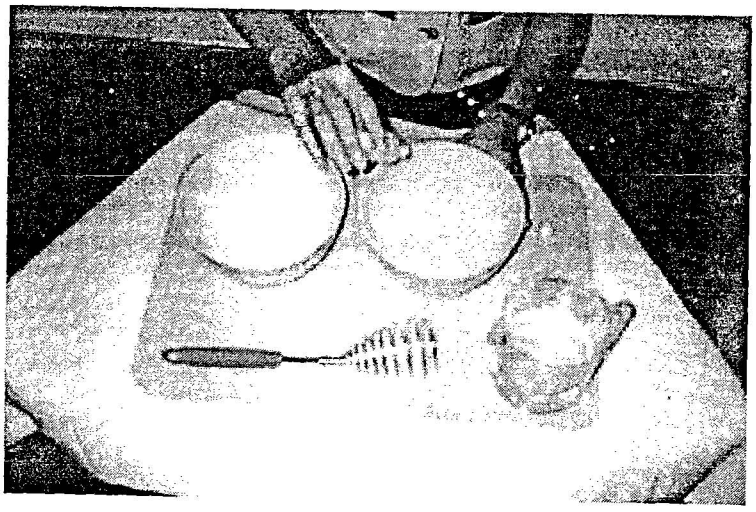

หยดฟองสบู่

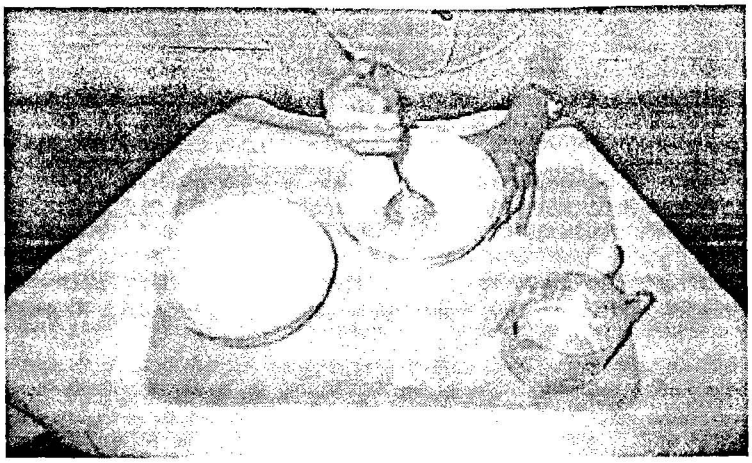

ใช้มือขวาจับเครื่องมือตีไข่ มือซ้ายประคองถ้วย

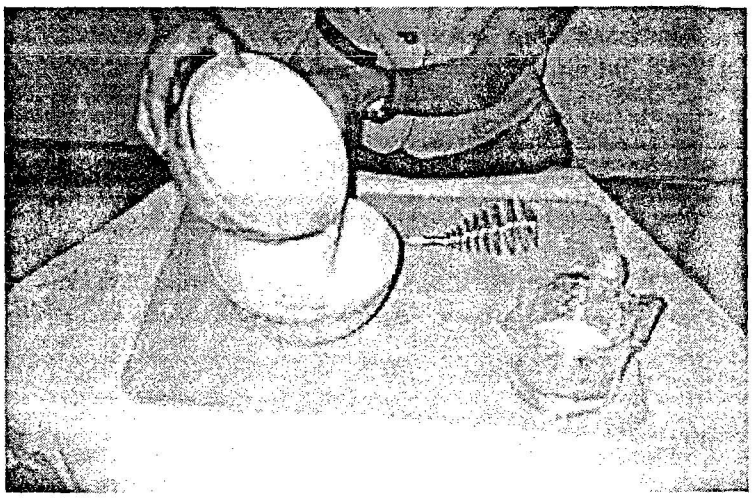

เทฟองสบู่ทิ้ง

แผนการสอนที่ 15

ชื่อกิจกรรม เทน้ำผ่านกรวย เวลา 30 นาที

กลุ่มกิจกรรม ประสบการณ์ชีวิต

หมวดกิจกรรม พัฒนากล้ามเนื้อใหญ่

อายุเด็ก 3 ½ ปี

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกการประสานสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือและสายตา
2. เพื่อฝึกให้เด็กมีระเบียบ
3. เพื่อฝึกให้เด็กมีสมาธิ
4. เพื่อฝึกให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง

อุปกรณ์

1. ผ้าปู
2. ผ้ากันเปื้อน
3. ถาด
4. แก้วติดจุด 2 ใบ
5. กรวย
6. ผ้าขนหนู
7. น้ำ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูสนทนากับเด็กว่ารู้จักน้ำหรือไม่ และเขียนคำว่าน้ำได้หรือไม่ ครูสอนเด็กว่าคำว่า น้ำ จะต้องมี อักษร น. หนู สระ อำ ไม้โท ครูนำมาวางที่หน้าเด็กที่ละหนึ่งตัว แล้วให้เด็กมาวางรวมกันให้เป็นคำว่า น้ำ พร้อมทั้งสอนให้อ่านว่า น้ำ

ขั้นสอน

1. **ครูชักจูงเด็กไปที่ชั้นวางอุปกรณ์ พร้อมทั้งแนะนำเด็กว่าวันนี้ครูจะสอน" การเทน้ำผ่านกรวย "**
1. **ครูถือถาดใส่แก้วทั้งสอง กรวย ผ้าขนหนู ผ้ากันเปื้อน และผ้าปูไปยังโต๊ะสาธิต**
2. **ครูนำแก้วไปใส่น้ำพอประมาณ**
3. ครูกลับมานั่งที่
4. ให้เด็กยืนดูทางด้านซ้ายมือของครู โดยให้เด็กเอามือทั้งสองข้างไขว้หลังไว้และดูอย่างเงียบ ๆ
5. ครูใส่ผ้ากันเปื้อน
6. ครูนำผ้าปูออกมาปู แล้วนำอุปกรณ์ทั้งหมดวางลงบนผ้าปู
7. ครูยกกรวยขึ้น แล้วใส่ลงในแก้วที่ไม่มีน้ำ
8. ครูยกแก้วที่มีน้ำขึ้น แล้วเทลงผ่านกรวยลงแก้วที่ไม่มีน้ำช้า ๆ จนกระทั่งน้ำหยดสุดท้ายไหลผ่านจากกรวยลงสู่แก้ว
9. ครูย้ายกรวยจากแก้วที่สองมาที่เหยือกแรก
10. ครูรินน้ำผ่านกรวยจากแก้วที่สองมาใส่เหยือกแรก เทน้ำช้า ๆ จนกระทั่งน้ำหยดสุดท้ายไหล

8. ครูยกแก้วที่มีน้ำขึ้น แล้วเทลงผ่านกรวยลงแก้วที่ไม่มีน้ำช้า ๆ จนกระทั่งน้ำหยดสุดท้ายไหลผ่านจากกรวยลงสู่แก้ว

9. ครูย้ายกรวยจากแก้วที่สองมาที่เหยือกแรก

10. ครูรินน้ำผ่านกรวยจากแก้วที่สองมาใส่เหยือกแรก เทน้ำช้า ๆ จนกระทั่งน้ำหยดสุดท้ายไหลผ่านจากกรวยลงสู่แก้ว

11. ครูเอากรวยออกจากแก้ว แล้วคว่ำกรวยลงบนผ้าปู

12. ครูให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมตามที่ครูสาธิต

13. ครูเอาน้ำในแก้วไปเททิ้ง

14. ครูเช็ดภาชนะทั้งหมดด้วยผ้าขนหนูที่เตรียมไว้

15. ครูนำผ้าขนหนูไปตาก

16. ครูถอดและพับผ้ากันเปื้อน

17. ครูนำอุปกรณ์ไปเก็บที่ชั้นวางอุปกรณ์ตามเดิม

ขั้นสรุป

ครูสนทนาการได้ยินเสียงน้ำถ้าเทแรงจะทำให้น้ำเป็นฟอง เราจะต้องวางกรวยให้ตรงกับจุดจะเห็นน้ำเป็นเส้นตรง นักเรียนได้คำศัพท์ ภาษาที่ได้คือ น้ำ กรวย จุด

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

1. เด็กจะมีความระมัดระวังมากขึ้น
2. เด็กจะได้ยินเสียงน้ำที่รินผ่านกรวย
3. เด็กจะเห็นฟองอากาศที่เกิดขึ้น

การประเมินผล

โดยสังเกตดูว่า เด็กจะยกกรวยออกก่อนน้ำไหลลงสู่เหยือกจนหมดแล้วหรือไม่

หมายเหตุ ภาพกิจกรรมดูได้จากแผนการสอนที่ 13

แผนการสอนที่ 16

ชื่อกิจกรรม ตีไข่ **เวลา 30 นาที**

กลุ่มกิจกรรม ประสบการณ์ชีวิต

หมวดกิจกรรม พัฒนากล้ามเนื้อใหญ่

อายุเด็ก 3 ½ ปี

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกการประสานสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือและสายตา
2. เพื่อฝึกกล้ามเนื้อใหญ่ ข้อมือ และแขน
3. เพื่อฝึกให้เด็กมีระเบียบ
4. เพื่อฝึกให้เด็กมีสมาธิ
5. เพื่อฝึกให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง

อุปกรณ์

1. ที่ตีไข่
2. ชามลึกมีขีดปริมาณน้ำ
3. ถาด
4. ผ้ากันเปื้อน
5. สบู่เหลว
6. เหยือก
7. ผ้าพลาสติก

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับประโยชน์ของไข่ (ใช้ประกอบอาหาร เช่น ขนมเค้ก ฯลฯ) เวลาที่เราทำขนมเราต้องตีไข่เป็นให้ขึ้น ครูถามเด็กว่าแล้วเด็ก ๆ ตีไข่เป็นหรือไม่ วันนี้ครูจะสอนตีไข่

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กไปที่ชั้นวางอุปกรณ์แล้วบอกว่า วันนี้ครูจะสอน " การตีไข่ โดยใช้สบู่เหลว "
2. ครูยกถาดอุปกรณ์ซึ่งประกอบด้วย ที่ตีไข่ ชามลึก ผ้ากันเปื้อน ผ้าพลาสติก สบู่เหลว และเหยือก ไปที่ที่จะแสดง
3. ครูปูผ้าพลาสติกและใส่ผ้ากันเปื้อน
4. ครูเอาเหยือกใส่น้ำมาพอประมาณ
5. ครูเทน้ำจากเหยือกใส่ในชามลึกให้ถึงขีดปริมาณน้ำโดยให้มีน้ำเหลืออยู่ในเหยือกสำหรับล้างอุปกรณ์เล็กน้อย
6. ครูบีบสบู่เหลวประมาณ 2 ช้อนชาลงในชามลึก
7. ครูใช้มือซ้ายจับที่ตีไข่ใส่ลงในชามแล้วใช้มือขวาจับที่ตีไข่
8. ครูตีน้ำสบู่จนขึ้นฟอง
9. จากนั้นครูจึงทำความสะอาดที่ตีไข่ โดยยกที่ตีไข่ขึ้นเล็กน้อย แล้วล้างด้วยน้ำที่เหลือจากเหยือก แล้วจึงวางที่ตีไข่ลงบนถาด

10. ครูเทฟองสบู่ทิ้งลงในอ่าง และล้างชามที่มีฟองสบู่ติดอยู่ด้วยน้ำที่เหลือ
11. ครูเช็ดอุปกรณ์ทุกชิ้นให้แห้ง
12. ครูนำผ้าขนหนูไปตาก
13. ครูถอดผ้ากันเปื้อนแล้วพับไว้
14. ครูยกถาดอุปกรณ์ไปเก็บที่เดิม
15. ครูให้เด็กลองปฏิบัติดูบ้าง

ขั้นสรุป

ครูสนทนากับเด็กเรื่องการตีไข่ เด็กเห็นฟองสบู่ เมื่อเราออกแรงตีให้แรง แล้วจับให้แน่นฟองจะขึ้นและฟู และเด็กได้คำศัพท์และภาษาคำว่า ฟอง ตี

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

1. เด็กจะได้ยินเสียงที่ตีไข่
2. เด็กจะได้เห็นฟองสบู่
3. เด็กจะได้ภาษาเกี่ยวกับอุปกรณ์ที่ใช้ และคำว่า ฟอง ตี

การประเมินผล

ครูจะสังเกตเห็นว่า

1. ถ้าฟองสบู่น้อยไป ฟองจะไม่ขึ้น
2. ถ้าน้ำสบู่มากไป ฟองจะล้นชาม
3. เด็กทำน้ำหกเลอะเทอะหรือไม่

หมายเหตุ ภาพกิจกรรมดูได้จากแผนการสอนที่ 14

แผนการสอนที่ 17

ชื่อกิจกรรม กรอบไม้ชุดเครื่องแต่งกายชุดกระดุมใหญ่ **เวลา 30 นาที**

กลุ่มกิจกรรม ประสบการณ์ชีวิต

หมวดกิจกรรม ส่งเสริมการดูแลกิจส่วนตน

อายุเด็ก 2 ปีขึ้นไป

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกการประสานสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือและสายตา
2. เพื่อฝึกให้เด็กมีระเบียบ
3. เพื่อฝึกให้เด็กมีสมาธิ
4. เพื่อฝึกให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง

อุปกรณ์

กรอบไม้ชุดเครื่องแต่งกายชุดกระดุมใหญ่

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูนำกระดุมขนาดและสีชนิดต่าง ๆ ให้เด็กดู และถามนักเรียนว่า เรียกว่าอะไรใช้ประโยชน์อะไร ที่บ้านใครมีบ้าง ให้นักเรียนช่วยกันตอบ วันนี้ครูจะสอน " การติดกระดุม "

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กปฏิบัติกิจกรรม
2. ครูถือกรอบไม้ชุดเครื่องแต่งกายชุดกระดุมใหญ่ ไปที่โต๊ะที่จะแสดง
3. ครูให้เด็กยืนดูอยู่ทางด้านซ้ายมือของครูโดยให้เอามือทั้งสองไขว้หลังไว้แล้วดูอย่างเงียบ ๆ
4. ครูบอกเด็ก " นี่คือกรอบไม้ชุดเครื่องแต่งกายชุดกระดุมใหญ่ " พร้อมทั้งวางไว้ด้านหน้าเด็ก เพื่อให้เด็กได้สังเกต
5. ครูวางกรอบไม้เครื่องแต่งกายให้รังดุมอยู่ทางด้านซ้ายมือของครู
6. เริ่มจากกระดุมเม็ดบนสุด ครูจับขอบของรังดุมให้อยู่เหนือกระดุมเล็กน้อยด้วยมือซ้ายแล้วดึง
7. ครูจับกระดุมด้วยมือขวา แล้วเอียงกระดุมลงในกระดุมที่ดึงไว้
8. ครูปล่อยมือซ้ายจากขอบรังดุมแล้วจับกระดุมจากด้านล่างพร้อมทั้งดึงออกรังดุม
9. ครูปล่อยให้สาบบนของผ้าปิดลงเพื่อที่เด็กจะได้สังเกตเห็นว่ากระดุมได้ถูกปลดออกแล้ว
10. **ครูปลดกระดุมที่เหลือทั้งหมดด้วยวิธีเดียวกัน โดยหยุดพักชั่วครู่ระหว่างกระดุมแต่ละเม็ด**
11. ครูเปิดสาบด้านขวาออกโดยจับที่มุมสาบด้านบนด้วยมือขวาและสาบด้านล่างด้วยมือซ้าย
12. **ครูเปิดสาบด้านซ้ายออก**
13. ครูหยุดพักชั่วครู่
14. **ครูปิดสาบด้านที่มีกระดุมลงก่อน แล้วจึงปิดสาบด้านที่มีรังดุมทับสาบล่าง**
15. ครูเริ่มจากกระดุมเม็ดบนสุดก่อน
16. **ครูจับสาบที่มีรังดุมด้วยมือขวา**
17. ด้วยมือซ้าย ครูชี้ไปที่กระดุม แล้วชี้ไปที่รังดุม
18. **ครูจับกระดุมด้วยมือซ้าย**
19. มือขวา ครูดึงรังดุมไปที่กระดุมแล้วดันกระดุมด้วยมือซ้ายให้ผ่านรังดุมครึ่งทาง

20. ครูปล่อยมือซ้ายจากกระดุมแล้วใช้มือขวาดึงจนกระดุมผ่านออกมาจากรังดุม

21. ครูปล่อยมือจากกระดุมแล้วดึงมือลงมาด้านล่างของกรอบ พักชั่วครู่แล้วจึงติดกระดุมเม็ดต่อไปจนหมด

22. ครูถามเด็กว่าจะลองทำดูบ้างหรือไม่

23. ครูนำอุปกรณ์ไปเก็บไว้ที่ชั้นตามเดิม

ขั้นสรุป

ครูสนทนากับเด็ก เรื่องการติดกระดุม และบอกกับเด็กว่าจะทำให้เราแต่งตัวเองได้ และเด็กจะรู้จักรูปร่างของกระดุมว่ามีรูปร่างเป็นวงกลม เด็กจะได้ภาษา เช่น กระดุม รังดุม และวงกลม

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

1. เด็กจะแต่งตัวเป็น
2. เด็กจะเรียนรู้การจับให้มั่น
3. เด็กจะได้ภาษา กระดุม รังดุม

การประเมินผล

ถ้าเด็กติดกระดุมผิด จะมีกระดุม หรือรังดุมเหลืออยู่

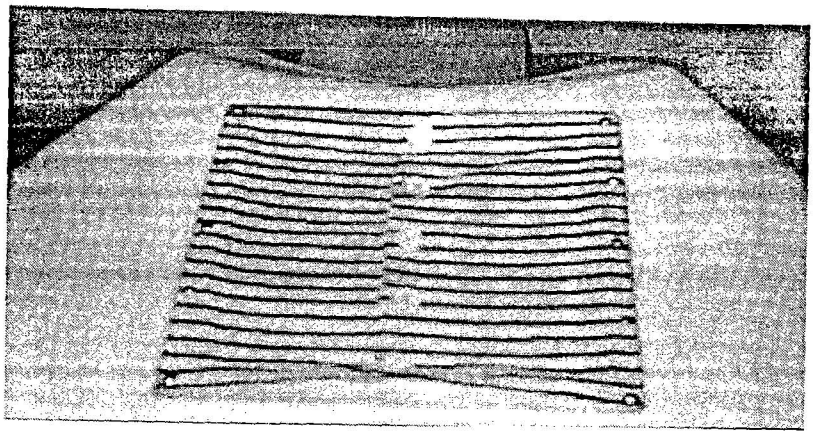

อุปกรณ์กรอบไม้เครื่องแต่งกายชุดกระดุมใหญ่

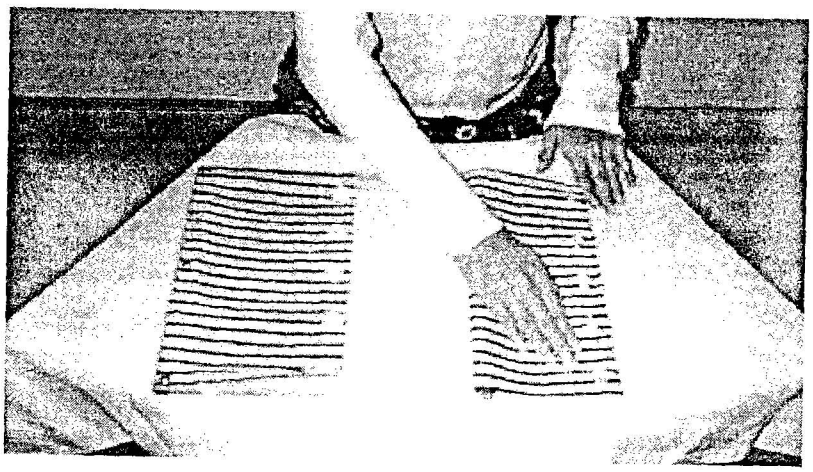

ให้รังดุมอยู่ทางซ้ายมือ

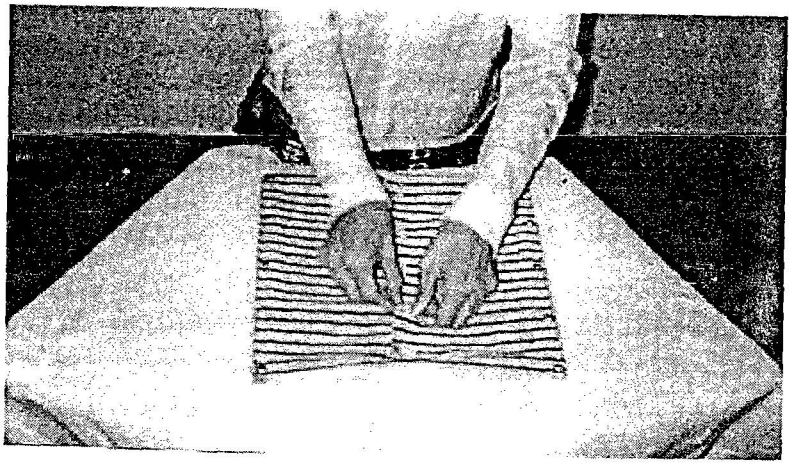

จับกระดุมด้วยมือขวา เอียงกระดุมในรังดุม

แผนการสอนที่ 18

ชื่อกิจกรรม กวาดขยะ **เวลา 30 นาที**

กลุ่มกิจกรรม ประสบการณ์ชีวิต

หมวดกิจกรรม ส่งเสริมการดูแลสิ่งแวดล้อม

อายุเด็ก 3 – 3 ½ ปี

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกการประสานสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือและสายตา
2. เพื่อฝึกให้เด็กมีระเบียบ
3. เพื่อฝึกให้เด็กมีสมาธิ
4. เพื่อฝึกให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง

อุปกรณ์

1. ไม้กวาดขยะเล็ก
2. ที่โกยขยะ
3. ตะกร้าใส่เศษกระดาษ
4. เทปติดพื้นเป็นกรอบสี่เหลี่ยม ขนาด 6 X 8 "
5. ถาดใส่อุปกรณ์ทั้งหมด

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูนำรูปภาพ (ไม้กวาด ที่โกยขยะ) มาให้เด็กดูแล้วสนทนากับเด็กเกี่ยวกับประโยชน์ของไม้กวาด ที่โกยขยะ (ทำความสะอาด)

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กปฏิบัติกิจกรรม
2. ครูพาเด็กไปที่พื้น ที่ติดกรอบสี่เหลี่ยมพร้อมด้วยอุปกรณ์ที่จะแสดง
3. ครูเทเศษกระดาษจากตะกร้าลงที่พื้น
4. **ครูใช้ไม้กวาด กวาดเศษกระดาษให้รวมกันในกรอบสี่เหลี่ยมที่วางไว้**
5. **ครูใช้ที่โกยขยะ โกยเศษขยะทั้งหมด แล้วนำไปทิ้งในที่เก็บขยะ**
6. **ครูให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมตามที่ครูสาธิต**
7. **ครูนำอุปกรณ์ไปเก็บไว้ที่ชั้นวางอุปกรณ์เดิม**

ขั้นสรุป

ครูสนทนาการที่เรากวาดบ้านให้สะอาด จะทำให้เราเกิดความรู้สึกสะอาด และสบายตา ไม่มีเชื้อโรค และถ้ากวาดบ้านที่ถูก เราควรกวาดไปในทิศทางเดียวกัน คำศัพท์และภาษาที่นักเรียนได้คำว่า ไม้กวาด ขยะ

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

1. เด็กจะเรียนรู้การรักษาความสะอาด สิ่งรอบตัว
2. เด็กจะได้คำศัพท์จากอุปกรณ์ที่ใช้

การประเมินผล

ครูสังเกตว่าเด็กกวาดเศษกระดาษหมดหรือไม่

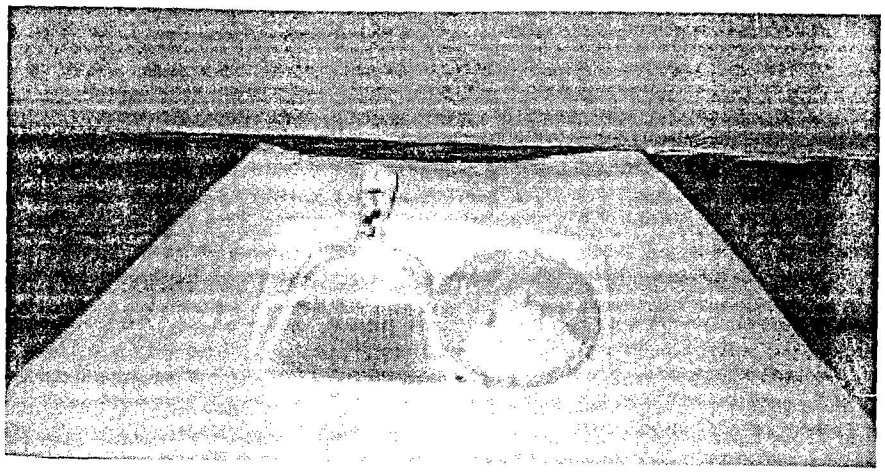

อุปกรณ์กวาดขยะ

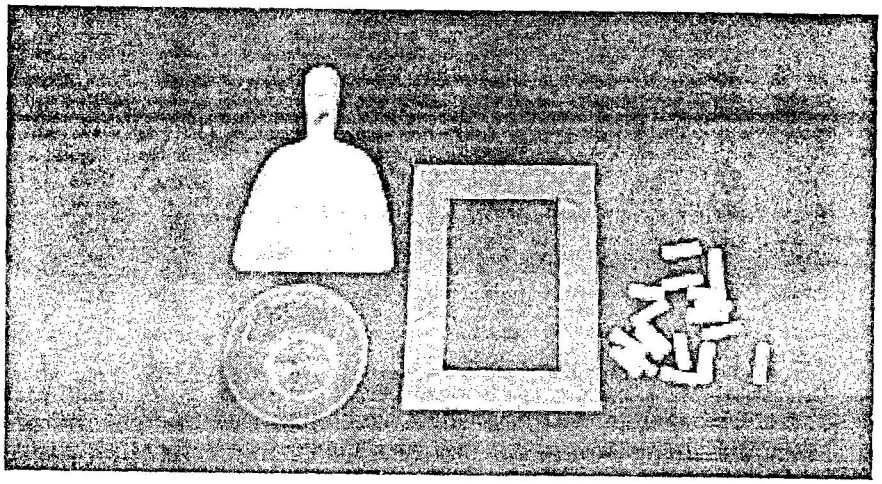

ครูเทกระดาษลงบนพื้น

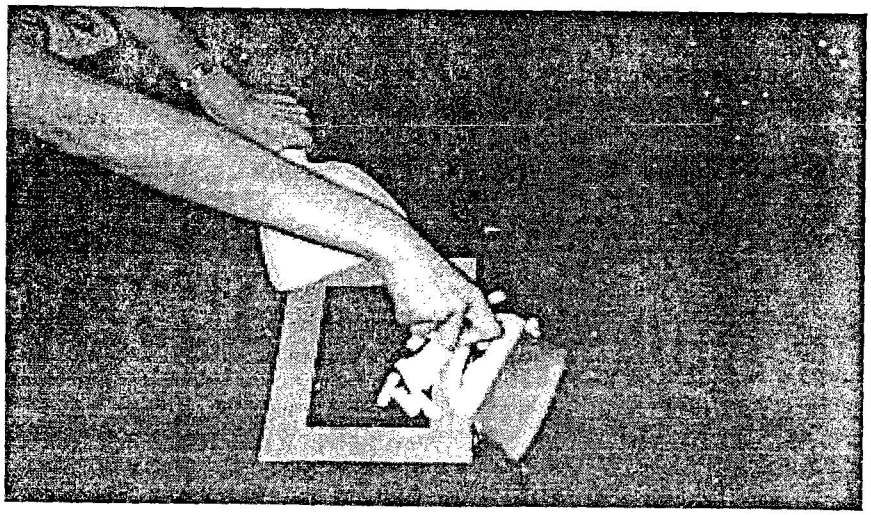

กวาดขยะรวมในกรอบสี่เหลี่ยม

แผนการสอนที่ 19

ชื่อกิจกรรม กรอบไม้ชุดเครื่องแต่งกายชุดกระดุมใหญ่ **เวลา 30 นาที**

กลุ่มกิจกรรม ประสบการณ์ชีวิต

หมวดกิจกรรม ส่งเสริมการดูแลกิจส่วนตน

อายุเด็ก 2 ปีขึ้นไป

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกการประสานสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือและสายตา
2. เพื่อฝึกให้เด็กมีระเบียบ
3. เพื่อฝึกให้เด็กมีสมาธิ
4. เพื่อฝึกให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง

อุปกรณ์

กรอบไม้เครื่องแต่งกายชุดกระดุมใหญ่

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูนำกระดุมขนาดและสีชนิดต่าง ๆ ให้เด็กดู และให้เด็กจับคู่สีที่เหมือนกันโดยบอกชื่อสีให้เด็กทราบ จากนั้นครูนำกระดุมมาเทียบที่เสื้อของเด็ก ๆ พร้อมทั้งบอกว่าที่เสื้อของเด็ก ๆ จะมีกระดุมอยู่ และถามเด็ก ๆ ว่าเด็กติดกระดุมเสื้อได้หรือไม่ พร้อมทั้งบอกว่า วันนี้ครูจะสอน " การติดกระดุม "

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กปฏิบัติกิจกรรม
2. ครูถือกรอบไม้ชุดเครื่องแต่งกายชุดกระดุมใหญ่ ไปที่โต๊ะที่จะแสดง
3. ครูให้เด็กยืนดูอยู่ทางด้านซ้ายมือของครูโดยให้เอามือทั้งสองไขว้หลังไว้แล้วดูอย่างเงียบ ๆ
4. ครูบอกเด็ก " นี่คือกรอบไม้ชุดเครื่องแต่งกายชุดกระดุมใหญ่ " พร้อมทั้งวางไว้ด้านหน้าเด็กเพื่อให้เด็กได้สังเกต
5. ครูวางกรอบไม้เครื่องแต่งกายให้รังดุมอยู่ทางด้านซ้ายมือของครู
6. เริ่มจากกระดุมเม็ดบนสุด ครูจับขอบของรังดุมให้อยู่เหนือกระดุมเล็กน้อยด้วยมือซ้ายแล้วดึง
7. ครูจับกระดุมด้วยมือขวา แล้วเอียงกระดุมลงในกระดุมที่ดึงไว้
8. ครูปล่อยมือซ้ายจากขอบรังดุมแล้วจับกระดุมจากด้านล่างพร้อมทั้งดึงออกรังดุม
9. ครูปล่อยให้สาบบนของผ้าปิดลงเพื่อที่เด็กจะได้สังเกตเห็นว่ากระดุมได้ถูกปลดออกแล้ว
10. ครูปลดกระดุมที่เหลือทั้งหมดด้วยวิธีเดียวกัน โดยหยุดพักชั่วครู่ระหว่างกระดุมแต่ละเม็ด
11. ครูเปิดสาบด้านขวาออกโดยจับที่มุมสาบด้านบนด้วยมือขวาและสาบด้านล่างด้วยมือซ้าย
12. ครูเปิดสาบด้านซ้ายออก
13. ครูหยุดพักชั่วครู่
14. ครูปิดสาบด้านที่มีกระดุมลงก่อน แล้วจึงปิดสาบด้านที่มีรังดุมทับสาบล่าง
15. ครูเริ่มจากกระดุมเม็ดบนสุดก่อน
16. ครูจับสาบที่มีรังดุมด้วยมือขวา
17. ด้วยมือซ้าย ครูชี้ไปที่กระดุม แล้วชี้ไปที่รังดุม
18. ครูจับกระดุมด้วยมือซ้าย

19. มือขวา ครูดึงรังดุมไปที่กระดุมแล้วดันกระดุมด้วยมือซ้ายให้ผ่านรังดุมครึ่งทาง

20. ครูปล่อยมือซ้ายจากกระดุมแล้วใช้มือขวาดึงจนกระดุมผ่านออกมาจากรังดุม

21. ครูปล่อยมือจากกระดุมแล้วดึงมือลงมาด้านล่างของกรอบ พักชั่วครู่แล้วจึงติดกระดุมเม็ดต่อไปจนหมด

22. ครูถามเด็กว่าจะลองทำดูบ้างหรือไม่

23. ครูนำอุปกรณ์ไปเก็บไว้ที่ชั้นตามเดิม

ขั้นสรุป

ครูสนทนากับเด็ก เรื่องการติดกระดุม และบอกกับเด็กว่าจะทำให้เราแต่งตัวเองได้ และเด็กจะรู้จักรูปร่างของกระดุมว่ามีรูปร่างเป็นวงกลม เด็กจะได้ภาษา เช่น กระดุม รังดุม และวงกลม

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

1. เด็กจะแต่งตัวเป็น
2. เด็กจะเรียนรู้การจับให้มั่น
3. เด็กจะได้ภาษา กระดุม รังดุม

การประเมินผล

ถ้าเด็กติดกระดุมผิด จะมีกระดุม หรือรังดุมเหลืออยู่

หมายเหตุ ภาพกิจกรรมดูได้จากแผนการสอนที่ 17

แผนการสอนที่ 20

ชื่อกิจกรรม กวาดขยะ **เวลา 30 นาที**

กลุ่มกิจกรรม ประสบการณ์ชีวิต

หมวดกิจกรรม ส่งเสริมการดูแลสิ่งแวดล้อม

อายุเด็ก 3 – 3 ½ ปี

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกการประสานสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือและสายตา
2. เพื่อฝึกให้เด็กมีระเบียบ
3. เพื่อฝึกให้เด็กมีสมาธิ
4. เพื่อฝึกให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง

อุปกรณ์

1. ไม้กวาดขยะเล็ก
2. ที่โกยขยะ
3. ตะกร้าใส่เศษกระดาษ
4. เทปติดพื้นเป็นกรอบสี่เหลี่ยม ขนาด 6 X 8 ”
5. ถาดใส่อุปกรณ์ทั้งหมด

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูนำบัตรภาพ (ไม้กวาด และที่โกยขยะ) มาวางที่หน้าเด็กโดยคว่ำบัตรภาพ และนำผ้ามาปิดไว้ แล้วให้เด็กหยิบบัตรภาพออกมาดู และตอบว่ารูปในบัตรภาพนั้นคือรูปอะไร

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กปฏิบัติกิจกรรม
2. ครูพาเด็กไปที่พื้น ที่ติดกรอบสี่เหลี่ยมพร้อมด้วยอุปกรณ์ที่จะแสดง
3. ครูเทเศษกระดาษจากตะกร้าลงที่พื้น
4. ครูใช้ไม้กวาด กวาดเศษกระดาษให้รวมกันในกรอบสี่เหลี่ยมที่วางไว้
5. ครูใช้ที่โกยขยะ โกยเศษขยะทั้งหมด แล้วนำไปทิ้งในที่เก็บขยะ
6. ครูให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมตามที่ครูสาธิต
7. ครูนำอุปกรณ์ไปเก็บไว้ที่ชั้นวางอุปกรณ์เดิม

ขั้นสรุป

ครูสนทนาการที่เรากวาดบ้านให้สะอาด จะทำให้เราเกิดความรู้สึกสะอาด และสบายตาไม่มีเชื้อโรค และถ้ากวาดบ้านที่ถูก เราควรกวาดไปในทิศทางเดียวกัน คำศัพท์และภาษาที่เด็กได้คำว่า ไม้กวาด ขยะ

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

1. เด็กจะเรียนรู้การรักษาความสะอาด สิ่งรอบตัว
2. เด็กจะได้คำศัพท์จากอุปกรณ์ที่ใช้

การประเมินผล

ครูสังเกตว่าเด็กกวาดเศษกระดาษหมดหรือไม่

หมายเหตุ ภาพกิจกรรมดูได้จากแผนการสอนที่ 18

แผนการสอนที่ 21

ชื่อกิจกรรม ตักลูกปิงปอง เวลา 30 นาที

กลุ่มกิจกรรม ประสบการณ์ชีวิต

หมวดกิจกรรม พัฒนากล้ามเนื้อย่อย

อายุเด็ก 2 ½ ปี

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกการประสานสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือและสายตา
2. เพื่อฝึกกล้ามเนื้อมือ ซึ่งจะเป็นการเตรียมความพร้อมในการเรียน
3. เพื่อฝึกให้เด็กมีระเบียบ
4. เพื่อฝึกให้เด็กมีสมาธิ
5. เพื่อฝึกให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง

อุปกรณ์

1. ถ้วย 2 ใบ
2. ช้อน 1 อัน
3. ลูกปิงปอง 10 ลูก
4. ถาด 1 ใบ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวประโยชน์ของช้อน (ใช้ตักอาหาร ฯลฯ) ครูถามเด็กว่าแล้วเด็ก ๆ เวลาทานอาหารเด็ก ๆ ใช้ช้อนตักอาหารหรือไม่ ตักอาหารหกหรือไม่ วันนี้เราจะมาใช้ช้อนตักลูกปิงปองกันเด็กเวลาตักต้องไม่ให้ลูกปิงปองตกลงพื้น

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กไปที่ชั้นวางอุปกรณ์
2. ครูยกถาดอุปกรณ์ด้วยมือทั้งสองไปที่โต๊ะที่จะแสดง
3. ครูให้เด็กยืนดูทางด้านซ้ายมือของครู โดยให้เด็กเอามือทั้งสองไขว้หลังไว้ แล้วดูอย่างเงียบ ๆ
4. ครูบอกเด็กว่า " ครูจะตักลูกปิงปองไปใส่อีกถ้วยหนึ่ง "
5. ครูใช้มือซ้ายประคองถ้วย และใช้มือขวาจับช้อน
6. ครูตักลูกปิงปองจากถ้วยแรก โดยเริ่มลงช้อนในส่วนหน้าของถ้วยแล้วตักเข้าหาตัวหมุนข้อมือลง
7. ครูค่อย ๆ เทลูกปิงปองในช้อนลงในถ้วยที่สอง โดยหมุนข้อมือเข้าหาตัว
8. ครูตักลูกปิงปองจากถ้วยแรกใส่ถ้วยที่สองจนหมด
9. ครูตักลูกปิงปองจากถ้วยที่สองกลับไปใส่ถ้วยแรกตามเดิมจนลูกปิงปองหมดถ้วย
10. ครูวางช้อนลง
11. ครูถามเด็กว่า " จะลองตักลูกปิงปองดูบ้างไหม " แล้วให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมตามที่ครูสาธิต
12. ครูนำถาดอุปกรณ์ไปเก็บไว้ที่ชั้นวางอุปกรณ์ตามเดิม

ขั้นสรุป

สนทนากับเด็ก ถ้าเรามีความระมัดระวัง เราจะตักลูกปิงปองไม่ตก และถามว่าใครได้ยินเสียงลูกปิงปองบ้าง สอนคำศัพท์ คำว่า ช้อน ถ้วย เต็ม ว่างเปล่า ตัก ท

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

1. เด็กจะได้ยินเสียงลูกปิงปองที่ตักจากถ้วยหนึ่งไปยังอีกถ้วยหนึ่ง
2. เด็กจะได้เห็นสีของลูกปิงปอง
3. เด็กจะได้รู้จักคำศัพท์จากอุปกรณ์ที่ใช้ และจะได้เข้าใจความหมายของคำว่า เต็ม ว่างเปล่า ตัก เท

การประเมินผล

1. ครูสังเกตดูว่าเด็กสามารถตักลูกปิงปองได้โดยไม่หกหรือไม่
2. ครูสังเกตดูว่าเด็กสามารถตักลูกปิงปองได้หมดถ้วยหรือไม่

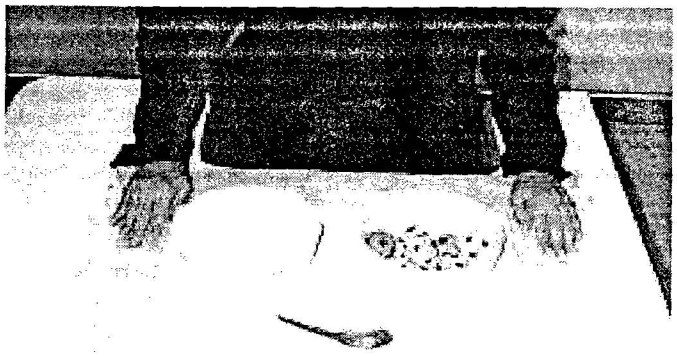

อุปกรณ์ตักลูกปิงปอง

ใช้มือขวาจับช้อนตักลูกปิงปองใส่ถ้วยทางด้านซ้าย

นำอุปกรณ์ไปเก็บที่เดิมโดยยกถาดใช้หัวแม่มืออยู่ด้านบน สี่นิ้วที่เหลืออยู่ใต้ถาด

แผนการสอนที่ 22

ชื่อกิจกรรม ที่คีบใหญ่ **เวลา 30 นาที**

กลุ่มกิจกรรม ประสบการณ์ชีวิต

หมวดกิจกรรม พัฒนากล้ามเนื้อย่อย

อายุเด็ก 3 ปี

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกการประสานสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือและสายตา
2. เพื่อฝึกสายตา ซึ่งจะเป็นการเตรียมความพร้อมในการอ่าน
3. เพื่อฝึกการเคลื่อนไหวที่ละเอียดอ่อน
4. เพื่อฝึกให้เด็กมีระเบียบ
5. เพื่อฝึกให้เด็กมีสมาธิ
6. เพื่อฝึกให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง

อุปกรณ์

1. ที่คีบใหญ่ 1 อัน
2. ถ้วย 2 ใบ
3. ฟองน้ำ
4. ถาด

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูนำที่คีบใหญ่ ให้เด็กดู และซักถามว่าจะนำไปใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง ที่บ้านของใครมีบ้าง ส่วนมากใช้ทำอะไร วันนี้เราจะมาเล่นคีมคีบสิ่งของกัน

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กไปที่ชั้นวางอุปกรณ์
2. ครูยกถาดอุปกรณ์ด้วยมือทั้ง 2 ข้าง ให้นิ้วหัวแม่มืออยู่ด้านบนและนิ้วทั้ง 4 อยู่ด้านล่าง
3. ครูให้เด็กยืนดูทางด้านซ้ายมือของครู โดยให้เด็กเอามือทั้งสองไขว้หลังไว้ แล้วดูอย่างเงียบ ๆ
4. ครูบอกเด็กว่า " ครูจะคีบฟองน้ำไปใส่อีกถ้วยหนึ่ง "
5. ครูคีบฟองน้ำจากถ้วยแรกไปใส่ถ้วยที่สองจนหมด แล้ววางที่คีบลง
6. ครูให้เด็กปฏิบัติตามที่ครูสาธิต
7. ครูนำถาดอุปกรณ์ไปเก็บไว้ที่ชั้นวางอุปกรณ์ตามเดิม

ขั้นสรุป

ครูให้เด็กช่วยกันสรุปว่าถ้าเราจับคีบไม่แน่น จะทำให้ฟองน้ำหรือสิ่งของตกได้ และทำให้ภาชนะหรือสิ่งของที่ใช้คีมคีบไม่สกปรก คำศัพท์และภาษาที่ได้ คือ คีบ ฟองน้ำ

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

1. เด็กจะใช้ที่คีบเป็น
2. เด็กจะได้สัมผัสกับความเบาของฟองน้ำ
3. เด็กจะได้คำศัพท์จากอุปกรณ์ที่ใช้ และจะเข้าใจความหมายของคำว่า " คีบ "

การประเมินผล

1. ครูสังเกตว่าเด็กปล่อยฟองน้ำจากที่คีบก่อนใส่ลงในถ้วยที่สองหรือไม่
2. ครูสังเกตดูว่าฟองน้ำหล่นออกมานอกถ้วยหรือไม่
3. ครูสังเกตดูว่าเด็กใช้มือถูกต้องหรือไม่
4. ครูสังเกตดูว่าเด็กปล่อยให้ฟองน้ำเหลืออยู่ในถ้วยทั้งสองหรือไม่

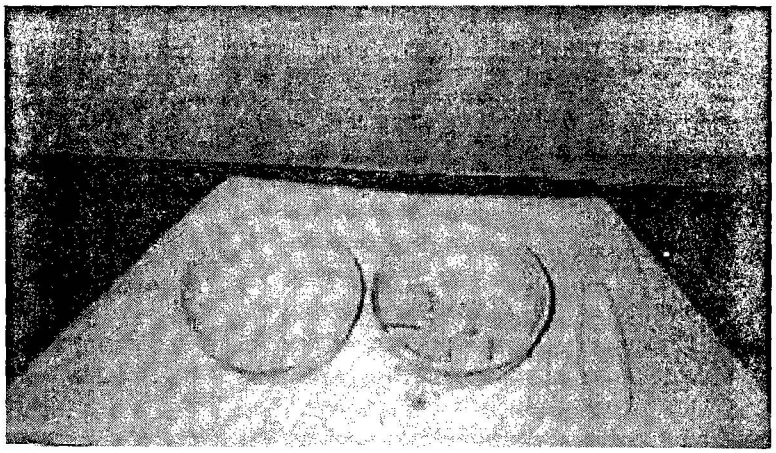

อุปกรณ์การใช้ที่คีบใหญ่

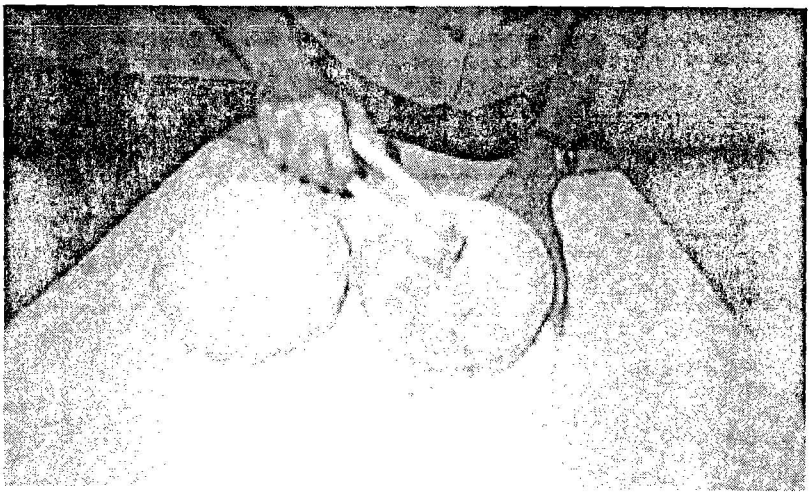

นิ้วมือขวาจับที่คีบใหญ่

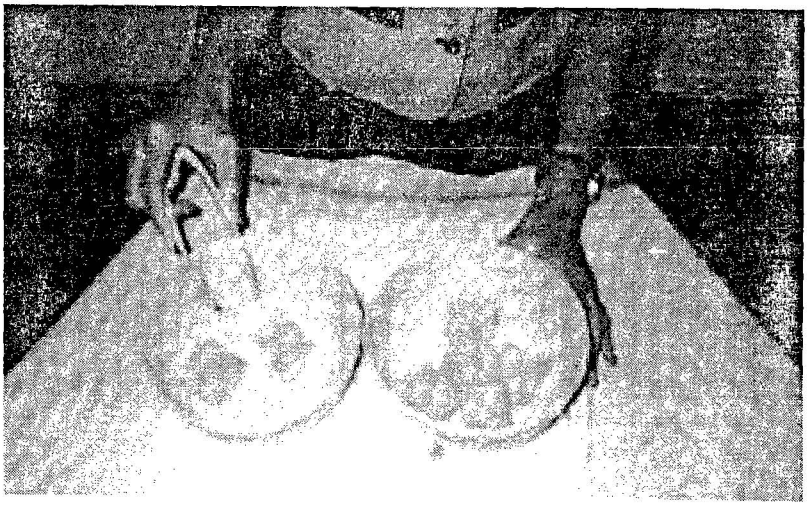

คีบก้อนฟองน้ำจากซ้ายไปขวา มือซ้ายประคองถ้วย

แผนการสอนที่ 23

ชื่อกิจกรรม ตักลูกปิงปอง **เวลา 30 นาที**

กลุ่มกิจกรรม ประสบการณ์ชีวิต

หมวดกิจกรรม พัฒนากล้ามเนื้อย่อย

อายุเด็ก 2½ ปี

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกการประสานสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือและสายตา
2. เพื่อฝึกกล้ามเนื้อมือ ซึ่งจะเป็นการเตรียมความพร้อมในการเรียน
3. เพื่อฝึกให้เด็กมีระเบียบ
4. เพื่อฝึกให้เด็กมีสมาธิ
5. เพื่อฝึกให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง

อุปกรณ์

1. ถ้วย 2 ใบ
2. ช้อน 1 อัน
3. ลูกปิงปอง 10 ลูก
4. ถาด 1 ใบ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูนำช้อนมาให้เด็กดูพร้อมทั้งถามว่าคืออะไร (ช้อน) แล้วให้เด็กดูบัตรคำที่เขียนว่าช้อน ครูนำบัตรอักษร ช.ช้าง ง อ.งู สระอา ไม้โท มาแล้วให้เด็กนำบัตรอักษรมี่เหมือนกันมาวางทับบนบัตรคำจนครบ และสอนเด็กอ่านว่า ช้อน

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กไปที่ชั้นวางอุปกรณ์
2. ครูยกถาดอุปกรณ์ด้วยมือทั้งสองไปที่โต๊ะที่จะแสดง
3. ครูให้เด็กยืนดูทางด้านซ้ายมือของครู โดยให้เด็กเอามือทั้งสองไขว้หลังไว้ แล้วดูอย่างเงียบ ๆ
4. ครูบอกเด็กว่า " ครูจะตักลูกปิงปองไปใส่อีกถ้วยหนึ่ง "
5. ครูใช้มือซ้ายประคองถ้วย และใช้มือขวาจับช้อน
6. ครูตักลูกปิงปองจากถ้วยแรก โดยเริ่มลงช้อนในส่วนหน้าของถ้วยแล้วตักเข้าหาตัวหมุนข้อมือลง
7. ครูค่อย ๆ เทลูกปิงปองในช้อนลงในถ้วยที่สอง โดยหมุนข้อมือเข้าหาตัว
8. ครูตักลูกปิงปองจากถ้วยแรกใส่ถ้วยที่สองจนหมด
9. ครูตักลูกปิงปองจากถ้วยที่สองกลับไปใส่ถ้วยแรกตามเดิมจนลูกปิงปองหมดถ้วย
10. ครูวางช้อนลง
11. ครูถามเด็กว่า " จะลองตักลูกปิงปองดูบ้างไหม " แล้วให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมตามที่ครูสาธิต
12. ครูนำถาดอุปกรณ์ไปเก็บไว้ที่ชั้นวางอุปกรณ์ตามเดิม

ขั้นสรุป

สนทนากับเด็ก ถ้าเรามีความระมัดระวัง เราจะตักลูกปิงปองไม่ตก และถามว่าใครได้ยินเสียงลูกปิงปองบ้าง สอนคำศัพท์ คำว่า ช้อน ถ้วย เต็ม ว่างเปล่า ตัก เท

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

1. เด็กจะได้ยินเสียงลูกปิงปองที่ตักจากถ้วยหนึ่งไปยังอีกถ้วยหนึ่ง
2. เด็กจะได้เห็นสีของลูกปิงปอง
3. เด็กจะได้รู้จักคำศัพท์จากอุปกรณ์ที่ใช้ และจะได้เข้าใจความหมายของคำว่า เต็ม ว่างเปล่า ตัก เท

การประเมินผล

1. ครูสังเกตดูว่าเด็กสามารถตักลูกปิงปองได้โดยไม่หกหรือไม่
2. ครูสังเกตดูว่าเด็กสามารถตักลูกปิงปองได้หมดถ้วยหรือไม่

หมายเหตุ ภาพกิจกรรมดูได้จากแผนการสอนที่ 21

แผนการสอนที่ 24

ชื่อกิจกรรม ที่คีบใหญ่ เวลา 30 นาที

กลุ่มกิจกรรม ประสบการณ์ชีวิต

หมวดกิจกรรม พัฒนากล้ามเนื้อย่อย

อายุเด็ก 3 ปี

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกการประสานสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือและสายตา
2. เพื่อฝึกสายตา ซึ่งจะเป็นการเตรียมความพร้อมในการอ่าน
3. เพื่อฝึกการเคลื่อนไหวที่ละเอียดอ่อน
4. เพื่อฝึกให้เด็กมีระเบียบ
5. เพื่อฝึกให้เด็กมีสมาธิ
6. เพื่อฝึกให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง

อุปกรณ์

1. ที่คีบใหญ่ 1 อัน
2. ถ้วย 2 ใบ
3. ฟองน้ำตัดเป็นก้อนกลม 5 ก้อน
4. ถาด 1 ใบ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูนำที่คีบใหญ่ ให้เด็กดู และทบทวนการนำไปใช้ประโยชน์ของที่คีบใหญ่ว่ามีอะไรบ้าง ที่บ้านของใครมีบ้าง ส่วนมากใช้ทำอะไร วันนี้เราจะมาเล่นคีมคีบสิ่งของกัน

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กไปที่ชั้นวางอุปกรณ์
2. ครูยกถาดอุปกรณ์ด้วยมือทั้ง 2 ข้าง ให้นิ้วหัวแม่มืออยู่ด้านบนและนิ้วทั้ง 4 อยู่ด้านล่าง
3. ครูให้เด็กยืนดูทางด้านซ้ายมือของครู โดยให้เด็กเอามือทั้งสองไขว้หลังไว้ แล้วดูอย่างเงียบ ๆ
4. ครูบอกเด็กว่า " ครูจะคีบฟองน้ำไปใส่อีกถ้วยหนึ่ง "
5. ครูคีบฟองน้ำจากถ้วยแรกไปใส่ถ้วยที่สองจนหมด แล้ววางที่คีบลง
6. ครูให้เด็กปฏิบัติตามที่ครูสาธิต
7. ครูนำถาดอุปกรณ์ไปเก็บไว้ที่ชั้นวางอุปกรณ์ตามเดิม

ขั้นสรุป

ครูให้เด็กช่วยกันสรุปว่าถ้าเราจับคีบไม่แน่น จะทำให้ฟองน้ำหรือสิ่งของตกได้ และทำให้ภาชนะหรือสิ่งของที่ใช้คีมคีบไม่สกปรก คำศัพท์และภาษาที่ได้ คือ คีบ ฟองน้ำ

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

1. เด็กจะใช้ที่คีบเป็น
2. เด็กจะได้สัมผัสกับความเบาของฟองน้ำ
3. เด็กจะได้คำศัพท์จากอุปกรณ์ที่ใช้ และจะเข้าใจความหมายของคำว่า " คีบ "

การประเมินผล

1. ครูสังเกตว่าเด็กปล่อยฟองน้ำจากที่คีบก่อนใส่ลงในถ้วยที่สองหรือไม่
2. ครูสังเกตดูว่าฟองน้ำหล่นออกมานอกถ้วยหรือไม่
3. ครูสังเกตดูว่าเด็กใช้มือถูกต้องหรือไม่
4. ครูสังเกตดูว่าเด็กปล่อยให้ฟองน้ำเหลืออยู่ในถ้วยทั้งสองหรือไม่

หมายเหตุ ภาพกิจกรรมดูได้จากแผนการสอนที่ 22

แผนการสอนที่ 25

ชื่อกิจกรรม การเรียงลำดับไข่ไก่ **เวลา 30 นาที**

กลุ่มกิจกรรม ประสบการณ์ชีวิต

หมวดกิจกรรม พัฒนากล้ามเนื้อมือ

อายุเด็ก 3 ปีขึ้นไป

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกการประสานสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือและสายตา
2. เพื่อฝึกให้เด็กมีระเบียบ
3. เพื่อฝึกให้เด็กมีสมาธิ
4. เพื่อฝึกให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง

อุปกรณ์

1. ไข่ไก่ 12 ฟองในกล่องใส่ไข่
2. ตะกร้า 1 ใบ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูนำบัตรภาพรูปไข่มาให้เด็กดูแล้วถามเด็กว่ารูปอะไร ครูนำบัตรคำให้เด็กดูและสอนให้เด็กอ่านคำว่า ไข่ และครูสนทนากับเด็กว่า ไข่ มีประโยชน์อย่างไร มีไข่อะไรบ้าง (ไข่เป็ด ไข่ไก่ ไข่ห่าน ฯลฯ)

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กให้ปฏิบัติกิจกรรม
2. ครูยกอุปกรณ์ไปที่โต๊ะที่จะแสดง
3. ครูบอกเด็กว่า " ครูจะย้ายไข่ไปใส่ในตะกร้า "
4. ครูวางกล่องไข่ตามแนวนอนทางด้านซ้ายมือ และตะกร้าด้านขวามือ
5. ครูเปิดกล่องไข่ออก แล้วหยิบไข่ฟองที่อยู่ซ้ายมือบนมาใส่ในตะกร้าที่เตรียมไว้อย่างระมัดระวังจากซ้ายไปขวา
6. ครูทำเช่นเดียวกันกับไข่ที่เหลือ โดยย้ายไข่จากทางด้านซ้ายมือล่างตามแนวนอนจากซ้ายไปขวาให้หมดเช่นกัน
7. ครูย้ายไข่จากตะกร้าไปใส่ในกล่องตามเดิมแล้วปิดฝากล่อง
8. ให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมตามที่ครูสาธิต
9. ครูนำกล่องไข่ไปเก็บตามเดิม

ขั้นสรุป

ครูสนทนากับเด็กว่าในการหยิบจับของที่แตกได้ง่ายนั้น เราจะต้องระมัดระวัง และจับให้มั่นคงเพื่อไข่จะไม่ตกแตก นักเรียนจะได้คำศัพท์ เช่น ไข่ , 1 โหล = 12 ฟอง ,1-12 , ตก , แตก

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

1. เด็กจะเข้าใจความหมายของคำว่า โหล และทราบว่า 1 โหลมีจำนวน 12
2. เด็กจะเข้าใจที่จะค่อย ๆ วางไข่ลงในตะกร้า

การประเมินผล

ไข่จะแตกถ้าเด็กไม่ระมัดระวัง

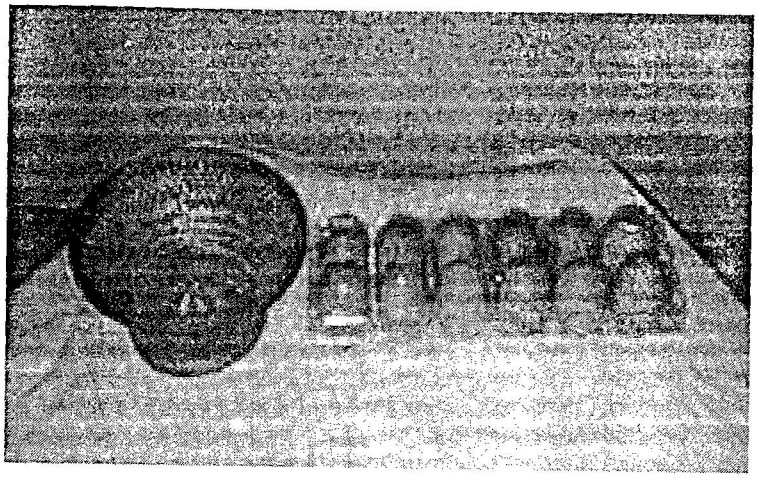

อุปกรณ์การเรียงลำดับไข่ไก่

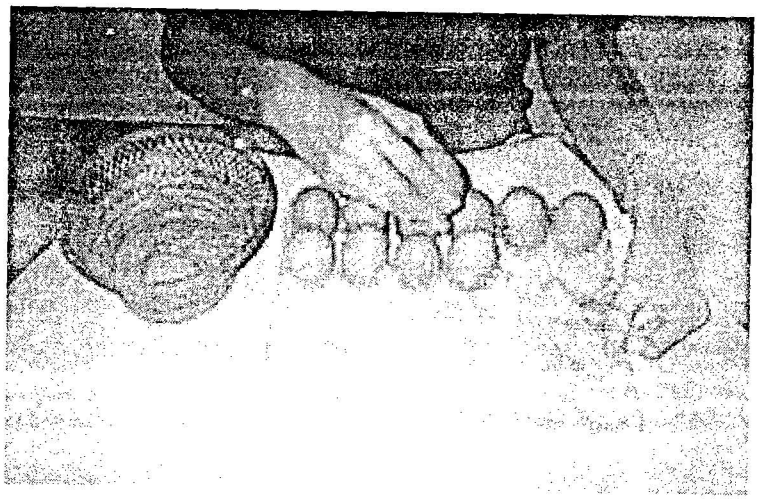

เรียงลำดับเริ่มจากด้านซ้ายไปขวา ออกจากรังเก็บไข่

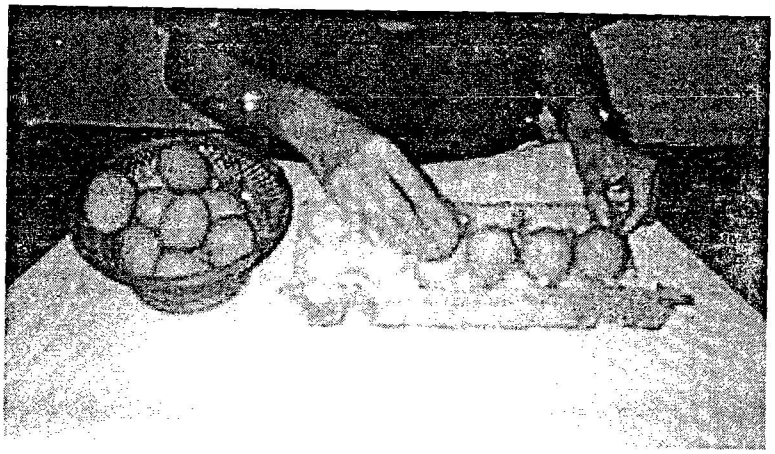

จัดเก็บเริ่มเรียงจากซ้ายไปขวา

แผนการสอนที่ 26

ชื่อกิจกรรม ถาดแยกพวก เวลา 30 นาที

กลุ่มกิจกรรม ประสาทสัมผัส

หมวดกิจกรรม พัฒนาประสาทสัมผัสเบื้องต้น

อายุเด็ก 2 - 3 ปีขึ้นไป

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกการประสานสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือและสายตา
2. เพื่อฝึกให้เด็กรู้จักจับคู่สิ่งของ
3. เพื่อฝึกให้เด็กมีระเบียบ
4. เพื่อฝึกให้เด็กมีสมาธิ
5. เพื่อฝึกให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง

อุปกรณ์

1. ถาดแบ่งสามช่องจำนวน 1 ถาด
2. ลูกปัดสามประเภท เช่น ทรงกลม สามเหลี่ยม และสี่เหลี่ยม
3. ถ้วยสำหรับใส่ลูกปัดทั้งหมด

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นสอน

ครูสอนเล่นเกม โดยชูกระดาษแข็งรูปวงกลม สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม ให้นักเรียนดู เช่น รูปสี่เหลี่ยม ให้นักเรียนมองรอบ ๆ ห้องเพื่อหาดูว่า มีอะไรบ้างที่มีลักษณะสี่เหลี่ยม เช่น บานหน้าต่าง กรอบรูป แล้วครูก็เปลี่ยนรูปทรงให้นักเรียนช่วยกันหาให้ได้มากที่สุด

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กมายังชั้นวางอุปกรณ์
2. ครูยกถาดอุปกรณ์ไปยังโต๊ะที่จะแสดง โดยให้นิ้วหัวแม่มืออยู่ส่วนบนของถาดและนิ้วที่เหลืออยู่ใต้ถาดถือถาดให้ชิดลำตัว
3. ครูบอกเด็ก " นี่คือถาดแยกพวกเราจะแยกลูกปัด "
4. ครูหยิบลูกปัด 1 ลูก ใส่ลงไปในช่องที่ 1 ของถาด โดยหยิบลูกปัดด้วยนิ้วทั้งสาม คือ นิ้วหัวแม่มือ นิ้วชี้ และนิ้วกลาง
5. ครูหยิบลูกปัดลูกที่สอง เทียบกับลูกปัดลูกแรก ถ้าเหมือนกันให้ใส่ลงไปในช่องเดียวกัน แต่ถ้าไม่เหมือนกัน ให้ใส่ลงในช่องถัดไป
6. ครูทำเช่นเดียวกันกับลูกปัดทุกลูกที่อยู่ในถ้วยจนกว่าจะแยกพวกลูกปัดได้ทั้งหมด
7. ครูให้เด็กลองทำดูบ้าง
8. ครูนำอุปกรณ์ไปเก็บไว้ที่ชั้นตามเดิม

ขั้นสรุป

ครูสนทนากับเด็กในการสังเกตรูปทรงของลูกปัดที่เหมือนกันก็จะต้องอยู่ในช่องเดียวกัน และถ้ารูปทรงไม่เหมือนกันก็อยู่คนละช่องกัน เด็กจะได้คำศัพท์ เหมือนกัน ไม่เหมือนกัน

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

1. เด็กจะสามารถจับคู่สิ่งที่เหมือนกันได้
2. เด็กจะสามารถจับลูกปัดด้วยนิ้วทั้งสามได้
3. เด็กจะสามารถเปรียบเทียบได้
4. เด็กจะสามารถเคลื่อนสายตา จากซ้ายไปขวาได้

การประเมินผล

โดยการดูว่าเด็กสามารถแยกลูกปัดได้ถูกกลุ่มหรือไม่

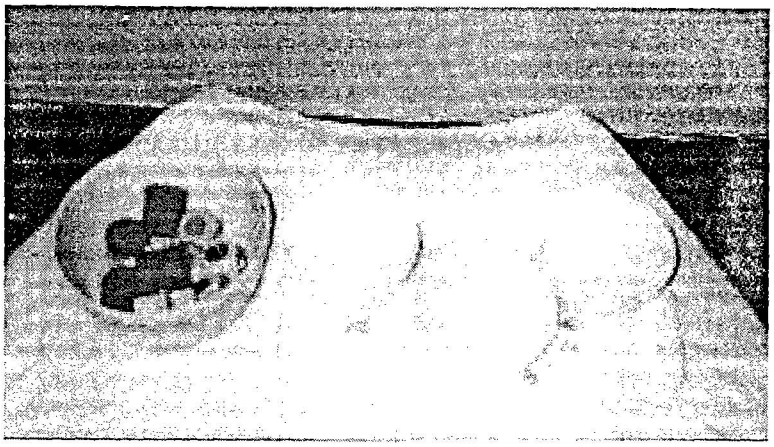

อุปกรณ์ถาดแยกพวก

ใช้มือขวาหยิบอุปกรณ์หนึ่งชิ้น ใส่ในถาดที่1

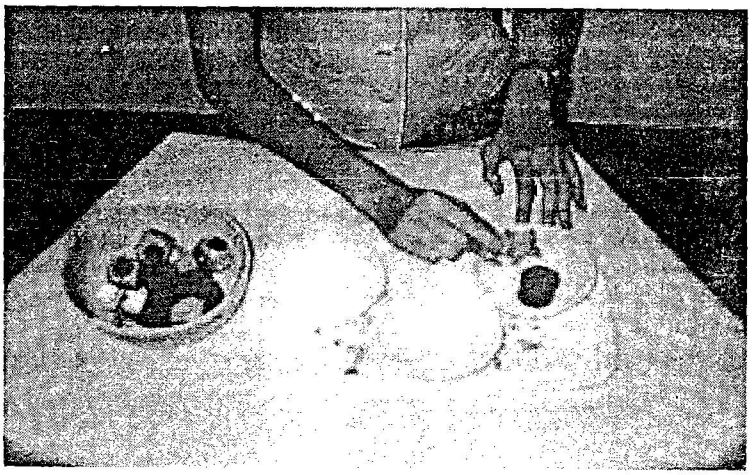

แล้วหยิบอุปกรณ์ชิ้นต่อไปเทียบจากถาดที่ 1 จนพบอุปกรณ์ในถาดที่เหมือนกัน ปฏิบัติเช่นนี้จนหมดอุปกรณ์

แผนการสอนที่ 27

ชื่อกิจกรรม การเรียงลำดับไข่ไก่ **เวลา 30 นาที**

กลุ่มกิจกรรม ประสบการณ์ชีวิต

หมวดกิจกรรม พัฒนากล้ามเนื้อมือ

อายุเด็ก 3 ปีขึ้นไป

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกการประสานสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือและสายตา
2. เพื่อฝึกให้เด็กมีระเบียบ
3. เพื่อฝึกให้เด็กมีสมาธิ
4. เพื่อฝึกให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง

อุปกรณ์

1. ไข่ไก่ 12 ฟองในกล่องใส่ไข่
2. ตะกร้า 1 ใบ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูนำบัตรคำ คำว่า ไข่ มาให้เด็กดูพร้อมทั้งอ่านออกเสียงให้เด็กฟัง และให้เด็กพูดตาม จากนั้นครูนำบัตรอักษร ข. ไข่ สระไอ ไม้เอก มาให้เด็กดูทีละหนึ่งบัตรอักษร และให้เด็กนำมาเทียบกับบัตรคำ คำว่า ไข่ ว่าบัตรอักษรตัวใดเหมือนกันแล้วให้เด็กวางทับที่อักษรนั้น

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กให้ปฏิบัติกิจกรรม
2. ครูยกอุปกรณ์ไปที่โต๊ะที่จะแสดง ครูบอกเด็กว่า " ครูจะย้ายไข่ไปใส่ในตะกร้า "
3. ครูวางกล่องไข่ตามแนวนอนทางด้านซ้ายมือ และตะกร้าด้านขวามือ
4. ครูเปิดกล่องไข่ออก แล้วหยิบไข่ฟองที่อยู่ซ้ายมือบนมาใส่ในตะกร้าที่เตรียมไว้อย่างระมัดระวังจากซ้ายไปขวา
5. ครูทำเช่นเดียวกันกับไข่ที่เหลือ โดยย้ายไข่จากทางด้านซ้ายมือล่างตามแนวนอนจากซ้ายไปขวาให้หมดเช่นกัน
6. ครูย้ายไข่จากตะกร้าไปใส่ในกล่องตามเดิมแล้วปิดฝากล่อง
7. ให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมตามที่ครูสาธิต
8. ครูนำกล่องไข่ไปเก็บตามเดิม

ขั้นสรุป

ครูสนทนากับเด็กว่าในการหยิบจับของที่แตกได้ง่ายนั้น เราจะต้องระมัดระวัง และจับให้มั่นคงเพื่อไข่จะไม่ตกแตก นักเรียนจะได้คำศัพท์ เช่น ไข่ , 1 โหล = 12 ฟอง ,1-12 , ตก , แตก

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

1. เด็กจะเข้าใจความหมายของคำว่า โหล และทราบว่า 1 โหลมีจำนวน 12
2. เด็กจะเข้าใจที่จะค่อย ๆ วางไข่ลงในตะกร้า

การประเมินผล

ไข่จะแตกถ้าเด็กไม่ระมัดระวัง

แผนการสอนที่ 28

ชื่อกิจกรรม ถาดแยกพวก เวลา 30 นาที

กลุ่มกิจกรรม ประสาทสัมผัส

หมวดกิจกรรม พัฒนาประสาทสัมผัสเบื้องต้น

อายุเด็ก 2 - 3 ปีขึ้นไป

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกการประสานสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือและสายตา
2. เพื่อฝึกให้เด็กรู้จักจับคู่สิ่งของ
3. เพื่อฝึกให้เด็กมีระเบียบ
4. เพื่อฝึกให้เด็กมีสมาธิ
5. เพื่อฝึกให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง

อุปกรณ์

1. ถาดแบ่งสามช่องจำนวน 1 ถาด
2. ลูกปัดสามประเภท เช่น ทรงกลม สามเหลี่ยม และสี่เหลี่ยม
3. ถ้วยสำหรับใส่ลูกปัดทั้งหมด

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นสอน

ครูนำกระดาษแข็งรูปวงกลม สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม ให้เด็กดูทีละหนึ่งรูป แล้วถามเด็กว่าคือรูปอะไร (รูปวงกลม รูปสี่เหลี่ยม รูปสามเหลี่ยม) จากนั้นบอกเด็กว่า วันนี้เรามาแยกรูปทรงต่างๆ กัน

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กมายังชั้นวางอุปกรณ์
2. ครูยกถาดอุปกรณ์ไปยังโต๊ะที่จะแสดง โดยให้นิ้วหัวแม่มืออยู่ส่วนบนของถาดและนิ้วที่เหลืออยู่ใต้ถาดถือถาดให้ชิดลำตัว
3. ครูบอกเด็ก " นี่คือถาดแยกพวกเราจะแยกลูกปัด "
4. ครูหยิบลูกปัด 1 ลูก ใส่ลงไปในช่องที่ 1 ของถาด โดยหยิบลูกปัดด้วยนิ้วทั้งสาม คือ นิ้วหัวแม่มือ นิ้วชี้ และนิ้วกลาง
5. ครูหยิบลูกปัดลูกที่สอง เทียบกับลูกปัดลูกแรก ถ้าเหมือนกันให้ใส่ลงไปในช่องเดียวกัน แต่ถ้าไม่เหมือนกัน ให้ใส่ลงในช่องถัดไป
6. ครูทำเช่นเดียวกันกับลูกปัดทุกลูกที่อยู่ในถ้วยจนกว่าจะแยกพวกลูกปัดได้ทั้งหมด
7. ครูให้เด็กลองทำดูบ้าง
8. ครูนำอุปกรณ์ไปเก็บไว้ที่ชั้นตามเดิม

ขั้นสรุป

ครูสนทนากับเด็กในการสังเกตรูปทรงของลูกปัดที่เหมือนกันก็จะต้องอยู่ในช่องเดียวกัน และถ้ารูปทรงไม่เหมือนกันก็อยู่คนละช่องกัน เด็กจะได้คำศัพท์ เหมือนกัน ไม่เหมือนกัน

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

1. เด็กจะสามารถจับคู่สิ่งที่เหมือนกันได้
2. เด็กจะสามารถจับลูกปัดด้วยนิ้วทั้งสามได้
3. เด็กจะสามารถเปรียบเทียบได้
4. เด็กจะสามารถเคลื่อนสายตา จากซ้ายไปขวาได้

การประเมินผล

โดยการดูว่าเด็กสามารถแยกลูกปัดได้ถูกกลุ่มหรือไม่

หมายเหตุ ภาพกิจกรรมดูได้จากแผนการสอนที่ 26

แผนการสอนที่ 29

ชื่อกิจกรรม ถุงลึกลับ เวลา 30 นาที

กลุ่มกิจกรรม ประสาทสัมผัส

หมวดกิจกรรม พัฒนาประสาทการรับรู้ทางการสัมผัส

อายุเด็ก 3 ปีขึ้นไป

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกประสาทสัมผัส
2. เพื่อให้เด็กได้รู้จักสิ่งของได้มากขึ้น
3. เพื่อให้เด็กได้ทราบว่าสิ่งของอาจมีอยู่ถึงแม้เราจะไม่เห็น
4. เพื่อให้เด็กมีสมาธิ

อุปกรณ์

1. ถุงผ้ามีเชือกรัดปากถุง
2. สิ่งของ 4 – 5 ชนิด ที่มีรูปร่างต่างกันและเด็กรู้จัก (จาน ช้อน ส้อม แก้วน้ำ)

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูถามเด็กว่าใครรู้จักถุงบ้าง ครูนำถุงชนิดต่าง ๆ ให้เด็กดู (ถุงกระดาษ ถุงพลาสติก ถุงผ้า) แล้วบอกชื่อถุงชนิดต่าง ๆ ให้เด็กทราบ จากนั้นครูสนทนากับเด็กถึงประโยชน์ของการใช้ถุง (ไว้ใส่สิ่งของ)

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กไปที่ชั้นวางอุปกรณ์พร้อมทั้งแนะนำกิจกรรมที่จะปฏิบัติ
2. ครูถือถุงไปที่ที่โต๊ะที่จะแสดง
3. ครูหยิบสิ่งของในถุงออกมาทีละชิ้นพร้อมทั้งบอกชื่อสิ่งของนั้น
4. ครูเก็บสิ่งของทั้งหมดใส่ถุงตามเดิม
5. ครูบอกเด็ก " หยิบช้อนให้ครู "
6. ครูให้เด็กเอามือล้วงไปในถุงแล้วหยิบช้อนขึ้นมา
7. ครูปฏิบัติเช่นเดียวกันกับสิ่งของทั้งหมด
8. ครูเก็บสิ่งของทั้งหมดใส่ถุงตามเดิม

ขั้นสรุป

ครูสนทนากับเด็กอีกครั้ง โดยถามเด็ก ๆ ว่า " ในถุงมีอะไรบ้าง " ให้เด็กตอบแล้วครูนำบัตรคำให้เด็กดูอีกครั้งพร้อมให้เด็กพูดพร้อมกันจนครบทุกชนิด

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

1. เด็กจะได้สัมผัสพร้อมทั้งค้นหาสิ่งของในถุง
2. เด็กสามารถเล่นเป็นเกมกับเด็กอื่นได้
3. เด็กจะได้ภาษาจากสิ่งของ

การประเมินผล

ครูสังเกตดูว่าเด็กสามารถหยิบสิ่งของได้ถูกต้องหรือไม่

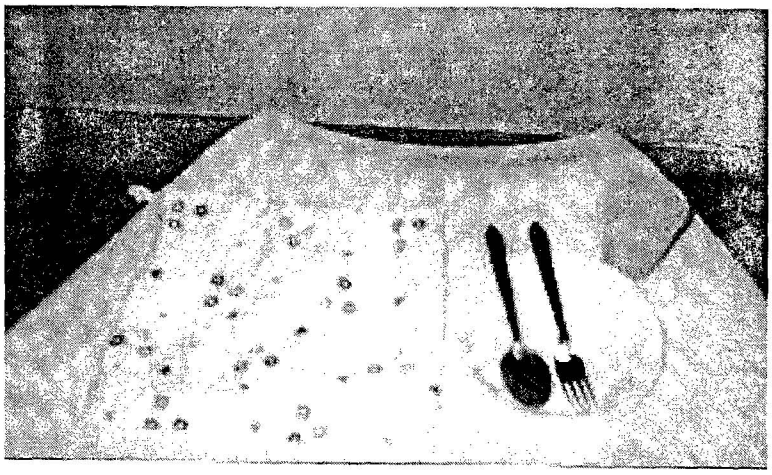

อุปกรณ์ในการทำกิจกรรมถุงลึกลับ

นำอุปกรณ์ทั้งหมดใส่ในถุงที่เตรียมไว้

ใช้มือขวาใส่เข้าไปในถุงแล้วหยิบอุปกรณ์ออกมาหนึ่งชิ้นพร้อมทั้งบอกชื่ออุปกรณ์

แผนการสอนที่ 30

ชื่อกิจกรรม ตัดกระดาษ เวลา 30 นาที

กลุ่มกิจกรรม ประสบการณ์ชีวิต

หมวดกิจกรรม พัฒนากล้ามเนื้อย่อย

อายุเด็ก 3 ½ ปี

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกการประสานสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือและสายตา
2. เพื่อฝึกการใช้กรรไกร
3. เพื่อฝึกการใช้กล้ามเนื้อมือ
4. เพื่อฝึกให้เด็กมีระเบียบ
5. เพื่อฝึกให้เด็กมีสมาธิ
6. เพื่อฝึกให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง

อุปกรณ์

1. กรรไกรปลายมน
2. กระดาษขนาด ½ x 8 นิ้ว
3. ถ้วยใส่เศษกระดาษ
4. ถาด

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูสอนเด็กร้องเพลง " จับปูดำ " โดยทำกิจกรรม กำ – แบ มือ ให้เข้าจังหวะและร้องเพลง

เพลง จับปูดำ ขยำปูนา
จับปูม้า คว้าปูทะเล

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กไปที่ชั้นวางอุปกรณ์
2. ครูหยิบอุปกรณ์ไปยังโต๊ะที่จะแสดง
3. ครูให้เด็กยืนดูทางด้านซ้ายมือของครู โดยให้เด็กเอามือทั้งสองไขว้หลังไว้แล้วดูอย่างเงียบๆ
4. ครูบอกเด็กว่า " ครูจะตัดกระดาษ "
5. ครู กำ – แบ มือ กับเด็กประมาณ 4 – 5 ครั้ง แล้วจึงเริ่มกิจกรรมตัดกระดาษ
6. ครูจับปลายกรรไกรด้วยมือซ้าย
7. มือขวาครูใช้นิ้วหัวแม่มือสอดลงในช่องกรรไกรช่องแรก และใช้นิ้วกลางสอดลงอีกช่องหนึ่ง โดยใช้นิ้วชี้พักอยู่บริเวณด้ามกรรไกร
8. ครูปล่อยมือซ้ายออกจากปลายกรรไกร แล้วหยิบกระดาษที่เตรียมไว้ขึ้นมา
9. ครูใช้นิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้ของปลายมือซ้ายจับกระดาษ โดยให้กระดาษยื่นออกมาจากนิ้วทั้งสองประมาณ ½ นิ้ว
10. ครูใช้กรรไกรที่ถืออยู่ในมือขวาตัดกระดาษนั้น และให้กระดาษนั้นหล่นลงในถ้วยสำหรับใส่ าระดาษที่เตรียมไว้
11. ครูหยิบกระดาษออกมาแล้วตัดไปเรื่อย ๆ จนกระดาษหมดแผ่น

12. ครูให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมตามที่ครูสาธิต

13. ครูนำอุปกรณ์ไปเก็บไว้ที่ชั้นวางอุปกรณ์ตามเดิม

ขั้นสรุป

ครูสนทนากับเด็กว่า การใช้กรรไกรตัดกระดาษ เราจะนำไปใช้ประโยชน์ตัดอะไรได้อีกบ้าง ถ้าเราจะตัดสิ่งต่าง ๆ ได้ดี ต้องจับให้ถูกต้อง และให้แน่น นักเรียนจะได้คำศัพท์ และภาษา คำว่า ตัด กรรไกร

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

1. เด็กจะได้สัมผัสกับกรรไกร
2. เด็กจะได้ยินเสียงกรรไกรเมื่อตัดกระดาษ
3. เด็กจะได้คำศัพท์จากอุปกรณ์ที่ใช้และเด็กจะเข้าใจความหมายของคำว่า ตัด

การประเมินผล

1. ครูสังเกตดูว่าเด็กใช้มือทั้งสองในการตัดกระดาษหรือใช้เพียงมือเดียว
2. ครูสังเกตดูว่าเด็กทำให้กระดาษฉีกขาดหรือใช้กรรไกรตัดอย่างถูกวิธี
3. ครูสังเกตว่าเด็กตัดกระดาษได้หรือไม่

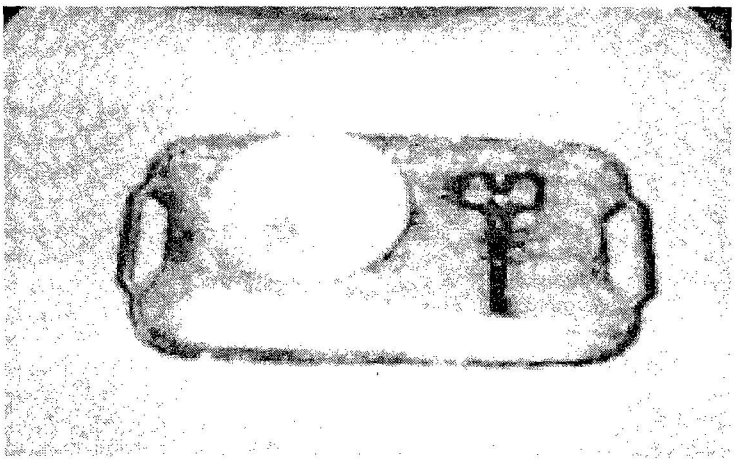

อุปกรณ์ตัดกระดาษ

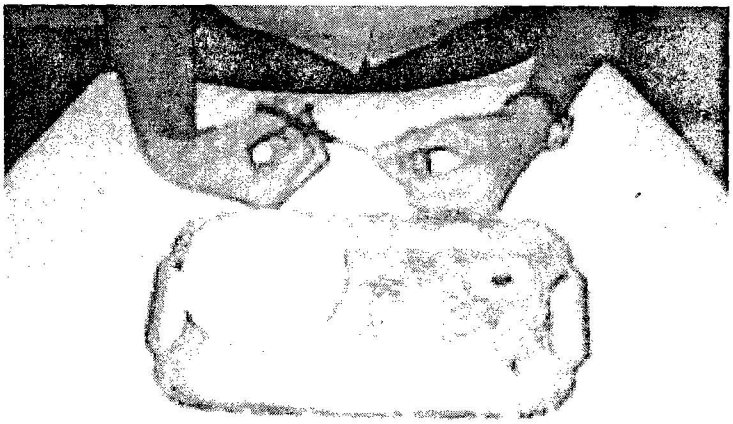

ใช้นิ้วหัวแม่มือสอดในช่องกรรไกรด้วยมือขวา จับปลายกรรไกรด้วยมือซ้าย

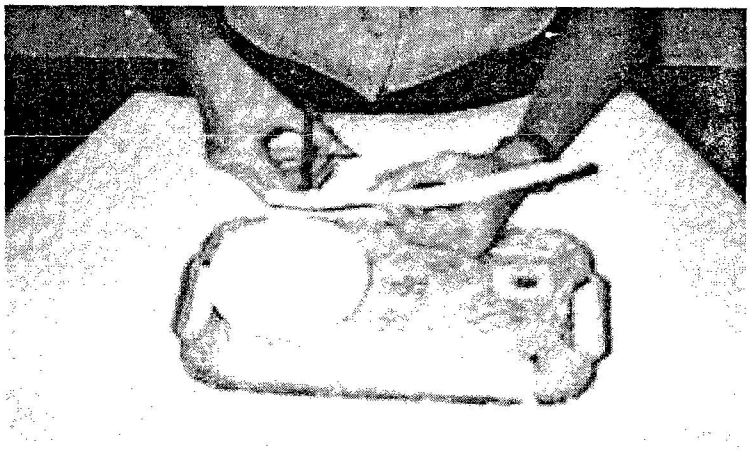

จับกระดาษด้วยมือซ้ายให้เหลือประมาณ 1 นิ้ว ตัดกระดาษให้หล่นลงในถ้วย

แผนการสอนที่ 31

ชื่อกิจกรรม ถุงลึกลับ เวลา 30 นาที

กลุ่มกิจกรรม ประสาทสัมผัส

หมวดกิจกรรม พัฒนาประสาทการรับรู้ทางการสัมผัส

อายุเด็ก 3 ปีขึ้นไป

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกประสาทสัมผัส
2. เพื่อให้เด็กได้รู้จักสิ่งของได้มากขึ้น
3. เพื่อให้เด็กได้ทราบว่าสิ่งของอาจมีอยู่ถึงแม้เราจะไม่เห็น
4. เพื่อให้เด็กมีสมาธิ

อุปกรณ์

1. ถุงผ้ามีเชือกรัดปากถุง
2. สิ่งของ 4 – 5 ชนิด ที่มีรูปร่างต่างกันและเด็กรู้จัก (สัตว์จำลอง เช่น หมา หมู แมว ปลา ปู)

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูถามเด็กว่าบ้านใครชอบเลี้ยงสัตว์บ้าง แล้วที่บ้านเด็ก ๆ เลี้ยงสัตว์อะไรบ้าง ครูนำบัตรภาพสัตว์ให้เด็กดูและถามว่าสัตว์อะไร พร้อมทั้งบอกชื่อสัตว์นั้น ๆ (หมา หมู แมว ปลา ปู)

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กไปที่ซึ่นวางอุปกรณ์พร้อมทั้งแนะนำกิจกรรมที่จะปฏิบัติ
2. ครูถือถุงไปที่ที่โต๊ะที่จะแสดง
3. ครูหยิบสิ่งของในถุงออกมาทีละชิ้นพร้อมทั้งบอกชื่อสิ่งของนั้น
4. ครูเก็บสิ่งของทั้งหมดใส่ถุงตามเดิม
5. ครูบอกเด็ก " หยิบปลาให้ครู "
6. ครูให้เด็กเอามือล้วงไปในถุงแล้วหยิบปลาขึ้นมา
7. ครูปฏิบัติเช่นเดียวกันกับสิ่งของทั้งหมด
8. ครูเก็บสิ่งของทั้งหมดใส่ถุงตามเดิม

ขั้นสรุป

ครูสนทนากับเด็กอีกครั้ง โดยถามเด็ก ๆ ว่า " สิ่งของเหล่านี้ชื่ออะไร " ให้เด็กตอบแล้วครูนำบัตรคำให้เด็กดูอีกครั้งพร้อมให้เด็กพูดพร้อมกันจนครบทุกชนิด

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

1. เด็กจะได้สัมผัสพร้อมทั้งค้นหาสิ่งของในถุง
2. เด็กสามารถเล่นเป็นเกมกับเด็กอื่นได้
3. เด็กจะได้ภาษาจากสิ่งของ

การประเมินผล

ครูสังเกตดูว่าเด็กสามารถหยิบสิ่งของได้ถูกต้องหรือไม่

หมายเหตุ ภาพกิจกรรมดูได้จากแผนการสอนที่ 29

แผนการสอนที่ 32

ชื่อกิจกรรม ตัดกระดาษ เวลา 30 นาที

กลุ่มกิจกรรม ประสบการณ์ชีวิต

หมวดกิจกรรม พัฒนากล้ามเนื้อย่อย

อายุเด็ก 3 ½ ปี

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกการประสานสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือและสายตา
2. เพื่อฝึกการใช้กรรไกร
4. เพื่อฝึกการใช้กล้ามเนื้อมือ
4. เพื่อฝึกให้เด็กมีระเบียบ
5. เพื่อฝึกให้เด็กมีสมาธิ
6. เพื่อฝึกให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง

อุปกรณ์

1. กรรไกรปลายมน
2. กระดาษขนาด ½ x 8 นิ้ว
3. ถ้วยใส่เศษกระดาษ
4. ถาด

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูสอนเด็กร้องเพลง " จับปูดำ " โดยทำกิจกรรม กำ – แบ มือ ให้เข้าจังหวะและร้องเพลง

เพลง จับปูดำ ขยำปูนา
จับปูม้า คว้าปูทะเล

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กไปที่ชั้นวางอุปกรณ์
2. ครูหยิบอุปกรณ์ไปยังโต๊ะที่จะแสดง
3. ครูให้เด็กยืนดูทางด้านซ้ายมือของครู โดยให้เด็กเอามือทั้งสองไขว้หลังไว้แล้วดูอย่างเงียบๆ
4. ครูบอกเด็กว่า " ครูจะตัดกระดาษ "
5. ครู กำ – แบ มือ กับเด็กประมาณ 4 – 5 ครั้ง แล้วจึงเริ่มกิจกรรมตัดกระดาษ
6. ครูจับปลายกรรไกรด้วยมือซ้าย
7. มือขวาครูใช้นิ้วหัวแม่มือสอดลงในช่องกรรไกรช่องแรก และใช้นิ้วกลางสอดลงอีกช่องหนึ่ง โดยใช้นิ้วชี้พักอยู่บริเวณด้ามกรรไกร
8. ครูปล่อยมือซ้ายออกจากปลายกรรไกร แล้วหยิบกระดาษที่เตรียมไว้ขึ้นมา
9. ครูใช้นิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้ของปลายมือซ้ายจับกระดาษ โดยให้กระดาษยื่นออกมาจากนิ้วทั้งสองประมาณ ½ นิ้ว
10. ครูใช้กรรไกรที่ถืออยู่ในมือขวาตัดกระดาษนั้น และให้กระดาษนั้นหล่นลงในถ้วยสำหรับใส่กระดาษที่เตรียมไว้
11. ครูหยิบกระดาษออกมาแล้วตัดไปเรื่อย ๆ จนกระดาษหมดแผ่น

12. ครูให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมตามที่ครูสาธิต
13. ครูนำอุปกรณ์ไปเก็บไว้ที่ชั้นวางอุปกรณ์ตามเดิม

ขั้นสรุป

ครูสนทนากับเด็กว่า การใช้กรรไกรตัดกระดาษ เราจะนำไปใช้ประโยชน์ตัดอะไรได้อีกบ้าง ถ้าเราจะตัดสิ่งต่าง ๆ ได้ดี ต้องจับให้ถูกต้อง และให้แน่น นักเรียนจะได้คำศัพท์ และภาษา คำว่า ตัด กรรไกร

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

1. เด็กจะได้สัมผัสกับกรรไกร
2. เด็กจะได้ยินเสียงกรรไกรเมื่อตัดกระดาษ
3. เด็กจะได้คำศัพท์จากอุปกรณ์ที่ใช้และเด็กจะเข้าใจความหมายของคำว่า ตัด

การประเมินผล

1. ครูสังเกตดูว่าเด็กใช้มือทั้งสองในการตัดกระดาษหรือใช้เพียงมือเดียว
2. ครูสังเกตดูว่าเด็กทำให้กระดาษฉีกขาดหรือใช้กรรไกรตัดอย่างถูกวิธี
3. ครูสังเกตว่าเด็กตัดกระดาษได้หรือไม่

หมายเหตุ ภาพกิจกรรมดูได้จากแผนการสอนที่ 30

แผนการสอนที่ 33

ชื่อกิจกรรม บัตรอักษรกระดาษทราย เวลา 30 นาที

กลุ่มกิจกรรม วิชาการ

หมวดกิจกรรม ภาษา

อายุเด็ก 2 ½ - 5 ปี

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกการประสานสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือและสายตา
2. เพื่อฝึกการใช้กล้ามเนื้อมือ
3. เพื่อฝึกให้เด็กในการออกเสียงอักษรไทย ก - ฮ
4. เพื่อฝึกให้เด็กรู้จักสังเกตตัวอักษร ก- ฮ
5. เพื่อเป็นการเตรียมเด็กในการเรียนต่อไป
6. เพื่อสร้างสมาธิในการทำงาน
7. เพื่อฝึกเด็กในการจำตัวอักษร
8. เพื่อฝึกเด็กในการเริ่มประสมคำ

อุปกรณ์

1. บัตรตัวอักษรกระดาษทราย (พยัญชนะ 44 ตัว)
2. กล่องใส่บัตรอักษรทั้งหมด

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูนำบัตรภาพรูปไก่ – ไข่ ให้เด็กดูพร้อมถามนักเรียนว่ารูปอะไร ? และสนทนากับเด็กเกี่ยวกับรูปภาพไก่ - ไข่

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม
2. ครูนำผ้าออกมาปู
3. ครูนำกล่องบัตรอักษรกระดาษทรายมาที่ผ้าปู
4. ครูวางอักษร " ก " ไว้บนโต๊ะ แล้วใช้นิ้วชี้และนิ้วกลางของมือขวาลูบไปบนตัวอักษรในลักษณะที่จะต้องเขียนเบา ๆ พร้อมออกเสียงตัวอักษรให้เด็กฟัง " ก...ก " ปฏิบัติเช่นเดียวกัน 2 – 3 ครั้ง
5. ครูให้เด็กลองทำดูบ้าง
6. ครูแนะนำตัวอักษร " ข " ครูปฏิบัติเช่นเดียวกันกับอักษร " ก "
7. ครูถามเด็ก " อันไหน ก....อันไหน ข "
8. เมื่อเด็กสามารถบอกอักษร ก และ ข ได้แล้ว ให้ครูถามเด็กต่อว่า " นี่อักษรอะไร " และ " นี่อักษรอะไร " และเพื่อให้แน่ใจว่าเด็กจำได้ ให้ครูจัดกิจกรรมขึ้น เช่น ให้เด็กเอาตัวอักษร ก ไปวางไว้บนโต๊ะ และเอาอักษร ข ไปวางไว้ใต้โต๊ะ ฯลฯ
9. ครูทำเช่นเดียวกันกับอักษรอื่น ๆ โดยแนะนำทีละ 2 ตัว และไม่ลืมที่จะแนะนำอักษรเดิมด้วย
10. ครูชักจูงให้เด็กทบทวนอักษรเดิมที่ได้เรียนไปแล้วบ่อย ๆ
11. ครูและเด็กนำอุปกรณ์ไปเก็บไว้ที่ชั้นตามเดิม

ขั้นสรุป

ครูสนทนาเกี่ยวกับตัวอักษรทั้งหมดอีกครั้ง พร้อมทั้งดูบัตรตัวอักษรกระดาษทราย

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

1. เด็กจะได้เริ่มเรียนภาษา
2. เด็กจะรู้จักตัวอักษรไทยและบอกตัวอักษรได้
3. เด็กจะได้สัมผัสกับตัวอักษร

การประเมินผล

สังเกตดูว่าเด็กสามารถบอกอักษรได้ถูกต้องหรือไม่

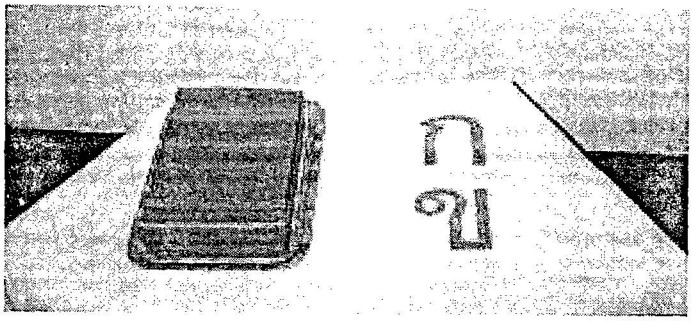

อุปกรณ์บัตรอักษรกระดาษทราย (ก่อนทำกิจกรรมนี้ทุกครั้งจะต้องล้างมือ)

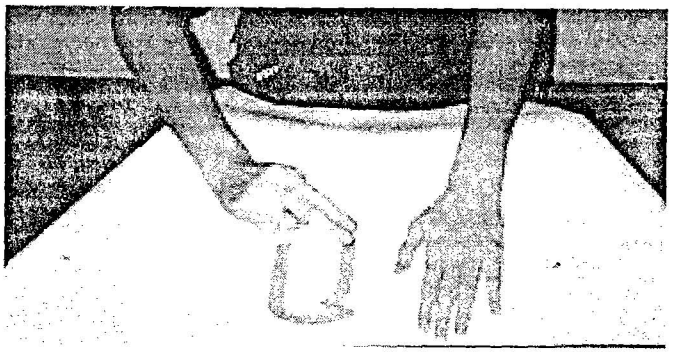

การใช้นิ้วมือลูบที่ตัวอักษรต้องใช้นิ้วชี้และนิ้วกลาง โดยเริ่มจากจุดที่เราเริ่มต้นเขียน

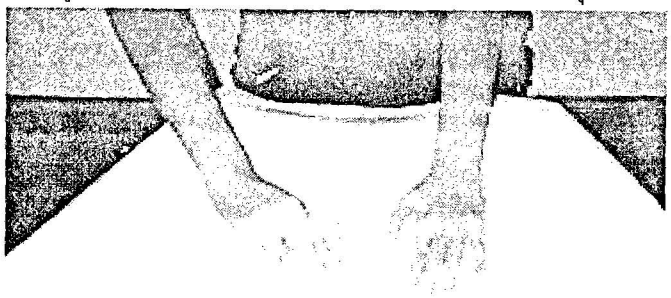

โดยค่อย ๆ ลากนิ้วให้สัมผัสกับกระดาษทรายจนเกิดความรู้สึก พร้อมออกเสียงอักษรนั้น ๆ

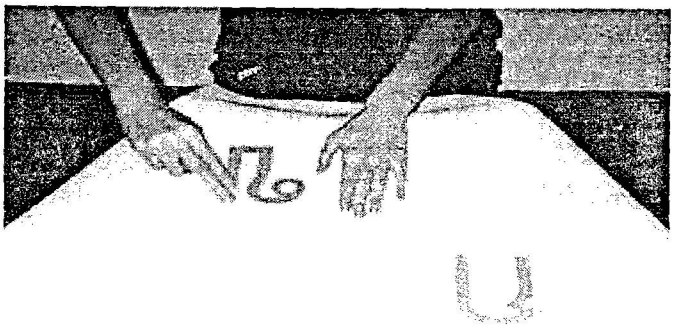

ปฏิบัติเช่นเดียวกันกับอักษร ก.ไก่

แผนการสอนที่ 34

ชื่อกิจกรรม จับคู่ตัวอักษร เวลา 30 นาที

กลุ่มกิจกรรม วิชาการ

หมวดกิจกรรม ภาษา

อายุเด็ก 2½ - 4 ปี

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกการประสานสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือและสายตา
2. เพื่อฝึกให้เด็กรู้จักจับคู่สิ่งของ
3. เพื่อฝึกให้เด็กรู้จักสังเกตสัญลักษณ์
4. เพื่อฝึกให้เด็กมีสมาธิ
5. เพื่อสอนให้เด็กอ่านอักษร ก - ฮ

อุปกรณ์

1. ถาด
2. บัตรตัวอักษรสีแดง ก - ฮ
3. บัตรตัวอักษรเรียงลำดับจาก ก – ฮ สีน้ำเงิน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูสอนเด็กท่อง ก – ฮ แล้วให้เด็กท่องตาม กอ. เอย ก.ไก่ , ข.ไข่ อยู่ในเล้า , ฃ.ขวด ของเรา , ค. ควาย เข้านา , จนถึง ฮ. นกฮูก โดยให้เด็กดูแผ่นภาพ

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กให้ปฏิบัติกิจกรรม
2. ครูปูผ้าแล้วนำอุปกรณ์ไปที่โต๊ะที่แสดง
3. ครูหยิบบัตรตัวอักษร ก – จ มาวางแล้วถามเด็กว่า " นี่ตัวอักษรอะไร "ทีละหนึ่งตัว
4. ครูหยิบตัวอักษร ก มาเทียบกับอักษรตัวแรก ถ้าเหมือนกันให้วางข้างใต้ตัวอักษร ก
5. แต่ถ้าไม่เหมือนกันให้เทียบกับอักษรตัวถัดไป จนเหมือนกันแล้วนำมาวางข้างใต้ตัวอักษรที่เหมือนกัน
6. ครูหยิบตัวอักษรตัวต่อไป แล้วนำมาเทียบกับตัวอักษรตัวแรก ถ้าเหมือนกันให้วางข้างใต้ตัวอักษรที่เหมือนกัน
7. แต่ถ้าไม่เหมือนกันให้นำตัวอักษรนำเทียบกับตัวอักษรถัดไป จนเหมือนกันให้วางข้างใต้ตัวอักษรที่เหมือนกัน
8. ครูทำเช่นเดียวกันกับตัวอักษรทั้งหมด
9. ครูเก็บอุปกรณ์ใส่กล่องตามเดิม โดยเริ่มจากตัวอักษรตัวสุดท้าย
10. ครูให้เด็กลองทำดูบ้าง
11. ครูนำอุปกรณ์ไปเก็บไว้ที่ชั้นตามเดิม

ขั้นสรุป

ครูสนทนากับเด็กว่า " เด็กจับคู่ตัวอักษรได้กี่ตัว " แต่ละตัวอักษรจะมีลักษณะที่แตกต่างกัน เด็กจะได้ภาษา คำว่า เหมือน ไม่เหมือน จับคู่

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

เด็กจะได้จับคู่ตัวอักษร และเด็กจะได้ภาษาจากตัวอักษร

การประเมินผล

เด็กจะสามารถสังเกตความผิดพลาดของตนได้จากตัวอักษรที่ต่างกันและไม่เป็นคู่

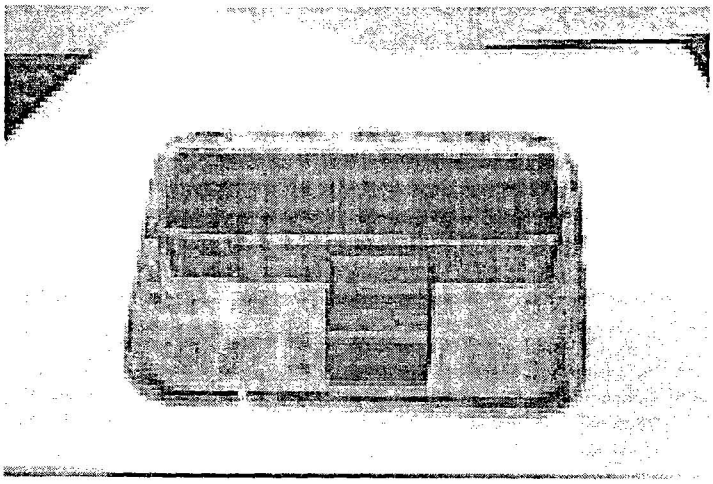

อุปกรณ์จับคู่ตัวอักษร

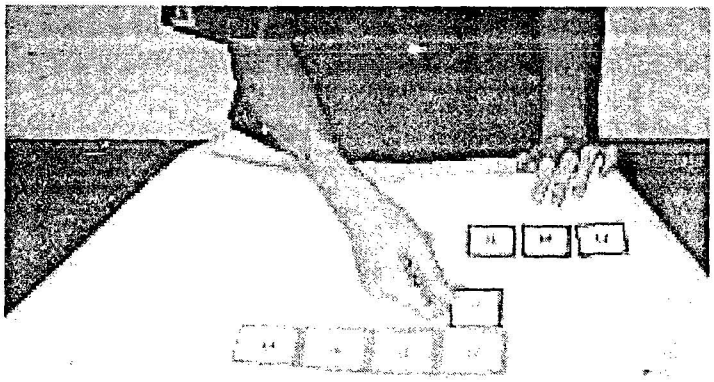

หยิบบัตรตัวอักษรมาเทียบจากอักษรตัวที่หนึ่ง แล้วหาอักษรที่มีรูปร่างเหมือนกัน

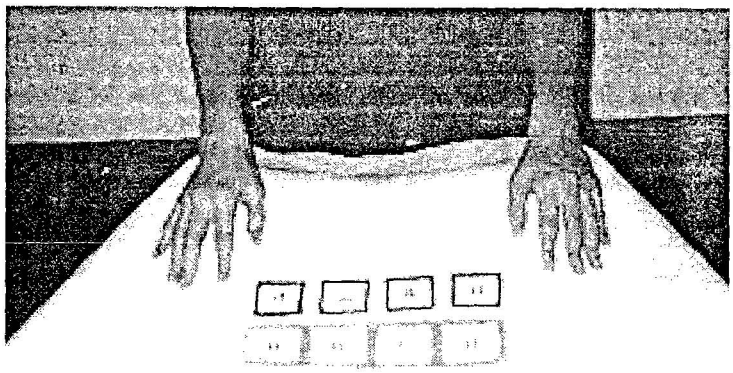

จับคู่ตัวอักษรจนครบทุกตัว ถ้าปฏิบัติจนถูกต้องหมดแล้วจึงเพิ่มจำนวนตัวอักษร

แผนการสอนที่ 35

ชื่อกิจกรรม บัตรอักษรกระดาษทราย เวลา 30 นาที

กลุ่มกิจกรรม วิชาการ

หมวดกิจกรรม ภาษา

อายุเด็ก 2½ - 5 ปี

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกการประสานสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือและสายตา
2. เพื่อฝึกการใช้กล้ามเนื้อมือ
3. เพื่อฝึกให้เด็กในการออกเสียงอักษรไทย ก - ฮ
4. เพื่อฝึกให้เด็กรู้จักสังเกตตัวอักษร ก- ฮ
5. เพื่อเป็นการเตรียมเด็กในการเรียนต่อไป
6. เพื่อสร้างสมาธิในการทำงาน
7. เพื่อฝึกเด็กในการจำตัวอักษร
8. เพื่อฝึกเด็กในการเริ่มประสมคำ

อุปกรณ์

1. บัตรตัวอักษรกระดาษทราย (พยัญชนะ 44 ตัว)
2. กล่องใส่บัตรอักษรทั้งหมด

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูทบทวนเรื่องตัวอักษรพยัญชนะกับเด็ก โดยนำบัตรภาพมาให้เด็กดู เช่น ภาพไก่ แล้วถามนักเรียนว่า "อะไร" เมื่อเด็กตอบ ไก่ ก็ให้นำตัวอักษร " ก " มาวางคู่กัน ปฏิบัติเช่นนี้ประมาณ 10 ตัวอักษร

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม
2. ครูนำผ้าออกมาปู
3. ครูนำกล่องบัตรอักษรกระดาษทรายมาที่ผ้าปู
4. ครูวางอักษร " ข " ไว้บนโต๊ะ แล้วใช้นิ้วชี้และนิ้วกลางของมือขวาลูบไปบนตัวอักษรในลักษณะที่จะต้องเขียนเบา ๆ พร้อมออกเสียงตัวอักษรให้เด็กฟัง "ข...ข" ปฏิบัติเช่นเดียวกัน 2 – 3 ครั้ง
5. ครูให้เด็กลองทำดูบ้าง
6. ครูแนะนำตัวอักษร " ค " ครูปฏิบัติเช่นเดียวกันกับอักษร " ข "
7. ครูถามเด็ก " อันไหน ข....อันไหน ค "
8. เมื่อเด็กสามารถบอกอักษร ข และ ค ได้แล้ว ให้ครูถามเด็กต่อว่า " นี่อักษรอะไร " และ " นี่อักษรอะไร " และเพื่อให้แน่ใจว่าเด็กจำได้ ให้ครูจัดกิจกรรมขึ้น เช่น ให้เด็กเอาตัวอักษร ค ไปวางไว้บนโต๊ะ และเอาอักษร ข ไปวางไว้ใต้โต๊ะ ฯลฯ
9. ครูทำเช่นเดียวกันกับอักษรอื่น ๆ โดยแนะนำทีละ 2 ตัว และไม่ลืมที่จะแนะนำอักษรเดิมด้วย
10. ครูชักจูงให้เด็กทบทวนอักษรเดิมที่ได้เรียนไปแล้วบ่อย ๆ

11.ครูและเด็กนำอุปกรณ์ไปเก็บไว้ที่ชั้นตามเดิม

ขั้นสรุป

ครูสนทนาเกี่ยวกับตัวอักษรทั้งหมดอีกครั้ง พร้อมทั้งดูบัตรตัวอักษรกระดาษทราย

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

1. เด็กจะได้เริ่มเรียนภาษา
2. เด็กจะรู้จักตัวอักษรไทยและบอกตัวอักษรได้
3. เด็กจะได้สัมผัสกับตัวอักษร

การประเมินผล

สังเกตดูว่าเด็กสามารถบอกอักษรได้ถูกต้องหรือไม่

หมายเหตุ ภาพกิจกรรมดูได้จากแผนการสอนที่ 33

แผนการสอนที่ 36

ชื่อกิจกรรม จับคู่ตัวอักษร เวลา 30 นาที

กลุ่มกิจกรรม วิชาการ

หมวดกิจกรรม ภาษา

อายุเด็ก 2 ½ - 4 ปี

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกการประสานสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือและสายตา
2. เพื่อฝึกให้เด็กรู้จักจับคู่สิ่งของ
3. เพื่อฝึกให้เด็กรู้จักสังเกตสัญลักษณ์
4. เพื่อฝึกให้เด็กมีสมาธิ
5. เพื่อสอนให้เด็กอ่านอักษร ก - ฮ

อุปกรณ์

1. ถาด
2. บัตรตัวอักษรสีแดง ก - ฮ
3. บัตรตัวอักษรเรียงลำดับจาก ก – ฮ สีน้ำเงิน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูทบทวนเด็กเรื่องการท่อง ก – ฮ แล้วให้เด็กท่องตาม

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กให้ปฏิบัติกิจกรรม
2. ครูปูผ้าแล้วนำอุปกรณ์ไปที่โต๊ะที่แสดง
3. ครูหยิบบัตรตัวอักษร ก – จ มาวางแล้วถามเด็กว่า " นี่ตัวอักษรอะไร "ทีละหนึ่งตัว
4. ครูหยิบตัวอักษร ก มาเทียบกับอักษรตัวแรก ถ้าเหมือนกันให้วางข้างใต้ตัวอักษร ก
5. แต่ถ้าไม่เหมือนกันให้เทียบกับอักษรตัวถัดไป จนเหมือนกันแล้วนำมาวางข้างใต้ตัวอักษรที่เหมือนกัน
6. ครูหยิบตัวอักษรตัวต่อไป แล้วนำมาเทียบกับตัวอักษรตัวแรก ถ้าเหมือนกันให้วางข้างใต้ตัวอักษรที่เหมือนกัน
7. แต่ถ้าไม่เหมือนกันให้นำตัวอักษรนำเทียบกับตัวอักษรถัดไป จนเหมือนกันให้วางข้างใต้ตัวอักษรที่เหมือนกัน
8. ครูทำเช่นเดียวกันกับตัวอักษรทั้งหมด
9. ครูเก็บอุปกรณ์ใส่กล่องตามเดิม โดยเริ่มจากตัวอักษรตัวสุดท้าย
10. ครูให้เด็กลองทำดูบ้าง
11. ครูนำอุปกรณ์ไปเก็บไว้ที่ชั้นตามเดิม

ขั้นสรุป

ครูสนทนากับเด็กว่า " เด็กจับคู่ตัวอักษรได้กี่ตัว " แต่ละตัวอักษรจะมีลักษณะที่แตกต่างกัน เด็กจะได้ภาษา คำว่า เหมือน ไม่เหมือน จับคู่

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

เด็กจะได้จับคู่ตัวอักษร และเด็กจะได้ภาษาจากตัวอักษร

การประเมินผล

เด็กจะสามารถสังเกตความผิดพลาดของตนได้จากตัวอักษรที่ต่างกันและไม่เป็นคู่

หมายเหตุ ภาพกิจกรรมดูได้จากแผนการสอนที่ 34

แผนการสอนที่ 37

ชื่อกิจกรรม ตัวอักษรเคลื่อนที่ เวลา 30 นาที

กลุ่มกิจกรรม วิชาการ

หมวดกิจกรรม ภาษา

อายุเด็ก 4 ½ - 5 ปี

จุดประสงค์

1. เพื่อเป็นการแนะนำ และเพื่อให้เด็กได้ฝึกการสร้างคำ
2. เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการอ่านต่อไป

อุปกรณ์

1. กล่องใส่ตัวอักษรเคลื่อนที่
2. อักษรเคลื่อนที่

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูนำบัตรภาพรูปสัตว์มาสนทนาเรื่องชื่อของสัตว์ในภาพ โดยครูถามเด็กว่า เด็กรู้จักชื่อสัตว์ในภาพหรือไม่ และครูบอกชื่อสัตว์ในภาพ แล้วถามเด็กว่าเด็กสามารถเขียนชื่อสัตว์ในภาพได้หรือไม่ วันนี้เรามาเขียนชื่อสัตว์ต่าง ๆ กันดีกว่า

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กให้ปฏิบัติกิจกรรม
2. ครูปูเสื่อ
3. ครูพาเด็กไปเอาอุปกรณ์ที่ชั้นมาที่เสื่อ
4. ครูเลือกอักษรประมาณ 10 ตัว ที่เด็กรู้จัก แล้วทบทวนอักษรนั้นกับเด็ก
5. ครูบอกเด็ก " ครูจะสะกดคำว่า หมา " พร้อมเลือกอักษร ห, ม, า ออกจากกลุ่ม
6. ครูออกเสียงตัว ห พร้อมยื่น ห ไปในมือเด็ก
7. ครูทำเช่นเดียวกันกับตัว ม และตัว า
8. ครูสร้างคำ โดยการนำอักษรจากมือเด็กมาเรียงไว้พร้อมออกเสียง " หมา " แล้วให้เด็กออกเสียงตามให้ถูกต้อง
9. ครูให้เด็กถืออักษรทั้งสาม แล้วเรียงคำเองพร้อมออกเสียงอีกครั้ง
10. ครูปฏิบัติเช่นเดียวกันกับอักษรอื่น ๆ
11. ครูและเด็กนำอุปกรณ์ไปเก็บไว้ที่ชั้นตามเดิม

ขั้นสรุป

ครูสนทนากับเด็กอีกครั้งว่า วันนี้เราได้รู้จัก คำว่า หมา ฯลฯ พร้อมทั้งครูนำรูปภาพ หมา ให้เด็กดูและออกเสียง หมา

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

เด็กจะได้เรียนรู้การสร้างคำ และการออกเสียงคำ

การประเมินผล

ครูสังเกตการทำงานของเด็ก

อุปกรณ์ตัวอักษรเคลื่อนที่

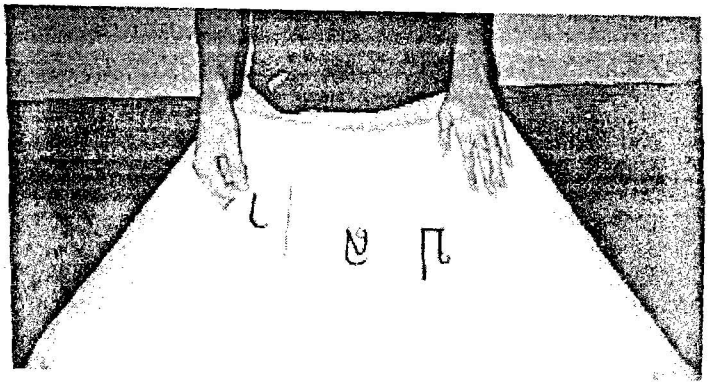

เลือกตัวอักษรออกมาจากกลุ่ม แล้วนำมาเรียงพร้อมออกเสียง

ปฏิบัติเช่นเดียวกันกับอักษรตัวอื่น ๆ และเมื่อเด็กได้คำศัพท์นี้แล้วจึงเพิ่มคำศัพท์อีก

แผนการสอนที่ 38

ชื่อกิจกรรม การแต่งคำ เวลา 30 นาที

กลุ่มกิจกรรม วิชาการ

หมวดกิจกรรม ภาษา

อายุเด็ก 4 ½ - 5½ ปี

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกเด็กให้อ่านคำ
2. เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการอ่านต่อไป
3. เพื่อฝึกเด็กในการออกเสียง
4. เพื่อเพิ่มคำศัพท์ใหม่ ๆ ให้กับเด็ก

อุปกรณ์

1. ของเล่นจำลองหรือบัตรภาพตามคำที่จะสอนเด็ก (หมา หมู แมว ปลา)
2. กระดาษตัดเป็นเส้นยาว ๆ ขนาดประมาณ ½ นิ้ว x 2 นิ้ว (ทำเป็นบัตรคำ)
3. ถาดใส่อุปกรณ์ทั้งหมดข้างต้น

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูสนทนากับเด็กว่าใครรู้จักสัตว์อะไรบ้าง มีประโยชน์อย่างไรบ้าง วันนี้เราจะมาเล่นจับคู่ชื่อสัตว์ต่าง ๆ กัน

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กให้ปฏิบัติกิจกรรม
2. ครูปูเสื่อ
3. ครูพาเด็กไปเอาอุปกรณ์ที่ชั้นมาที่เสื่อ
4. ครูนำบัตรคำศัพท์ตามคำที่จะสอน (หมา หมู แมว ปลา)
5. ครูยื่นบัตรคำแผ่นแรกให้เด็กอ่าน พร้อมกับครู " หมา " พร้อมบอกความหมายของคำ
6. ครูให้เด็กหัดออกเสียงหลาย ๆ เที่ยวแล้วให้จับคู่แผ่นกระดาษนั้นกับสิ่งของที่ถูกต้อง
7. ครูปฏิบัติเช่นเดียวกันกับคำอื่น ๆ
8. ครูลองให้เด็กปฏิบัติเองทั้งหมด (อ่านคำแล้วจับคู่คำกับสิ่งของ)
9. ครูและเด็กนำอุปกรณ์ไปเก็บไว้ที่ชั้นตามเดิม

ขั้นสรุป

ครูสนทนากับเด็กว่า วันนี้เด็ก ๆ อ่านคำอะไรได้บ้าง แล้วทบทวนคำต่าง ๆ กับเด็กอีกครั้ง

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

1. เด็กได้รู้จักคำศัพท์ใหม่ ๆ
2. เด็กจะอ่านคำได้

การประเมินผล

ครูสังเกตการทำงานเด็ก

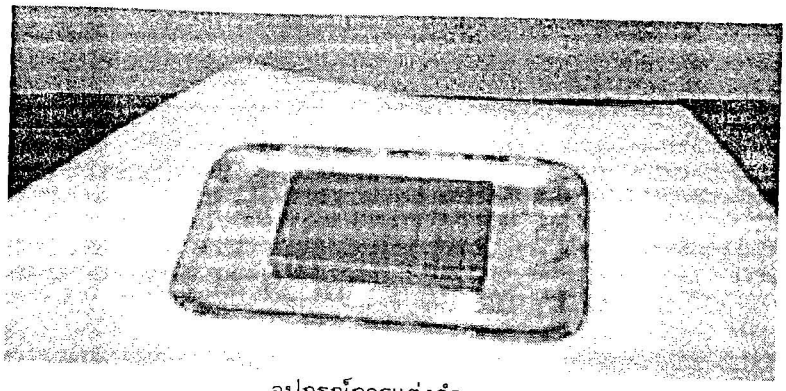

อุปกรณ์การแต่งคำ

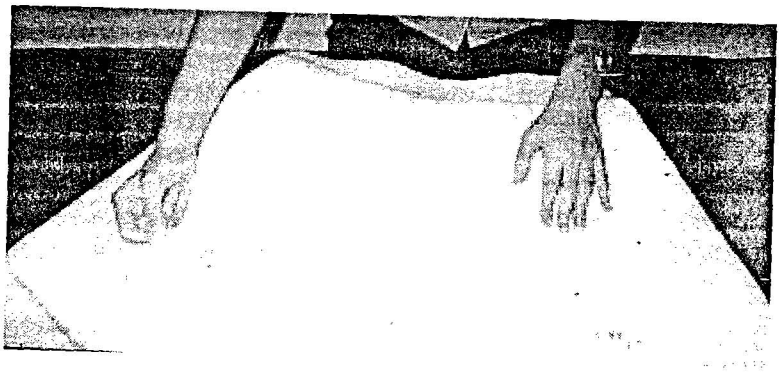

ให้เด็กอ่านคำศัพท์ในกระดาษที่ละคำ พร้อมบอกความหมายของคำ

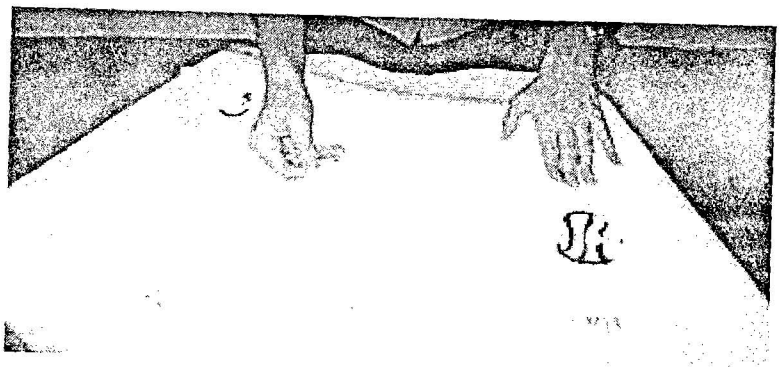

ให้เด็กจับคู่คำกับบัตรภาพ

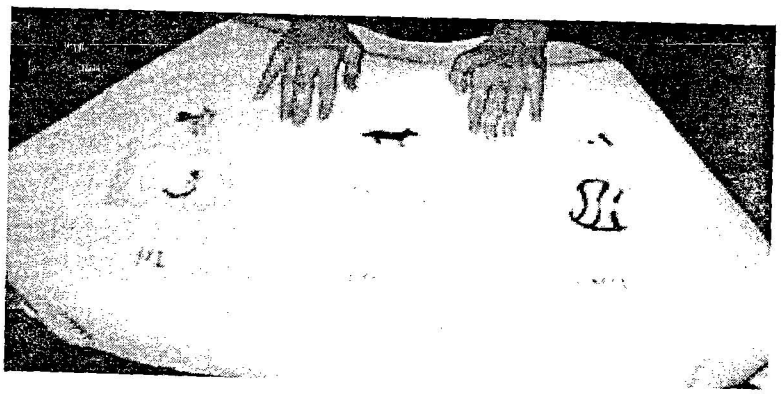

ให้เด็กจับคู่กับของเล่นจำลอง

แผนการสอนที่ 39

ชื่อกิจกรรม ตัวอักษรเคลื่อนที่ เวลา 30 นาที

กลุ่มกิจกรรม วิชาการ

หมวดกิจกรรม ภาษา

อายุเด็ก 4 ½ - 5 ปี

จุดประสงค์

1. เพื่อเป็นการแนะนำ และเพื่อให้เด็กได้ฝึกการสร้างคำ
2. เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการอ่านต่อไป

อุปกรณ์

1. กล่องใส่ตัวอักษรเคลื่อนที่
2. อักษรเคลื่อนที่

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูนำบัตรภาพรูปผลไม้มาสนทนาเรื่องชื่อของผลไม้ในภาพ โดยครูถามเด็กว่า เด็กรู้จักชื่อผลไม้ในภาพหรือไม่ และครูบอกชื่อผลไม้ในภาพ แล้วถามเด็กว่าเด็กสามารถเขียนชื่อผลไม้ในภาพได้หรือไม่ วันนี้เรามาเขียนชื่อผลไม้ต่าง ๆ กันดีกว่า

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กให้ปฏิบัติกิจกรรม
2. ครูปูเสื่อ
3. ครูพาเด็กไปเอาอุปกรณ์ที่ชั้นมาที่เสื่อ
4. ครูเลือกอักษรประมาณ 10 ตัว ที่เด็กรู้จัก แล้วทบทวนอักษรนั้นกับเด็ก
5. ครูบอกเด็ก " ครูจะสะกดคำว่า ส้ม " พร้อมเลือกอักษร ส, ม, ไม้โท ออกจากกลุ่ม
6. ครูออกเสียงตัว ส พร้อมยื่น ส ไปในมือเด็ก
7. ครูทำเช่นเดียวกันกับตัว ม และตัว ไม้โท
8. ครูสร้างคำ โดยการนำอักษรจากมือเด็กมาเรียงไว้พร้อมออกเสียง " ส้ม " แล้วให้เด็กออกเสียงตามให้ถูกต้อง
9. ครูให้เด็กถืออักษรทั้งสาม แล้วเรียงคำเองพร้อมออกเสียงอีกครั้ง
10. ครูปฏิบัติเช่นเดียวกันกับอักษรอื่น ๆ
11. ครูและเด็กนำอุปกรณ์ไปเก็บไว้ที่ชั้นตามเดิม

ขั้นสรุป

ครูสนทนากับเด็กอีกครั้งว่า วันนี้เราได้รู้จัก คำว่า ส้ม ฯลฯ พร้อมทั้งครูนำรูปภาพ ส้ม ให้เด็กดูและออกเสียง ส้ม

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

เด็กจะได้เรียนรู้การสร้างคำ และการออกเสียงคำ

การประเมินผล

ครูสังเกตการทำงานของเด็ก

หมายเหตุ ภาพกิจกรรมดูได้จากแผนการสอนที่ 37

แผนการสอนที่ 40

ชื่อกิจกรรม การแต่งคำ **เวลา 30 นาที**

กลุ่มกิจกรรม วิชาการ

หมวดกิจกรรม ภาษา

อายุเด็ก 4 ½ - 5½ ปี

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกเด็กให้อ่านคำ
2. เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการอ่านต่อไป
3. เพื่อฝึกเด็กในการออกเสียง
4. เพื่อเพิ่มคำศัพท์ใหม่ ๆ ให้กับเด็ก

อุปกรณ์

1. ของเล่นจำลองหรือบัตรภาพตามคำที่จะสอนเด็ก (ส้ม ชมพู่ เงาะ แตงโม)
2. กระดาษตัดเป็นเส้นยาว ๆ ขนาดประมาณ ½ นิ้ว x 2 นิ้ว (ทำเป็นบัตรคำ)
3. ถาดใส่อุปกรณ์ทั้งหมดข้างต้น

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูสนทนากับเด็กว่าใครรู้จักผลไม้อะไรบ้าง มีประโยชน์อย่างไรบ้าง วันนี้เราจะมาเล่นจับคู่ชื่อผลไม้ต่าง ๆ กัน

ขั้นสอน

1. ครูชักจูงเด็กให้ปฏิบัติกิจกรรม
2. ครูปูเสื่อ
3. ครูพาเด็กไปเอาอุปกรณ์ที่ชั้นมาที่เสื่อ
4. ครูนำบัตรคำศัพท์ตามคำที่จะสอน (ส้ม ชมพู่ เงาะ แตงโม)
5. ครูยื่นบัตรคำแผ่นแรกให้เด็กอ่าน พร้อมกับครู " ส้ม " พร้อมบอกความหมายของคำ
6. ครูให้เด็กหัดออกเสียงหลาย ๆ เที่ยวแล้วให้จับคู่แผ่นกระดาษนั้นกับสิ่งของที่ถูกต้อง
7. ครูปฏิบัติเช่นเดียวกันกับคำอื่น ๆ
8. ครูลองให้เด็กปฏิบัติเองทั้งหมด (อ่านคำแล้วจับคู่คำกับสิ่งของ)
9. ครูและเด็กนำอุปกรณ์ไปเก็บไว้ที่ชั้นตามเดิม

ขั้นสรุป

ครูสนทนากับเด็กว่า วันนี้เด็ก ๆ อ่านคำอะไรได้บ้าง แล้วทบทวนคำต่าง ๆ กับเด็กอีกครั้ง

สิ่งที่เด็กจะได้รับ

1. เด็กได้รู้จักคำศัพท์ใหม่ ๆ
2. เด็กจะอ่านคำได้

การประเมินผล

ครูสังเกตการทำงานเด็ก

หมายเหตุ ภาพกิจกรรมดูได้จากแผนการสอนที่ 38

คู่มือแบบทดสอบความพร้อมด้านการอ่าน

ลักษณะทั่วไป

แบบประเมินนี้เป็นแบบทดสอบความพร้อมด้านการอ่าน แบ่งเป็น 5 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบทดสอบความพร้อมวัดการรับรู้ทางสายตา จำนวน 10 ข้อ

1.1 การหาความแตกต่าง 5 ข้อ

1.2 การหาความเหมือน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความพร้อมวัดการรับรู้ทางสายตาและความจำ จำนวน 10 ข้อ

2.1 การแยกแยะภาพซ้อน 5 ข้อ

2.2 รูปที่ขาดหายไป 5 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบทดสอบการประสานงานของกล้ามเนื้อมือและสายตา จำนวน 10 ข้อ

3.1 การทำให้ภาพสมบูรณ์ 10 ข้อ

วัตถุประสงค์

แบบทดสอบนี้จัดทำขึ้นมาเพื่อวัดความสามารถในการเตรียมความพร้อมด้านการอ่าน ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยใช้วิธีการสอนแบบมอนเตสซอรี่

การดำเนินการทดสอบ

1. ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์ในการทดสอบเด็กให้ครูประจำชั้นทราบ
2. ผู้วิจัยอธิบายวิธีการตอบแบบทดสอบให้เด็กเป็นรายบุคคลทีละตอน
3. ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดสอบด้วยตนเอง โดยใช้เวลาทดสอบตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ข้อละ 1 นาที
4. ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบด้วยตนเอง ตอนที่ 3 โดยใช้เวลาทดสอบข้อละ 2 นาที

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอนที่ 1 แบบทดสอบความพร้อมวัดการรับรู้ทางสายตา จำนวน 10 ข้อ (10 คะแนน)

1.1. การหาความแตกต่างทำถูกให้ 1 คะแนน ทำผิดหรือไม่ทำให้ 0 คะแนน

1.2. การหาความเหมือนทำถูกให้ 1 คะแนน ทำผิดหรือไม่ทำให้ 0 คะแนน

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความพร้อมวัดการรับรู้ทางสายตาและความจำ จำนวน 10 ข้อ (10 คะแนน)

2.1. การแยกแยะภาพซ้อนทำถูกให้ 1 คะแนน ทำผิดหรือไม่ทำให้ 0 คะแนน

2.2. รูปที่ขาดหายไปทำถูกให้ 1 คะแนน ทำผิดหรือไม่ทำให้ 0 คะแนน

ตอนที่ 3 แบบทดสอบการประสานงานของกล้ามเนื้อมือและสายตา จำนวน 10 ข้อ (10 คะแนน)

3.1. การทำให้ภาพสมบูรณ์ทำถูกให้ 1 คะแนน ทำผิดหรือไม่ทำให้ 0 คะแนน

แบบบันทึกคะแนนการฝึกกิจกรรมวิธีสอนแบบมอนเตสซอรี่

แบบบันทึกคะแนน

ชื่อ.....อายุ.....ปี เพศ.....

โรงเรียน.....ชั้น.....ระดับการได้ยิน.....

วันที่ทดสอบ.....เวลา.....

รายการทดสอบ	ข้อที่	บันทึกคะแนน		พฤติกรรมที่สังเกตพบ
		ก่อน	หลัง	
ตอนที่ 1 แบบทดสอบความพร้อมวัดการรับรู้ทางสายตา				
การหาความแตกต่าง	1			
	2			
	3			
	4			
	5			
การหาความเหมือน	1			
	2			
	3			
	4			
	5			
ตอนที่ 2 แบบทดสอบความพร้อมวัดการรับรู้ทางสายตาและความจำ				
การแยกแยะภาพซ้อน	1			
	2			
	3			
	4			
	5			
รูปที่ขาดหายไป	1			
	2			
	3			
	4			
	5			

รายการทดสอบ	ข้อที่	บันทึกคะแนน		พฤติกรรมที่สังเกตพบ
		ก่อน	หลัง	
ตอนที่ 3 แบบทดสอบการประสานงานของกล้ามเนื้อมือและสายตา				
การทำให้ภาพสมบูรณ์	1			
	2			
	3			
	4			
	5			
	6			
	7			
	8			
	9			
	10			
	รวม			

ตอนที่ 1 การหาความแตกต่าง

คำชี้แจง : เขียนวงกลม ○ล้อมรอบภาพที่ไม่เหมือนภาพอื่น แล้วระบายสีให้สวยงาม

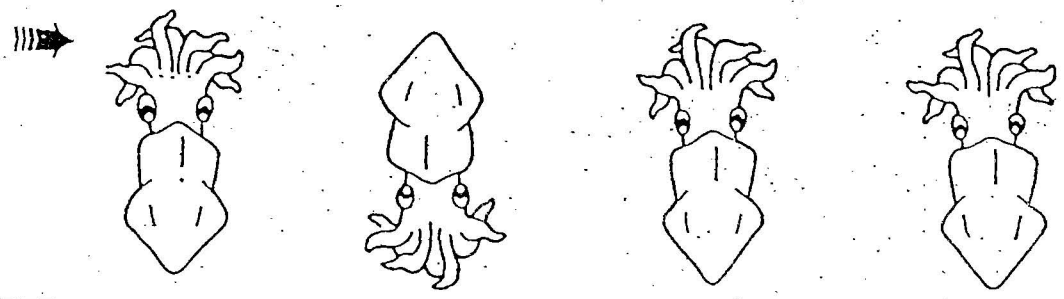

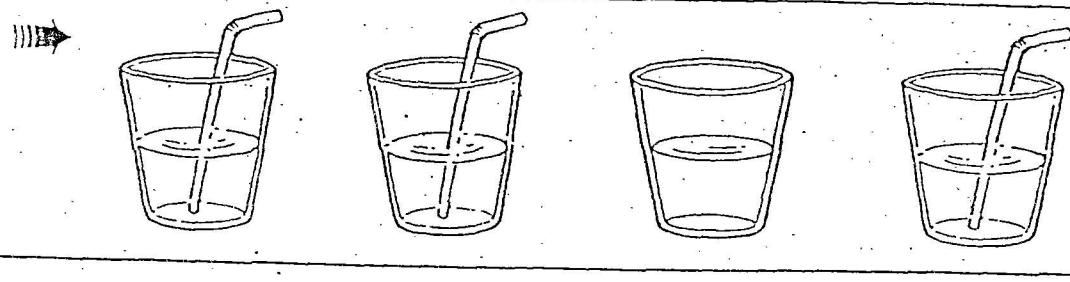

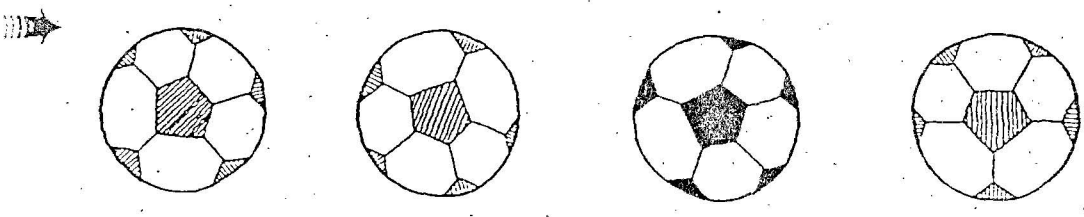

ข ฃ ข ข

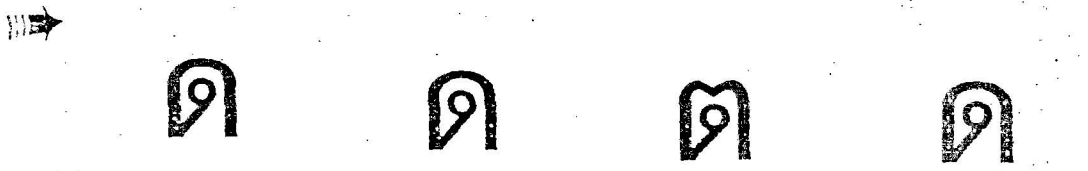

ด ด ด ด

ตอนที่ 2 การหาความเหมือน

คำชี้แจง : จงโยงภาพที่เหมือนกัน และระบายสีให้สวยงาม

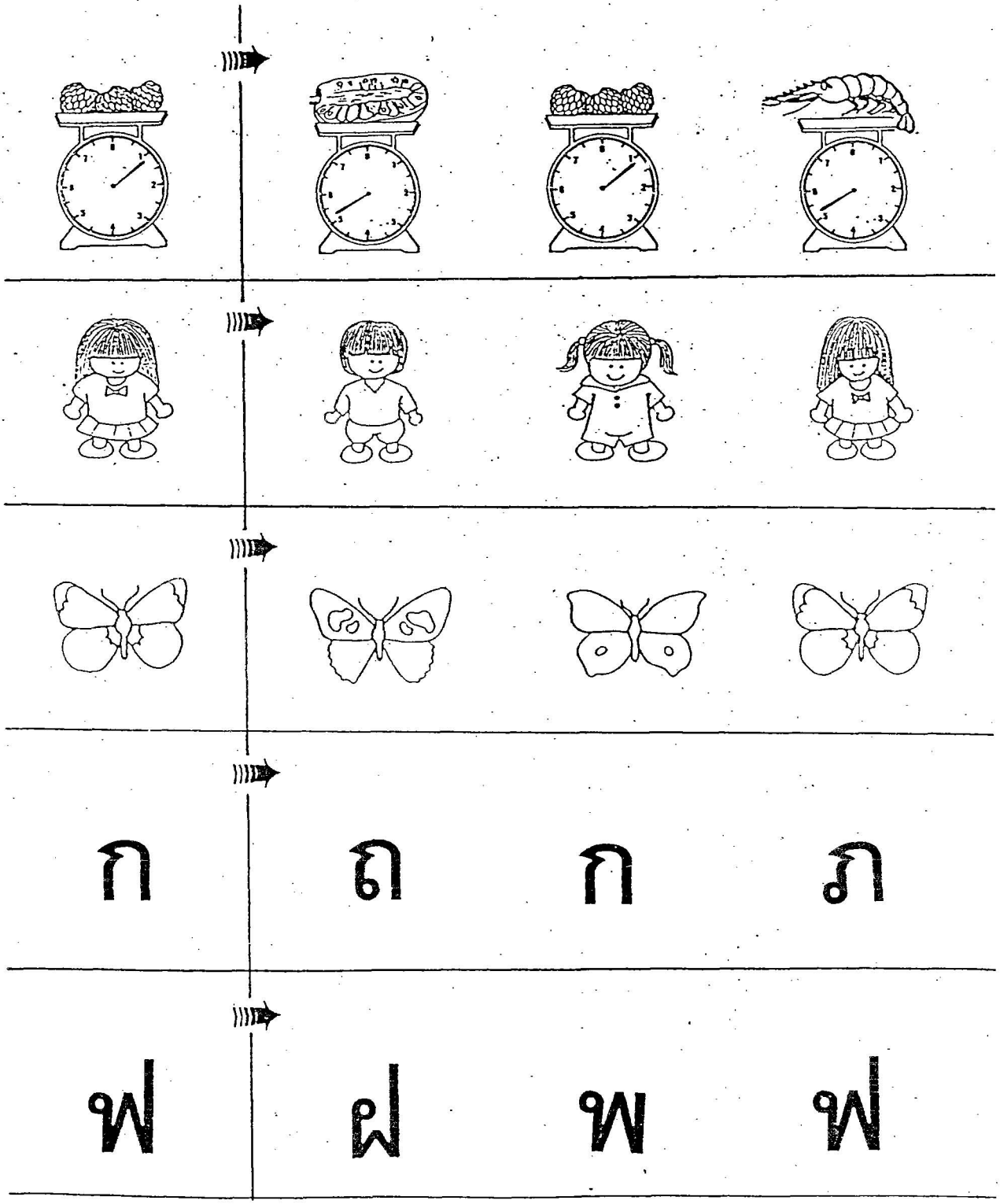

ตอนที่ 3 การแยกแยะภาพซ้อน

คำชี้แจง : ในภาพที่ซ้อนกันมีภาพอะไรบ้าง ให้นักเรียน ○ ล้อมรอบภาพ แล้วระบายสีให้สวยงาม

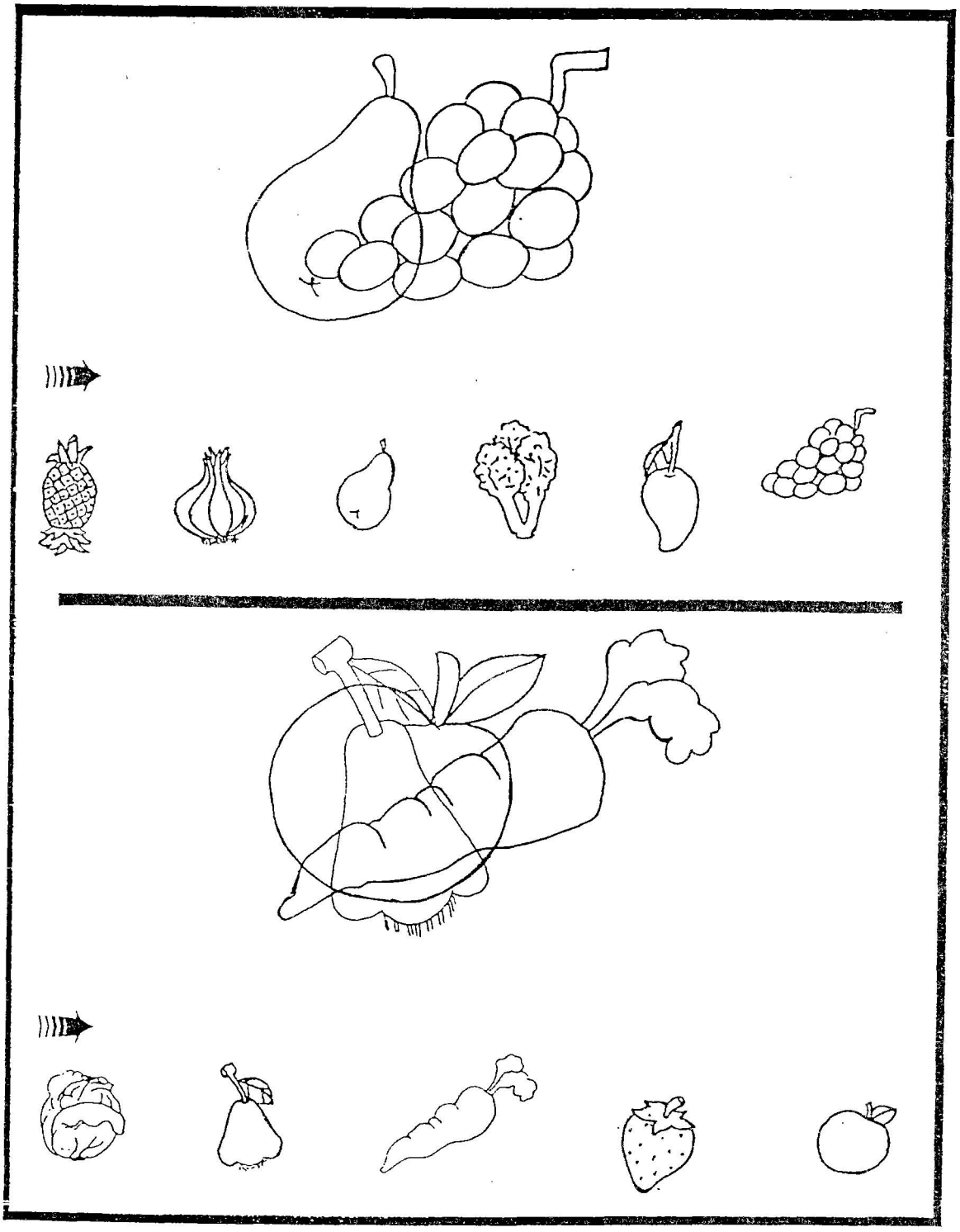

ตอนที่ 3 การแยกแยะภาพซ้อน

คำชี้แจง : ในภาพที่ซ้อนกันมีภาพอะไรบ้าง ให้นักเรียน ○ ล้อมรอบภาพ แล้วระบายสีให้สวยงาม

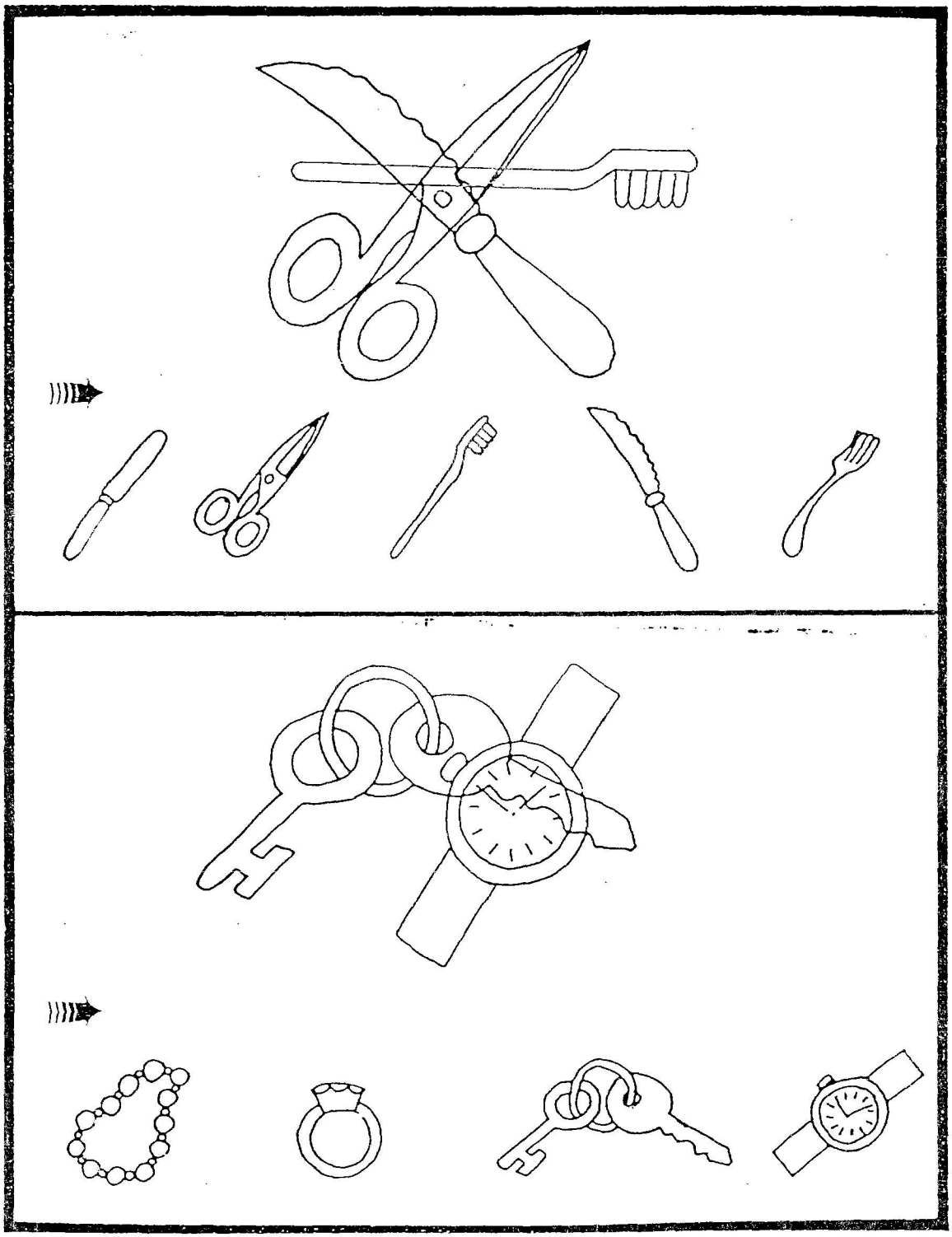

ตอนที่ 3 การแยกแยะภาพซ้อน

คำชี้แจง : ในภาพที่ซ้อนกันมีภาพอะไรบ้าง ให้นักเรียน ○ ล้อมรอบภาพ แล้วระบายสีให้สวยงาม

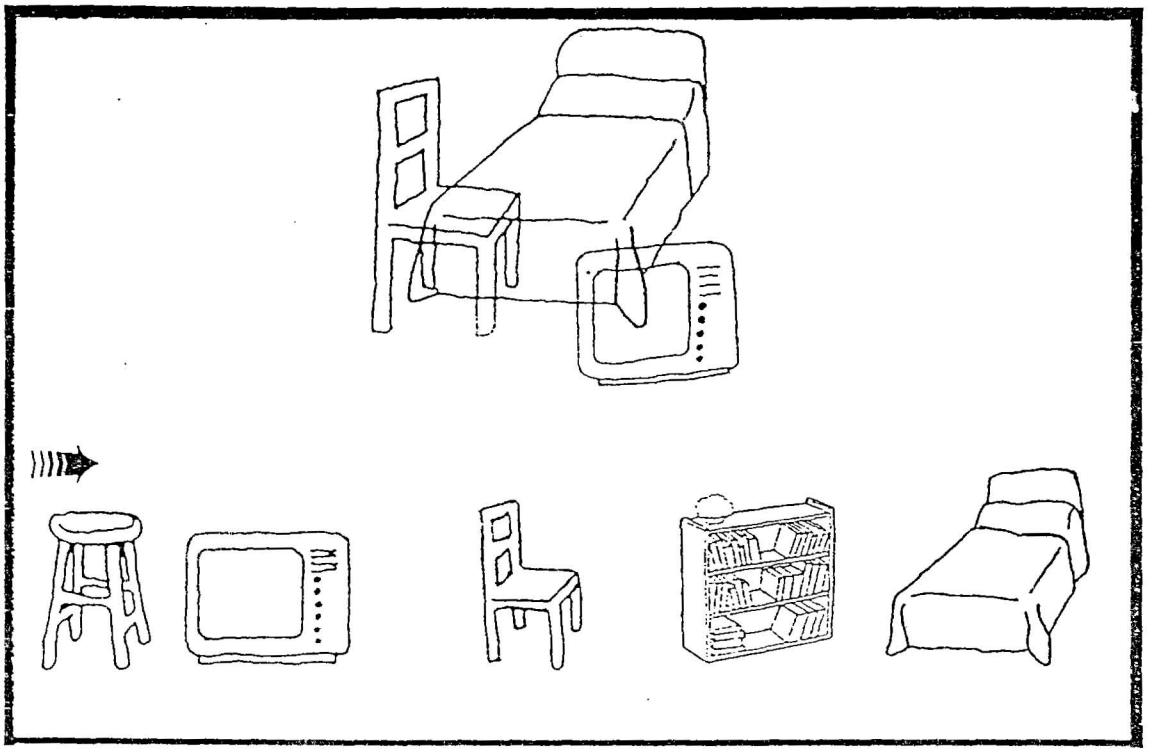

ตอนที่ 4 รูปที่ขาดหายไป

คำชี้แจง : จงต่อภาพให้เหมือนแบบ และระบายสีให้สวยงาม

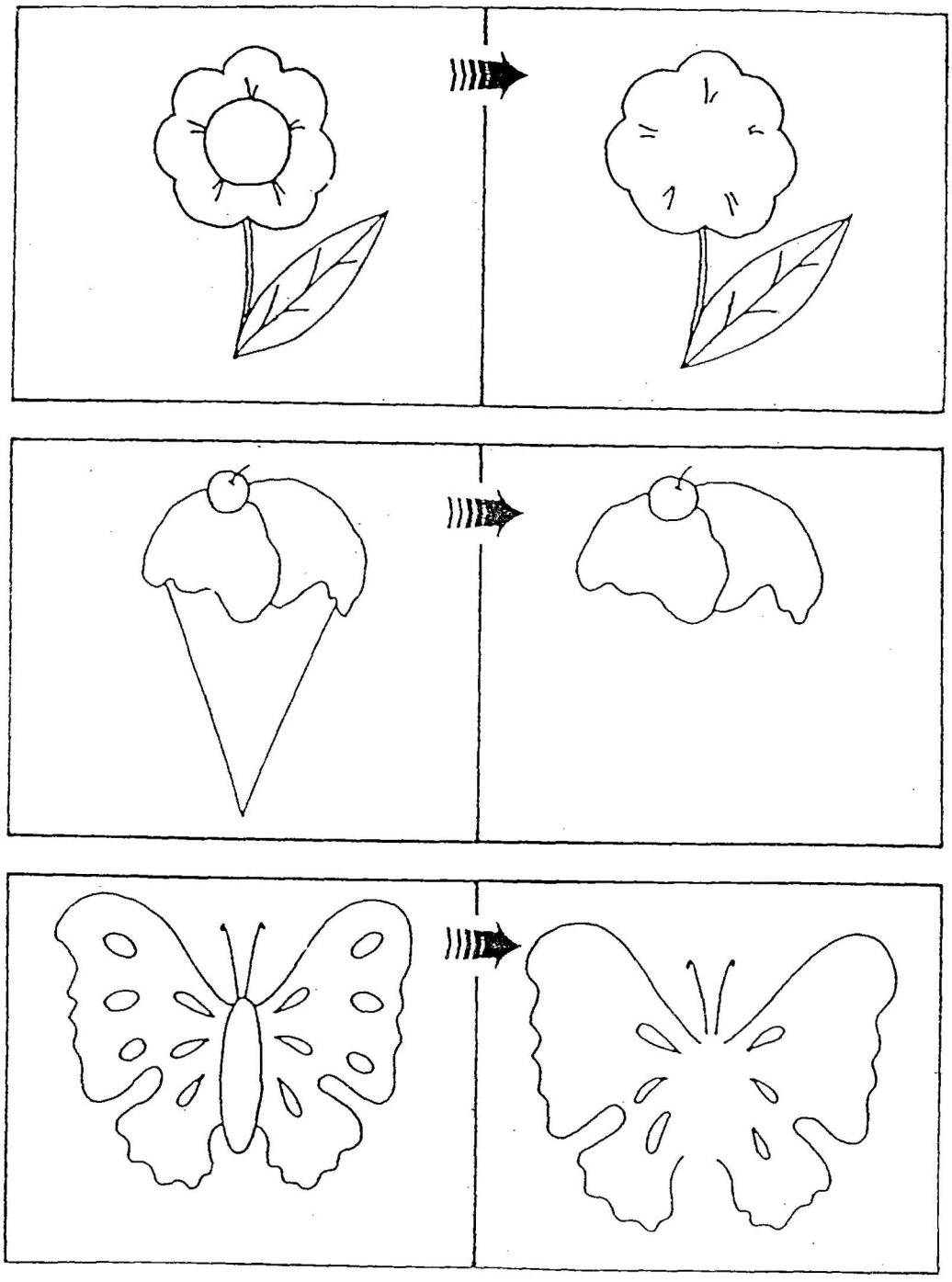

ตอนที่ 4 รูปที่ขาดหายไป

คำชี้แจง : จงต่อภาพให้เหมือนแบบ และระบายสีให้สวยงาม

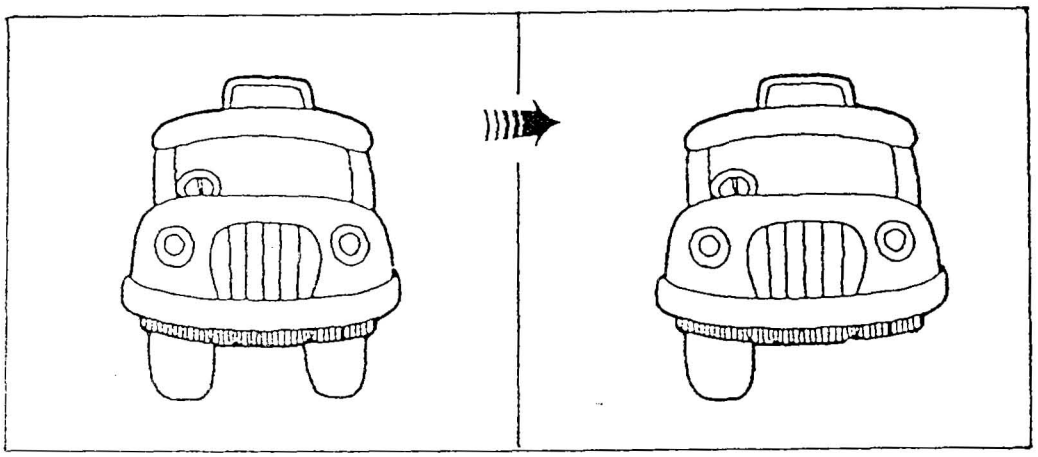

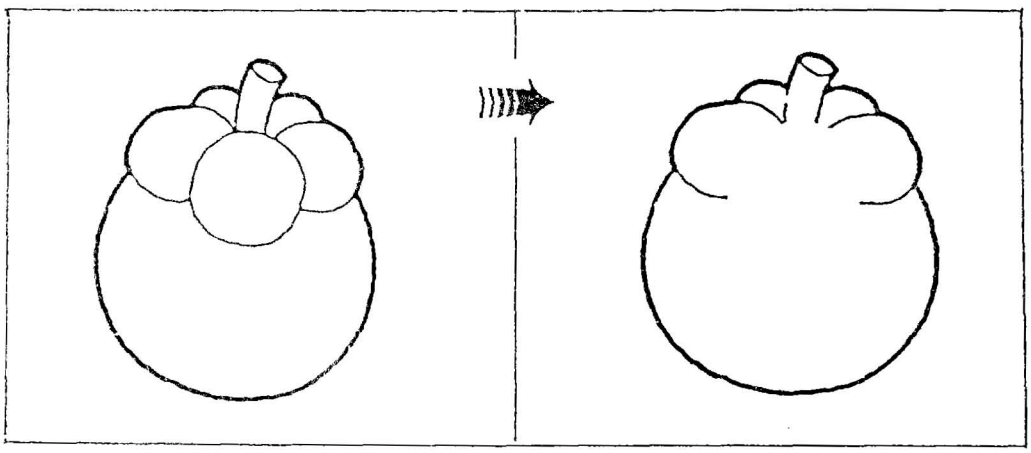

ตอนที่ 5 การทำให้ภาพสมบูรณ์

คำชี้แจง : จงเติมภาพให้สมบูรณ์ แล้วระบายสีให้สวยงาม

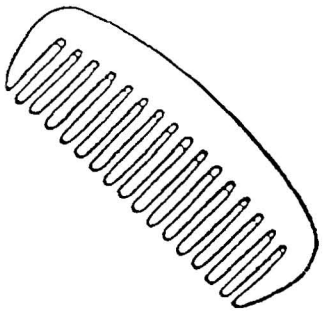

หวี

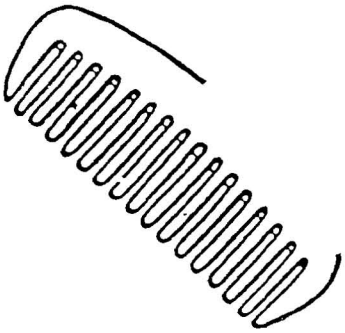

หวี

กระต่าย

กระต่าย

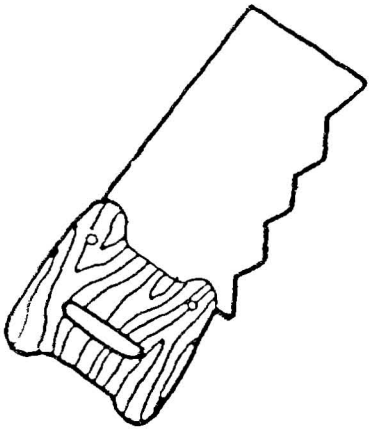

เลื่อย

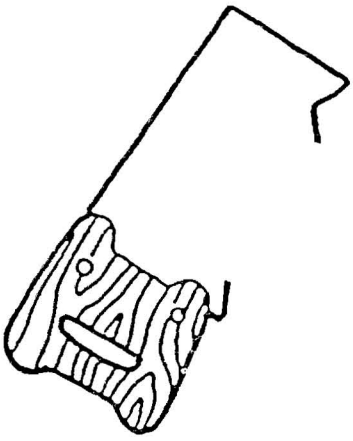

เลื่อย

ตอนที่ 5 การทำให้ภาพสมบูรณ์

คำชี้แจง : จงเติมภาพให้สมบูรณ์ แล้วระบายสีให้สวยงาม

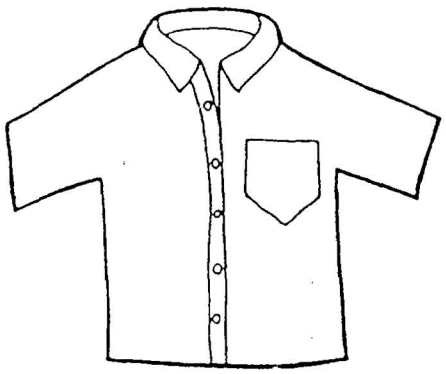

เสื้อ

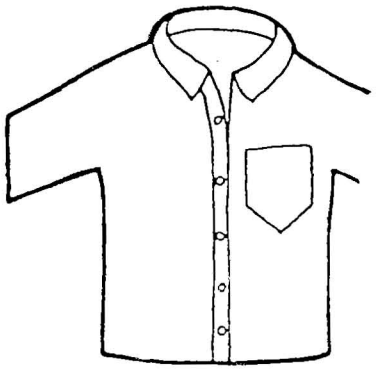

เสื้อ

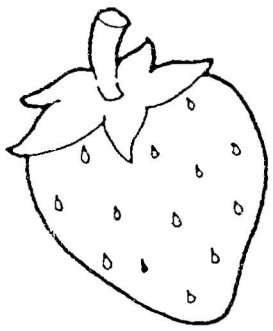

สตรอว์เบอร์รี่

สตรอว์เบอร์รี่

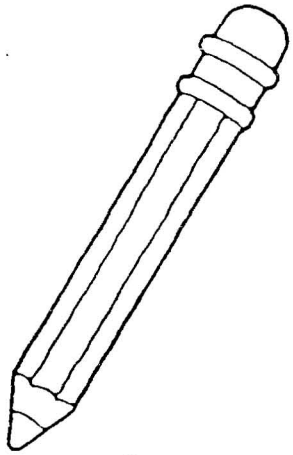

ดินสอ

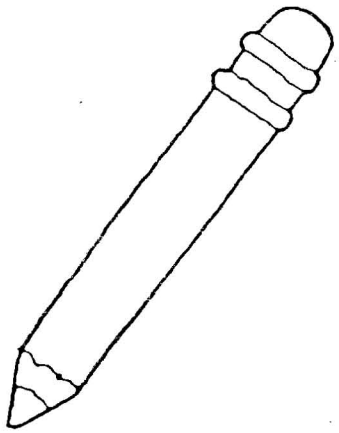

ดินสอ

ตอนที่ 5 การทำให้ภาพสมบูรณ์

คำชี้แจง : จงเติมภาพให้สมบูรณ์ แล้วระบายสีให้สวยงาม

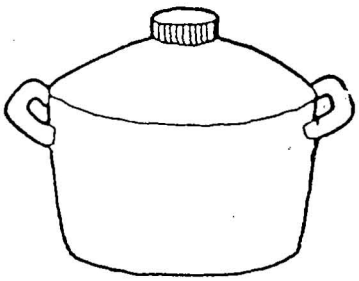

หม้อ

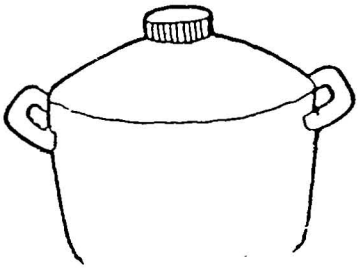

หม้อ

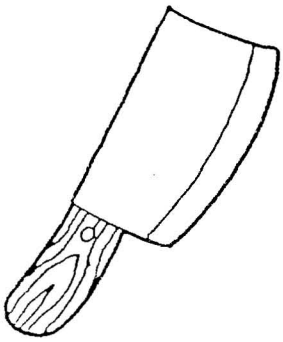

มีด

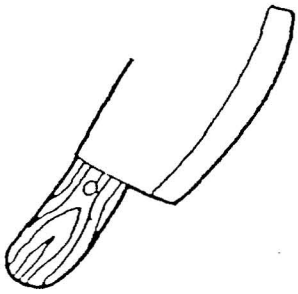

มีด

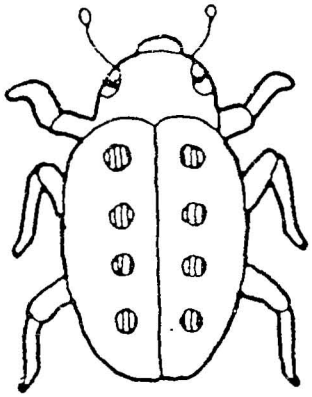

แมลง

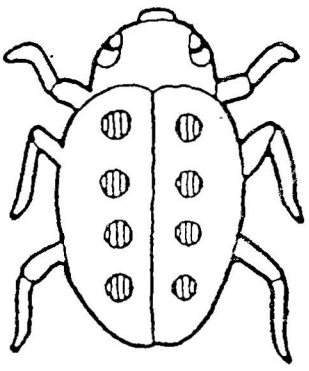

แมลง

ตอนที่ 5 การทำให้ภาพสมบูรณ์

คำชี้แจง : จงเติมภาพให้สมบูรณ์ แล้วระบายสีให้สวยงาม

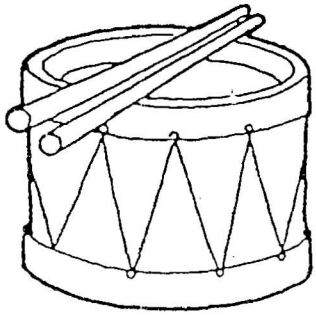

กลอง

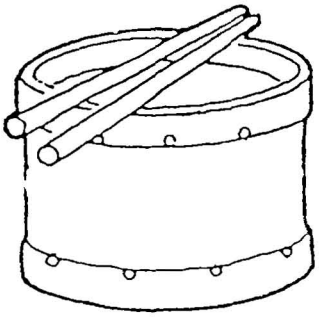

กลอง

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวมณีวรัช ปัญจมณี
วันเดือนปีเกิด	1 ธันวาคม 2513
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	23 พึ่งมี 13 ต.บางจาก อ.พระโขนง กทม. 10250
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 5
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนชุมพรปัญญานุกูล ต.สะพลี อ.ปะทิว จ.ชุมพร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2530	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสตรีมหาพฤฒาราม
พ.ศ. 2534	ครุศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกการศึกษาพิเศษ วิทยาลัยครูสวนดุสิต
พ.ศ. 2544	การศึกษามหาบัณฑิต (วิชาเอกการศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร